

7 Konsekvenser av förslagen

Genom SCE-förordningen skapas en möjlighet att bedriva näringsverksamhet i en ny associationsform. Ett europakooperativ kommer att falla under delvis andra regler än de som gäller för en svensk ekonomisk förening. Förordningen innebär däremot inte några ändringar i regelverket för de ekonomiska föreningar som inte utnyttjar denna möjlighet. Med hänsyn till att minimikapitalet för europakooperativ har bestämts till 30 000 euro, kan det antas att det företrädesvis är bland de större och medelstora företagen som europakooperativformen kommer att vara ett intressant alternativ till befintliga nationella företagsformer. För de små företagen kan SCE-förordningen och de kompletterande svenska lagbestämmelserna väntas ha liten betydelse. Det är dock, även i fråga om något mindre företag, tänkbart att europakooperativet kommer till användning vid företagsammanslutningar över gränserna.

Europakooperativ med säte i Sverige kommer i stor utsträckning att falla under samma regler som en svensk ekonomisk förening. Detta gäller såväl i fråga om föreningsrättsliga regler som i fråga om exempelvis skatteregler. För företag med anknytning till olika EU-länder öppnas visserligen vissa nya möjligheter genom SCE-förordningen, bl.a. när det gäller flyttning av säte över gränserna. Sammantaget torde emellertid introduktionen av europakooperativformen inte ändra villkoren för det svenska näringslivet i någon betydande omfattning. Erfarenheterna från introduktionen av tidigare europeiska associationsformer, europeiska ekonomiska intressegrupperingar respektive europabolag, talar också för att effekterna på svenska förhållanden blir

begränsade. Det finns i Sverige i dag endast ett fåtal registrerade företag av dessa slag.

Ikraftträdandet av SCE-förordningen och de nu föreslagna lagbestämmelserna kan inte antas få några kostnadseffekter för staten. Vissa mindre kostnader – orsakade bl.a. av anpassningar av befintliga system och framtagande av informationsmaterial – kommer initialt att uppstå hos Bolagsverket för att inrätta ett register över europakooperativ. Dessa kostnader skall finansieras genom registeravgifter enligt principen om full kostnadstäckning. De nya uppgifter som verket får kan väntas ha endast marginell betydelse i förhållande till verkets verksamhet i stort. Vad som nu har sagts gäller också länsstyrelsernas nya begränsade uppgifter, dvs. att i vissa fall kalla till föreningsstämma. Dessa kommer således inte att medföra några ökade kostnader för länsstyrelserna. Även Skatteverkets nya uppgifter kan antas ha endast marginell betydelse i förhållande till verkets totala verksamhet. De ökade kostnader som kan uppstå är inte större än att de kan finansieras inom befintliga ramar.

För Finansinspektionen innebär ikraftträdandet av SCE-förordningen och de i denna promemoria föreslagna lagbestämmelserna nya uppgifter. Finansinspektionen skall dels utöva tillsyn över de företag som väljer att driva tillståndspliktig finansiell verksamhet i europakooperativform, dels pröva ärenden om tillstånd m.m. beträffande dessa företag. Den utökade tillsynen får emellertid antas komma att utgöra en obetydlig del av Finansinspektionens verksamhet och bör därför kunna finansieras inom befintliga ramar. Tillståndsprövningen skall finansieras på sedvanligt sätt genom att Finansinspektionen bemyndigas att ta ut avgifter av dessa företag. Avgifterna skall bestämmas med syfte att nå full kostnadstäckning.

Reglerna om överlämnande och överklagande i den föreslagna lagen om europakooperativ medför att såväl allmänna domstolar som allmänna förvaltningsdomstolar tilldelas nya uppgifter. Den begränsade mängd ärenden som det kan antas vara fråga om torde emellertid rymmas inom domstolsväsendets befintliga ekonomiska ramar.

Frågor om beskattning av europakooperativ är föremål för särskilda överväganden inom Finansdepartementet. Regeringen avser att återkomma med förslag i dessa delar under nästa år.

8 Författningskommentar

8.1 Förslaget till lag om europakooperativ

Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 §

I denna lag finns bestämmelser som kompletterar rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) (SCE-förordningen). En europeisk kooperativ förening benämns i denna lag ett europakooperativ.

Vad som sägs i denna lag om europakooperativ gäller, om annat inte anges, endast europakooperativ med säte i Sverige.

För europakooperativ som driver bankrörelse eller försäkringsrörelse gäller i stället för vad som sägs i denna lag särskilda bestämmelser i lagen (1995:1570) om medlemsbanker och lagen (1972:262) om understödsföreningar.

Bakgrunden till paragrafen har behandlats i avsnitt 4.1 och 4.2.

SCE-förordningen är direkt tillämplig i varje medlemsstat. Det innebär att förordningen grundar rättigheter och skyldigheter för enskilda samt att den kan åberopas inför svenska domstolar och andra myndigheter trots att den inte har införlivats i den svenska rättsordningen genom en särskild svensk rättsakt. Den svenska texten av förordningen har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning (EUT L 207, 18.8.2003, s. 1). Någon särskild nationell publicering av förordningen skall följaktligen

inte ske. Förordningen föreskriver emellertid att Sverige får – och i vissa fall skall – komplettera förordningen med nationella bestämmelser. Såsom framgår av *första stycket* finns sådana bestämmelser i denna lag.

Av SCE-förordningen följer att även andra svenska bestämmelser än de som finns i denna lag kan vara tillämpliga på europakooperativ med säte i Sverige. I vissa fall innehåller förordningen direkta hänvisningar till den nationella lag som tillämpas på kooperativa föreningar. Så är fallet t.ex. när det gäller regler om avveckling och likvidation (artikel 72). Förordningen hänvisar även i vissa fall till den nationella lag som är tillämplig på publika aktiebolag. Det gäller exempelvis i fråga om regler om registrering av europakooperativ (artikel 11). Vidare innehåller förordningen en generell hänvisning till den på kooperativa föreningar tillämpliga nationella rätten beträffande sådana frågor som inte regleras i förordningen eller i andra EG-regler om europakooperativ (artikel 8). Det sagda innebär att stora delar av den svenska lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar kommer att vara tillämpliga på europakooperativ med säte i Sverige. Det gäller t.ex. bestämmelser om förlagsandelar. För vissa finansiella europakooperativ införs det dessutom särskilda bestämmelser som gäller i stället för eller vid sidan av lagen om europakooperativ. Europakooperativen kommer även att falla under annan svensk lagstiftning, t.ex. på skatteområdet.

Den normgivningskompetens som SCE-förordningen delegerar till medlemsstaterna avser europakooperativ som är registrerade inom medlemsstatens territorium. I konsekvens härmed anges i *andra stycket* att bestämmelserna i den svenska lagen gäller europakooperativ med säte i Sverige, om inte annat anges särskilt. Det sistnämnda förbehållet syftar på bestämmelsen i 5 §, som gäller även i förhållande till sådana europakooperativ som har säte utanför Sverige.

I *tredje stycket* erinras om att europakooperativ som driver bank- eller försäkringsrörelse inte omfattas av lagen om europakooperativ, utan i stället regleras av särskilda bestämmelser om

europakooperativ i lagen (1995:1570) om medlemsbanker och lagen (1972:262) om understödsföreningar.

Arbetstagarinflytandet i europakooperativ

2 §

Regler om arbetstagarinflytande i europakooperativ finns i lagen (2006:000) om arbetstagarinflytande i europakooperativ.

Paragrafen innehåller en erinran om de bestämmelser om arbetstagarinflytandet i europakooperativ som kommer att finnas i den lag om arbetstagarinflytande i europakooperativ som skall träda i kraft vid samma tidpunkt som lagen om europakooperativ. Bestämmelserna i den lagen kommer att grunda sig på EG:s direktiv (2003/72/EG) om komplettering av stadgan för europeiska kooperativa föreningar med avseende på arbetstagarinflytande.

Firma

3 §

Ett europakooperativs firma skall innehålla beteckningen SCE. Firman skall tydligt skilja sig från andra ännu bestående firmor som är införda i det register som avses i 10 §.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.31.

I SCE-förordningens artikel 10.1 föreskrivs att europakooperativets firma skall föregås eller följas av förkortningen "SCE". Bestämmelsen kan tolkas som att det inte krävs att beteckningen "SCE" ingår i kooperativets firma om den i stället anges i anslutning till denna. Det har emellertid bedömts lämpligt att i den svenska lagen uppställa ett krav på att beteckningen ingår i europakooperativets firma. Kravet har, när det gäller svenska ekonomiska föreningar, sin motsvarighet i 14 kap. 1 § föreningslagen.

I artikel 10.1 föreskrivs vidare att europakooperativets firma i förekommande fall skall föregås eller följas av orden "förening med begränsat ansvar". Det innebär att de europakooperativ där medlemmarnas ansvar för föreningens förpliktelser är begränsat till den inbetalda insatsen – vilket generellt torde gälla för europakooperativ med säte i Sverige (jfr 1 kap. 3 § föreningslagen) – skall ha orden "förening med begränsat ansvar" i anslutning till firman.

Det finns ytterligare bestämmelser om firma i SCE-förordningen (artikel 10.2 och artikel 10.3). Av dessa följer att endast europakooperativ får ha en firma som innehåller förkortningen "SCE", såvida inte registreringen av firman skedde före SCE-förordningens ikraftträdande.

De allmänna bestämmelserna om firma i firmalagen (1974:156) är tillämpliga även på europakooperativ med säte i Sverige. Det har inte ansetts nödvändigt att erinra om detta i lagtexten.

Att firmalagen är tillämplig på europakooperativ med säte i Sverige innebär bl.a. att en sådan kooperativ förening inte får ha en firma som är förväxlingsbar med någon annan näringsidkares skyddade närings- eller varukännetecken. Registreringsmyndigheten skall alltså, på samma sätt som vid registrering av t.ex. en svensk ekonomisk förening, kontrollera firman mot de olika register som verket för. En sådan kontroll skall ske såväl när ett nybildat europakooperativ ansöker om registrering som när ett europakooperativ flyttar sitt säte från en annan medlemsstat till Sverige. SCE-förordningen innehåller dock inte något krav på att registreringsmyndigheten kontrollerar firman mot register i andra medlemsstater. Det kan således inte krävas att det i registreringsärendet undersöks om det i någon annan medlemsstat har registrerats europakooperativ med identisk eller liknande firma.

I 10 § första stycket 3 firmalagen anges att en firma inte får registreras om den är ägnad att vilseleda allmänheten. Bland de uppgifter som anses kunna vara ägnade att vilseleda ingår uppgift om associationsform. Det innebär att ett europakooperativs

firma inte får innehålla någon uppgift som ger allmänheten intrycket att det är fråga om någon annan associationsform än ett europakooperativ. Vid denna bedömning bör europakooperativformen betraktas som en från den svenska föreningsformen särskild associationsform. Ett europakooperativs firma bör således inte få innehålla orden "ekonomisk" och "förening" eller förkortningen "ek.för." (jfr, såvitt gäller europabolag, prop. 2003/04:112 s. 119).

Att firmalagen skall tillämpas på europakooperativ med säte i Sverige innebär att reglerna om bifirma och parallellfirma gäller också för sådana europakooperativ.

Bildandet av ett europakooperativ

Deltagande i bildandet av ett europakooperativ

4 §

En ekonomisk förening eller motsvarande utländsk förening som har sitt huvudkontor i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet får delta i bildandet av ett europakooperativ, om föreningen

- 1. är bildad i överensstämmelse med lagstiftningen i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,*
- 2. har sitt säte i den stat som avses i 1, samt*
- 3. har faktisk och fortlöpande anknytning till ekonomin i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.*

Vid bildandet av ett europakooperativ på annat sätt än genom fusion eller ombildning skall vad som sägs i första stycket om en ekonomisk förening eller motsvarande utländsk föreningsform gälla även annan sådan juridisk person som avses i artikel 48 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.3.

SCE-förordningens huvudregel är att endast sådana juridiska personer som har säte och huvudkontor inom EES får delta i bildandet av europakooperativ. Genom förevarande paragraf ut-

nyttjar Sverige den möjlighet som förordningen (artikel 2.2) ger att göra undantag från denna huvudregel. En svensk eller utländsk ekonomisk förening får sålunda enligt *första stycket* under vissa förutsättningar delta i bildandet av ett europakooperativ som skall ha sitt säte i Sverige även om föreningen har huvudkontor i ett land utanför EES. Beträffande innebörden av begreppet "huvudkontor" hänvisas till kommentaren till 37 §.

Den första förutsättningen för att bestämmelsen skall vara tillämplig är att det är fråga om en ekonomisk förening som är bildad i överensstämmelse med lagstiftningen i en stat inom EES (*punkt 1*). Föreningen skall också ha sitt säte i samma stat (*punkt 2*). Med säte menas att föreningen skall ha sitt registrerade säte i den aktuella staten. Slutligen krävs att föreningen har faktisk och fortlöpande anknytning till ekonomin i en stat inom EES (*punkt 3*). Det krävs inte att sådan anknytning finns till just den stat där den har sitt säte. När det gäller innebörden av begreppet *faktisk och fortlöpande anknytning till ekonomin i en stat inom EES* kan det hänvisas till stycke 23 i ingressen till SE-förordningen; samma begrepp finns nämligen i SE-förordningens artikel om bildande av europabolag. Där sägs bl.a. att sådan anknytning föreligger särskilt om bolaget har ett driftsställe i en sådan stat och driver verksamhet därifrån.

När det gäller bildande av ett europakooperativ på annat sätt än genom fusion eller ombildning tillåter SCE-förordningen att även andra juridiska personer än ekonomiska föreningar deltar (artikel 2.1). I *andra stycket* föreskrivs följaktligen att bestämmelserna i första stycket, när det gäller andra sätt att bilda ett europakooperativ, skall omfatta även annan sådan juridisk person som avses i artikel 48 i EG-fördraget. Bolagsbegreppet enligt EG-fördraget är vidsträckt och omfattar förutom kooperativa föreningar t.ex. aktiebolag och offentlighetsrättsliga juridiska personer, såvida de inte drivs utan vinstsyfte. I praktiken torde det emellertid i första hand vara aktiebolag som, förutom ekonomiska föreningar, kommer att delta i bildandet av europakooperativ.

Paragrafen reglerar inte i vilken utsträckning ett svenskt företag med huvudkontor utanför EES kan delta i bildandet av ett europakooperativ som skall ha sitt säte i ett annat EES-land. Den frågan är beroende av lagstiftningen i det landet.

Redovisningsvaluta vid bildande av ett europakooperativ genom fusion

5 §

Om en ekonomisk förening deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion, skall vad som sägs om redovisningsvaluta i 12 kap. 1 § tredje stycket och 3 § andra stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar inte tillämpas på den ekonomiska föreningen.

Första stycket gäller också när europakooperativet skall ha sitt säte i en annan stat.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.11.

Artiklarna 19–34 i SCE-förordningen reglerar bildandet av ett europakooperativ genom fusion mellan nationella kooperativa föreningar. Av artiklarna 20 och 27 följer att nationella fusionsbestämmelser skall tillämpas på de deltagande föreningarna i frågor som inte regleras i förordningen. Det innebär att bl.a. vissa bestämmelser i 12 kap. föreningslagen blir tillämpliga på en svensk ekonomisk förening som deltar i en sådan fusion (se även kommentaren till 7 §). Eftersom detta följer direkt av förordningen, har några regler om saken inte tagits in i denna lag. I paragrafens *första stycke* har emellertid ett särskilt undantag gjorts från föreningslagens fusionsbestämmelser. Det gäller kravet i 12 kap 1 § tredje stycket och 3 § andra stycket på att de föreningar som deltar i en fusion skall ha samma redovisningsvaluta. Det har ansetts att ett sådant krav är oförenligt med SCE-förordningens syften. En svensk ekonomisk förening med svenska kronor som redovisningsvaluta får alltså, utan att först byta redovisningsvaluta, ingå i en fusion enligt artikel 2.1 i SCE-

förordningen med en förening från en annan medlemsstat med exempelvis euro som redovisningsvaluta.

I *andra stycket* har klargjorts att bestämmelsen i första stycket gäller även om det europakooperativ som är under bildande kommer att ha sitt säte utanför Sverige.

Skatteverkets och Finansinspektionens rätt att motsätta sig att en ekonomisk förening deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion

6 §

En ekonomisk förening som deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion skall, om europakooperativet enligt fusionsförslaget skall ha sitt säte i en annan medlemsstat än Sverige, inom två veckor från det att fusionsförslaget har offentliggjorts enligt artikel 24 i SCE-förordningen ansöka hos Skatteverket och, om föreningen står under Finansinspektionens tillsyn, hos Finansinspektionen om prövning enligt artikel 21 samma förordning. En ansökan som inte har gjorts inom föreskriven tid skall avvisas.

Skatteverket får motsätta sig att föreningen deltar i fusionen, om Skatteverket har beslutat om revision hos föreningen och det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av fusionen.

Finansinspektionen får, avseende en ekonomisk förening som står under inspektionens tillsyn, motsätta sig att föreningen deltar i fusionen, om det finns skäl att anta att det skulle uppstå allvarliga störningar i betalningssystemets eller kapitalmarknadens funktion eller om det annars är motiverat av hänsyn till allmänintresset.

Skatteverket och, i förekommande fall, Finansinspektionen skall meddela beslut i frågan inom två månader från den dag då förslaget om flyttningen offentliggjordes enligt artikel 24 i SCE-förordningen. Myndigheterna får inte meddela ett beslut om att föreningen inte får delta i fusionen utan att föreningen först har fått tillfälle att yttra sig.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.12.

I paragrafen regleras Skatteverkets och Finansinspektionens rätt att motsätta sig att en svensk ekonomisk förening deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion. Bestämmelsen är tillämplig endast i de fall då det föreslås att europakooperativet skall ha sitt säte i en annan medlemsstat än Sverige. Den har sin grund i artikel 21 SCE-förordningen. Det förtjänar att framhållas att Skatteverket, i sin egenskap av företrädare för staten som borgenär, även kan motsätta sig fusionen inom ramen för förfarandet för tillstånd till verkställande av fusionsplanen (se främst 23 kap. 22 § aktiebolagslagen). På samma sätt kan Finansinspektionen, i sin egenskap av företrädare för bl.a. insättare, motsätta sig fusionen inom ramen för förfarandet för tillstånd till verkställande av en kreditmarknadsförenings fusionsplan (se 10 kap. 22–24 §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse, jfr den föreslagna 12 kap. 21 § samma lag).

Av *första stycket* framgår att föreningen inför en sådan fusion som avses i paragrafen är skyldig att ansöka om Skatteverkets och – i förekommande fall – Finansinspektionens prövning. Ansökan skall ges in senast två veckor från det att fusionsförslaget har offentliggjorts. Om ansökan ges in senare än så skall den avvisas.

Andra stycket reglerar förutsättningarna för Skatteverkets prövning. Bestämmelsen skall läsas i ljuset av artikel 21 i SCE-förordningen enligt vilken ett motsättande endast får grundas på "allmänintresset". Av EG-domstolens praxis följer att bestämmelser av detta slag måste tillämpas på ett icke-diskriminerande sätt. Det är alltså inte tillåtet att vid tillämpningen tillmäta frågan om i vilken medlemsstat europakooperativet skall ha sitt säte någon betydelse. Vidare skall sådana bestämmelser vara ägnade att säkerställa förverkligandet av den målsättning som eftersträvas genom bestämmelserna. De skall slutligen inte gå utöver vad som är nödvändigt för att uppnå denna målsättning (se t.ex. domstolens dom den 9 mars 1999 i mål C-212/97). Av detta följer att en proportionalitetsprincip måste iakttas. Skatteverkets intresse av att säkerställa en effektiv skattetillsyn måste alltså i

varje enskilt fall vägas mot föreningens intresse av att kunna genomföra den planerade fusionen.

Mot denna bakgrund har i paragrafen uppställts två rekvisit för ett motsättandebeslut. För det första skall föreningen vara föremål för revision. Med revision avses bl.a. sådana förfaranden som regleras i 14 kap. 7 och 7 a §§ skattebetalningslagen (1987:483), 3 kap. 8 § taxeringslagen (1990:324) och 3 kap. 7 § första och andra styckena lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter. För det andra skall förhållandena vara sådana att en fusion kan antas avsevärt försvåra revisionen. Om revisionen är av mindre komplicerat slag eller den är i det närmaste avslutad, kan den därför normalt inte åberopas som grund för motsättande.

Tredje stycket reglerar förutsättningen för Finansinspektionens prövning. En sådan prövning gäller självfallet bara företag som står under dess tillsyn. Finansinspektionen får motsätta sig fusionen på vissa närmare angivna grunder eller om det annars är motiverat av hänsyn till allmänintresset. Skälen för detta har redovisats i avsnitt 4.8 (jfr avsnitt 4.12).

I *fjärde stycket* föreskrivs att Skatteverket och Finansinspektionen skall meddela sitt beslut inom två månader från den dag då förslaget om fusion offentliggjordes. Detta överensstämmer med vad som gäller för motsvarande prövning vid flyttning av ett europakooperativs säte (se 13 §). Verket och inspektionen är sålunda skyldiga att meddela beslut både i den situationen att de motsätter sig fusionen och i den situationen att de inte gör det. Lagen innehåller inte några bestämmelser om vad som gäller om myndigheterna inte skulle meddela beslut i rätt tid. Eftersom Bolagsverket inte utan Skatteverkets beslut får lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen eller utfärda ett sådant intyg som enligt artikel 29.2 i SCE-förordningen utgör en förutsättning för fusionens genomförande kan fusionen inte fullföljas i en sådan situation. Detsamma gäller för Finansinspektionen beträffande motsvarande tillståndsprövning med avseende på kreditmarknadsföreningar. Av allmänna principer får anses följa att

Skatteverkets eller Finansinspektionens underlåtenhet att pröva frågan i tid kan föranleda skadeståndsansvar för staten.

Om Skatteverket eller Finansinspektionen avser att motsätta sig fusionen, skall sökanden först beredas tillfälle att yttra sig i frågan. Sökanden skall givetvis ges rimlig tid för detta. Med hänsyn till den tidsfrist som gäller för verkets och inspektionens beslut är det dock oundvikligt att fristen för yttrandet i vissa fall måste bli kort.

Skatteverkets och Finansinspektionens beslut att motsätta sig fusionen kan överklagas hos länsrätten. Det framgår av 40 §.

Ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen

7 §

I fråga om tillstånd att verkställa fusionsavtalet skall bestämmelserna i 23 kap. 20–24 §§ aktiebolagslagen(2005:551) om tillstånd att verkställa fusionsplanen tillämpas.

Till en ansökan om verkställande av fusionsplanen enligt 23 kap. 20 § aktiebolagslagen skall i förekommande fall, utöver vad som framgår där, fogas en kopia av ett sådant beslut som avses i 6 § fjärde stycket. Om sökanden inte har bifogat ett sådant beslut, skall Bolagsverket förelägga denne att avhjälpa bristen. Om sökanden inte gör detta, skall ansökan avvisas.

Om Skatteverket, Finansinspektionen eller, efter överklagande, domstol i ett sådant beslut som avses i 6 § fjärde stycket har motsatt sig att föreningen deltar i fusionen och beslutet har vunnit laga kraft, skall ansökan genast avslås.

När det gäller förening som driver finansieringsrörelse tillämpas 12 kap. 21 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse i stället för första–tredje styckena.

Artikel 20 i SCE-förordningen anger som huvudregel att de nationella bestämmelser som gäller för kooperativ skall tillämpas på de kooperativ som deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion. Enligt artikel 28.1 skall bildandet dock, såvitt

gäller bl.a. skyddet av föreningens borgenärers intressen, följa nationella bestämmelser för publika aktieföretag. I 12 kap. 6 och 7 §§ föreningslagen respektive 23 kap. 20–24 §§ aktieföretagslagen finns bestämmelser om ett särskilt förfarande för tillstånd till fusionen. Bestämmelserna om förfarandet i de båda lagarna är snarlika men inte identiska. Förfarandets primära syfte är att skydda de inblandande företagens borgenärer mot de risker som en fusion innebär för dem. Bestämmelserna får därmed anses vara av sådant slag som avses i artikel 28.1 i SCE-förordningen. Följaktligen är det i detta avseende aktieföretagslagen, och inte föreningslagen, som skall tillämpas när en svensk ekonomisk förening deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion. Med hänsyn till att det i aktieföretagslagen talas om verkställande av fusionsplan och i föreningslagen verkställande av fusionsavtal, innehåller *första stycket* ett förtydligande i detta avseende.

I 23 kap. 20 § finns bestämmelser om vilka handlingar som skall ges in till Bolagsverket vid ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen. I förevarande paragrafs *andra stycke* åläggs en ekonomisk förening som deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion att, utöver vad som följer av nyss nämnda paragraf, ge in en kopia av sådant beslut som avses i 6 § fjärde stycket. Den paragrafen är endast tillämplig i de fall då europakooperativet skall ha sitt säte i en annan medlemsstat än Sverige. Följaktligen gäller skyldigheten enligt förevarande paragraf att ge in kopia av beslut också endast i den situationen. Detta har markerats genom orden ”i förekommande fall”. Vidare föreskrivs att för det fall sökanden inte har bifogat ett sådant beslut från Skatteverket eller Finansinspektionen, skall Bolagsverket ge sökanden möjlighet att avhjälpa bristen. Om sökanden inte följer ett sådant föreläggande, skall Bolagsverket avvisa ansökan.

Skatteverkets och Finansinspektionens beslut enligt 6 § kan innebära antingen att myndigheterna motsätter sig att föreningen deltar i fusionen eller att de inte gör det. Ansökan till Bolagsverket skall göras inom en månad från det att fusions-

planen blev gällande (se 23 kap. 20 § första stycket aktiebolagslagen). Det har därför inte ansetts möjligt att uppställa ett krav på att det beslut som ges in har vunnit laga kraft. Det ankommer i stället på Bolagsverket att bevaka den saken. Bestämmelser om att Skatteverket och Finansinspektionen skall underrätta Bolagsverket när beslut av dessa slag vinner laga kraft kommer att tas in i förordning. I det fallet någon av myndigheterna har motsatt sig att föreningen deltar i fusionen skall Bolagsverket – när beslutet har vunnit laga kraft – genast avslå ansökan (*tredje stycket*).

Av paragrafen framgår slutligen (*fjärde stycket*) att för kreditmarknadsföreningar finns motsvarande reglering i lagen om bank- och finansieringsrörelse. Det beror på att sådana föreningar omfattas av ett särskilt förfarande om tillstånd till verkställande av fusionsplan, vilket regleras i den lagen.

Utfärdande av intyg vid bildande av ett europakooperativ genom fusion

8 §

Bolagsverket skall utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 29.2 i SCE-förordningen, när beslut om tillstånd har meddelats enligt 23 kap. 23 eller 24 § aktiebolagslagen (2005:551) och beslutet har vunnit laga kraft. Om en förening som driver finansieringsrörelse deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion tillämpas i stället 12 kap. 22 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.29.

I paragrafen behandlas utfärdandet av ett sådant intyg som avses i artikel 29.2 i SCE-förordningen. Intyget skall innehålla en slutgiltig bekräftelse på att en förening som skall delta i bildandet av ett europakooperativ genom fusion har vidtagit alla erforderliga rättshandlingar och formaliteter inför fusionen. Förfarandet skall enligt artikel 28.1, med hänsyn till att det främst avser att skydda föreningens borgenärers intressen, följa nationella bestämmelser för publika aktiebolag. Det innebär för

svenskt vidkommande att bestämmelserna i 23 kap. 20–24 §§ aktiebolagslagen skall tillämpas (jfr kommentaren till 7 §). Av förevarande paragraf framgår att uppgiften att utfärda ett intyg av det nämnda slaget i Sverige ankommer på Bolagsverket. Verket skall utfärda intyget dels när verket självt har meddelat föreningen tillstånd att verkställa föreningsstämans beslut om fusion, dels när rätten, efter verkets överlämnande, har meddelat föreningen sådant tillstånd. I båda fallen krävs att besluten har vunnit laga kraft. När det gäller förening som driver finansieringsrörelse skall i stället bestämmelserna i lagen om bank- och finansieringsrörelse tillämpas (jfr författningskommentaren till 7 §).

SCE-förordningen innehåller inte några särskilda krav när det gäller vilket eller vilka språk som intyg av detta slag skall avfattas på. Det innebär att man i Sverige får falla tillbaka på den allmänna principen om svenska som myndighetsspråk. De intyg som Bolagsverket utfärdar skall således avfattas på svenska (se vidare prop. 2003/04:112 s. 121).

Rätt att säga upp sig till utträde ur en övertagande förening vid bildande av ett europakooperativ genom fusion

9 §

En medlem i en övertagande förening som har motsatt sig bildandet av ett europakooperativ genom fusion, får säga upp sig till utträde ur föreningen om fusionen innebär att europakooperativet kommer att ha sitt säte i en annan stat än Sverige. En sådan uppsägning skall ske inom den tid och på de villkor som anges i artikel 7.5 i SCE-förordningen.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.13.

I paragrafen behandlas rätten för en medlem i en svensk ekonomisk förening att säga upp sig till utträde ur föreningen. Paragrafen är tillämplig endast under förutsättning att föreningen i fråga är övertagande förening vid fusionen. Den första förutsättningen för att en sådan rätt till uppsägning skall finnas

är att medlemmen på föreningsstämman har motsatt sig beslutet om fusion. Den andra förutsättningen är att europakooperativet efter fusionen får sitt säte i en annan medlemsstat än Sverige.

Uppsägningen skall ske inom den tid och på de villkor som anges i artikel 7.5 i SCE-förordningen. Det innebär att medlemmen måste säga upp sig till utträde ur föreningen inom två månader efter föreningsstämmans beslut om fusionen. Medlemskapet skall upphöra vid utgången av det räkenskapsår under vilket utträdet anmälts. Flyttningen skall dock inte bli gällande för denna medlem. Utträdet skall ge rätt till inlösen av medlemmens andelar enligt bestämmelserna i artikel 4.4 och artikel 16 i SCE-förordningen.

Register över europakooperativ m.m.

Registreringsmyndighet

10 §

Bolagsverket skall föra ett register över europakooperativ (europakooperativsregistret). I fråga om registrering i europakooperativsregistret tillämpas vad som föreskrivs i aktiebolagslagen (2005:551) och andra författningar om registrering i aktiebolagsregistret. Om en styrelseledamot eller en styrelsesuppleant har utsetts enligt lagen (2006:000) om arbetstagarinflytande i europakooperativ, skall även detta registreras.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

- 1. avgifter i ärenden om registrering enligt denna lag, och*
- 2. handläggningen av registreringsärenden.*

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.29.

Enligt artikel 11.1 i SCE-förordningen skall ett europakooperativ registreras i den medlemsstat där det har sitt säte. Detta skall ske i ett register som anges i nationell lagstiftning i enlighet med tillämplig lagstiftning för publika aktiebolag. I denna paragraf har Bolagsverket tilldelats uppgiften att vara registre-

ringsmyndighet för europakooperativ med säte i Sverige. Registreringen skall ske i ett särskilt europakooperativsregister (*första stycket*). I fråga om sådan registrering skall bestämmelserna i aktiebolagslagen och andra författningar om registrering i aktiebolagsregistret tillämpas. Hänvisningen innebär att exempelvis bestämmelserna i 27 kap. 4 och 6 §§ aktiebolagslagen om bristfälliga registreringsanmälningar respektive avregistrering skall tillämpas beträffande europakooperativsregistret. Av hänvisningen följer vidare att verket är skyldigt att genast i Post- och Inrikes Tidningar offentliggöra vad som förs in i europakooperativsregistret (se 27 kap. 3 § aktiebolagslagen). Enligt artikel 13 i SCE-förordningen skall registrering och avregistrering av ett europakooperativ dessutom offentliggöras i Europeiska unionens officiella tidning.

Enligt 8 kap. 43 § aktiebolagslagen skall ett bolag för registrering anmäla bl.a. vem som har utsetts till styrelseledamot och styrelsesuppleant. I anmälan skall också särskilt anges om en styrelseledamot eller en styrelsesuppleant har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda. Eftersom styrelseledamöter och styrelsesuppleanter i europakooperativ kommer att kunna utses enligt lagen (2006:000) om arbetstagarinflytande i europakooperativ, innehåller förevarande paragraf en bestämmelse om att även detta är en uppgift som skall registreras.

Andra stycket innehåller ett bemyndigande för regeringen att utfärda närmare bestämmelser om avgifter i registreringsärenden och handläggningen av sådana ärenden. Avsikten är att sådana bestämmelser skall tas in i en särskild förordning om europakooperativ efter mönster av förordningen (2004:703) om europabolag.

Om ett europakooperativ som har sitt säte i ett annat land bedriver verksamhet i Sverige, aktualiseras filiallagens bestämmelser om registrering av filialer.

*Offentliggörande av förslag till beslut i vissa fall***11 §**

Föreningens styrelse eller lednings- eller förvaltningsorgan skall ge in sådana förslag till beslut eller sådana uppgifter som avses i artiklarna 7.2, 35.3 och 76.3 i SCE-förordningen till Bolagsverket för registrering. Verket skall genast kungöra uppgift om registreringen i Post- och Inrikes Tidningar. Om förslaget inte kungörs i sin helhet, skall det i kungörelsen lämnas uppgift om var det hålls tillgängligt.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.5, 4.14 och 4.28.

I SCE-förordningen finns bestämmelser om att förvaltnings- eller ledningsorganet i vissa situationer skall upprätta förslag till beslut och att dessa förslag skall offentliggöras på vissa sätt. Sådana bestämmelser finns med avseende på beslut om flyttning av ett europakooperativs säte (artikel 7), ombildning av en nationell kooperativ förening till ett europakooperativ (artikel 35) och ombildning av ett europakooperativ till en nationell kooperativ förening (artikel 76). I de fall då det är fråga om beslut som fattas i en svensk ekonomisk förening (ombildning av en ekonomisk förening till ett europakooperativ) ankommer det på styrelsen att upprätta förslaget. I denna paragraf anges att registrering och kungörelse av sådana förslag till beslut skall handhas av Bolagsverket.

Bestämmelserna stämmer nära överens med bestämmelserna i 15 kap. 2 § föreningslagen och 27 kap. 3 § aktieförelagslagen. Kungörelsen skall ske i Post- och Inrikes Tidningar och innehålla antingen det fulla innehållet i de registrerade handlingarna eller en uppgift om var handlingarna finns tillgängliga. Det är tillräckligt att handlingarna finns tillgängliga hos Bolagsverket. Bestämmelsen ålägger alltså inte europakooperativet att hålla handlingarna tillgängliga.

Av SCE-förordningen följer att offentliggörande skall ske senast viss tid före den föreningsstämma på vilken frågan skall behandlas (se artiklarna 7.6, 35.4 och 76.4).

Flyttning av ett europakooperativs säte

Tillämpliga bestämmelser

12 §

Vid flyttning av ett europakooperativs säte från Sverige till en annan stat, tillämpas bestämmelserna i 13–19 §§. När det gäller europakooperativ som driver finansieringsrörelse tillämpas 12 kap. 24–26 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse i stället för 14–19 §§.

I paragrafen anges de bestämmelser i denna lag som tillämpas på situationen då ett europakooperativ med säte i Sverige flyttar säte till en annan stat. I fråga om europakooperativ som driver finansieringsrörelse anges att vissa bestämmelser i lagen om bank- och finansieringsrörelse skall tillämpas i stället för 14–19 §§ denna lag. Det beror på att sådana föreningar omfattas av ett särskilt förfarande om tillstånd till flyttning av säte, vilket regleras i den lagen.

Skatteverkets och Finansinspektionens rätt att motsätta sig flyttning av säte

13 §

Ett europakooperativ skall inom två veckor från det att lednings- eller förvaltningsorganet har offentliggjort ett förslag om flyttning av säte enligt artikel 7.2 i SCE-förordningen ansöka hos Skatteverket och, om föreningen står under Finansinspektionens tillsyn, hos Finansinspektionen om prövning enligt artikel 7.14 samma förordning. En ansökan som inte har gjorts inom föreskriven tid skall avvisas.

Skatteverket får motsätta sig flyttningen av säte, om Skatteverket har beslutat om revision hos europakooperativet och det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av en flyttning av europakooperativets säte.

Finansinspektionen får, avseende ett europakooperativ som står under inspektionens tillsyn, motsätta sig flyttningen av säte, om det finns skäl att anta att det skulle uppstå allvarliga störningar i betalningssystemets eller kapitalmarknadens funktion eller om det annars är motiverat av hänsyn till allmänintresset.

Skatteverket och, i förekommande fall, Finansinspektionen skall meddela beslut i frågan om flyttning av säte inom två månader från den dag då förslaget om flyttningen offentliggjordes enligt artikel 7.2 i SCE-förordningen. Myndigheterna får inte meddela ett beslut om att motsätta sig flyttning utan att europakooperativet först har fått tillfälle att yttra sig.

Paragrafen har behandlats i avsnitt 4.8.

I paragrafen regleras Skatteverkets rätt att motsätta sig att ett europakooperativ med säte i Sverige flyttar till en annan medlemsstat. Den har sin grund i artikel 7.14 SCE-förordningen.

Av *första stycket* framgår att europakooperativet inför en flyttning av säte är skyldigt att ansöka om Skatteverkets och – i förekommande fall – Finansinspektionens prövning. Ansökan skall ges in senast två veckor från det att europakooperativets lednings- eller förvaltningsorgan har offentliggjort flyttningsförslaget. Om ansökan ges in senare än så, skall den avvisas.

Andra och tredje styckena reglerar förutsättningarna för Skatteverkets respektive Finansinspektionens prövning. De motsvarar vad som gäller vid prövning av en fusion enligt 6 §. För kommentarer hänvisas till författningskommentaren till den bestämmelsen.

Om Skatteverket eller Finansinspektionen har motsatt sig flyttningen får Bolagsverket enligt 19 § inte lämna europakooperativet tillstånd till en flyttning av säte. Inget hindrar dock att europakooperativet vid ett senare tillfälle återkommer med en ny ansökan. Det förutsätter dock att förfarandet tas om från början. Av det EG-rättsliga proportionalitetskravet (se kommentaren till 6 §) följer att Skatteverket inte under hur lång tid som helst kan hindra ett europakooperativ från att flytta med hänvisning till en

pågående revision. Det har dock inte ansetts nödvändigt att i lagen uppställa någon särskild tidsbegränsning i detta avseende.

I *fyärde stycket* föreskrivs att Skatteverket och Finansinspektionen skall meddela sitt beslut inom två månader från den dag då förslaget om flyttningen offentliggjordes enligt artikel 7.2 i SCE-förordningen. Detta följer av artikel 7.14 i SCE-förordningen och överensstämmer med vad som gäller vid prövning av fusion (se vidare kommentaren till 6 §).

Skatteverkets och Finansinspektionens beslut kan överklagas hos länsrätten (se 40 §).

Underrättelse till europakooperativets borgenärer

14 §

Om föreningsstämman med stöd av artikel 7 i SCE-förordningen har beslutat att europakooperativets säte skall flyttas till en annan stat, skall europakooperativet skriftligen underrätta sina kända borgenärer om beslutet.

Underrättelsen skall innehålla uppgift om borgenärernas rätt att enligt artikel 7.4 i SCE-förordningen ta del av förslaget om flyttning och av en sådan redogörelse som avses i artikel 7.3. Vidare skall underrättelsen innehålla uppgift om borgenärernas rätt att enligt 16 § motsätta sig flyttningen.

En underrättelse behöver inte sändas till borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

Vid sidan av den föregående paragrafen reglerar denna och de närmast följande paragraferna – tillsammans med uttryckliga bestämmelser i artikel 7 i SCE-förordningen – förfarandet när ett europakooperativ med säte i Sverige vill flytta sitt säte till ett annat land. Förfarandet följer nära de bestämmelser som gäller vid fusion av svenska aktiebolag enligt 23 kap. aktiebolagslagen. Frågan har behandlats i avsnitt 4.5.

Av artikel 7.2 framgår att förfarandet inleds med att lednings- eller förvaltningsorganet upprättar ett förslag om flyttning. Förslaget skall offentliggöras enligt artikel 12, dvs. på det sätt som föreskrivs i den nationella lagstiftning som är tillämplig på publika aktiebolag. Av 11 § framgår att ett sådant förslag skall ges in till Bolagsverket för registrering och kungörande. Ett beslut om flyttning får enligt artikel 7.6 inte fattas förrän tidigast två månader efter offentliggörandet. I förevarande paragraf anges att europakooperativet efter det att beslutet har fattats skall underrätta sina kända borgenärer om beslutet (se *första stycket*). Detta överensstämmer med vad som föreskrivs i 23 kap. 19 § aktiebolagslagen om fusion.

Underrättelsen skall enligt *andra stycket* innehålla dels uppgift om borgenärernas rätt enligt artikel 7.4 i SCE-förordningen att ta del av vissa handlingar, dels uppgift om borgenärernas rätt att motsätta sig flyttning (se vidare 16 §).

Vid fusion enligt aktiebolagslagen behöver inte borgenärerna i det övertagande bolaget underrättas, om revisorerna i yttrande över fusionsplanen har uttalat att de inte har funnit att fusionen medför någon fara för dessa borgenärer (se 23 kap. 19 § andra stycket aktiebolagslagen). Någon motsvarande bestämmelse finns inte när det gäller flyttning av ett europakooperativs säte. I aktiebolagslagen görs emellertid även undantag från underrättelseskyldigheten gentemot borgenärer med löne- eller pensionsfordringar. Motsvarande undantag gäller enligt *tredje stycket* också om ett europakooperativ har beslutat att flytta sitt säte till en annan stat. Av vad som sägs i 16 och 17 §§ följer att sådana borgenärer inte heller har rätt att motsätta sig flyttningen av säte.

Ansökan om tillstånd

15 §

Europakooperativet skall hos Bolagsverket ansöka om tillstånd till flyttning av säte enligt artikel 7 i SCE-förordningen. Ansökan skall ges in inom en månad från föreningsstämmans beslut om flyttning.

Till ansökan skall fogas

- 1. en kopia av protokollet från den föreningsstämma där beslut om flyttning fattades,*
- 2. en kopia av förslaget om flyttning,*
- 3. en kopia av den redogörelse som avses i artikel 7.3 i SCE-förordningen,*
- 4. intyg från europakooperativets lednings- eller förvaltningsorgan eller verkställande direktör om att europakooperativets kända borgenärer har underrättats enligt 14 §, och*
- 5. en kopia av ett sådant beslut som avses i 13 § fjärde stycket.*

Om europakooperativet inte har fogat de handlingar som anges i andra stycket till ansökan eller om det finns något annat hinder mot att ta upp ansökan till prövning, skall Bolagsverket förelägga europakooperativet att inom viss tid yttra sig eller avhjälpa bristen. Om europakooperativet inte gör detta, skall ansökan avvisas.

Om Skatteverket, Finansinspektionen eller, efter överklagande, domstol i ett sådant beslut som avses i 13 § fjärde stycket har motsatt sig flyttningen av säte och beslutet har vunnit laga kraft, skall ansökan genast avslås.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.5

Paragrafen innehåller bestämmelser om europakooperativets ansökan om tillstånd att flytta sitt säte. Bestämmelserna stämmer nära överens med 23 kap. 20 § aktiebolagslagen. Ansökan skall enligt *första stycket* ges in till Bolagsverket inom en månad från föreningsstämmans beslut om flyttning. De handlingar som enligt *andra stycket* skall bifogas ansökan motsvarar i huvudsak de handlingar som skall ges in vid ansökan om tillstånd att verkställa en fusionsplan (se 23 kap. 20 § aktiebolagslagen). Till ansökan skall även fogas en kopia av Skatteverkets och – i förekommande fall – Finansinspektionens beslut enligt 13 §.

Bolagsverket skall avvisa en ansökan som kommer in efter den tidpunkt som anges i första stycket. Europakooperativet kan göra en ny ansökan, men i sådant fall måste föreningsstämman fatta ett nytt beslut för att frågan skall kunna tas upp till prövning. En ansökan skall avvisas också när det saknas någon hand-

ling som enligt andra stycket skall bifogas ansökan (*tredje stycket*). Innan avvisning får ske i detta fall, skall dock europakooperativet först ha beretts tillfälle att avhjälpa bristen. Avvisning skall också ske om det finns något annat hinder mot att ta upp ansökan till prövning. Som exempel kan nämnas att föreningsstämmans beslut om flyttning är behäftat med något formellt fel eller att det inte har fattats med erforderlig majoritet. I sådant fall skall europakooperativet beredas tillfälle att yttra sig innan avvisning får ske.

Ett sådant beslut av Skatteverket eller Finansinspektionen som avses i 13 § och som skall fogas till ansökan kan innebära antingen att myndigheterna motsätter sig flyttning eller att de inte gör det. I det förra fallet får Bolagsverket inte lämna tillstånd till flyttning och skall inte heller kalla europakooperativets borgenärer enligt 16 §. Ansökan skall i stället genast avslås (*fjärde stycket*).

Handläggning hos Bolagsverket

16 §

Om Bolagsverket finner att det inte finns något hinder mot en ansökan enligt 15 §, skall verket kalla europakooperativets borgenärer. Kallelsen skall innehålla ett föreläggande för den som motsätter sig flyttningen av säte att senast viss dag skriftligen anmäla detta till verket. Bolagsverket skall dock inte kalla de borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön eller annan ersättning som omfattas av lönegarantilagen (1992:497).

Kallelsen skall ske genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar. Bolagsverket skall skicka en särskild underrättelse om kallelsen till Skatteverket och till kronofogdemyndigheten i den region där europakooperativet har sitt säte.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.5.

I *första stycket* föreskrivs att Bolagsverket skall utfärda en kallelse på europakooperativets borgenärer, under förutsättning att ansökan om tillstånd enligt 15 § har tagits upp till prövning.

Bolagsverket skall dock inte kalla löne- eller pensionsborgenärer vilkas anspråk avser en fordran på lön eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497). Bestämmelsen stämmer nära överens med vad som gäller vid fusion enligt aktiebolagslagen (se 23 kap. 22 §). Kallelsen skall innehålla ett föreläggande för den som vill motsätta sig flyttningen av säte att senast viss dag skriftligen anmäla detta. Lagen anger inte någon bestämd tidsfrist. Av 17 § framgår att Bolagsverket skall överlämna ett ärende enligt 15 § till allmän domstol, om någon borgenär har motsatt sig flyttningen. Detta gäller dock endast de borgenärer som Bolagsverket har kallat. Av detta följer att de nyss nämnda löne- eller pensionsborgenärerna är undantagna från rätten att motsätta sig flyttningen av europakooperativets säte.

Kallelsen skall kungöras i Post- och Inrikes Tidningar. Något krav på att kallelsen även skall skickas per post eller på annat sätt till dem som den riktar sig till uppställs inte. Däremot skall en särskild underrättelse sändas till Skatteverket och till kronofogdemyndigheten i den region där europakooperativet har sitt säte (*andra stycket*).

17 §

Om en borgenär som har blivit kallad enligt 16 § motsätter sig flyttningen av säte inom föreskriven tid, skall Bolagsverket överlämna ärendet till allmän domstol i den ort där europakooperativets lednings- eller förvaltningsorgan har sitt säte. Om ingen borgenär motsätter sig flyttningen, skall verket meddela europakooperativet det begärda tillståndet.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.5.

Paragrafen innehåller regler om Bolagsverkets handläggning av flyttningsärenden från den tidpunkt då tidsfristen i kallelsen på europakooperativets borgenärer har löpt ut. Om det inte finns några hinder mot flyttningen, skall verket meddela europakooperativet begärt tillstånd. Anmäler någon borgenär att han eller hon motsätter sig flyttningen, får Bolagsverket inte lämna

tillstånd. I sådana fall skall ärendet i stället överlämnas till allmän domstol. Rätt forum är tingsrätten i den ort där lednings- eller förvaltningsorganet har sitt säte. Bestämmelser om rättens prövning av ett sådant ärende finns i 18 §.

Handläggning hos allmän domstol

18 §

Om ett ärende om flyttning av europakooperativets säte till en annan stat har överlämnats till allmän domstol, skall tillstånd till flyttningen lämnas, om det visas att de borgenärer som har motsatt sig ansökan har fått full betalning eller har betryggande säkerhet för fordringar som har uppkommit före den dag som har angetts i föreläggandet enligt 16 § första stycket. I annat fall skall ansökan avslås.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.5.

I paragrafen regleras rättens prövning av ärenden om flyttning av säte. Rätten skall befatta sig endast med frågor som rör skyddet för borgenärer som har motsatt sig flyttningen. Utgångspunkterna för bedömningen bör vara desamma som vid motsvarande prövning i fusionsärenden (se 23 kap. 24 § aktiebolagslagen, prop. 2004/05:85 s. 478 ff. och prop. 1993/94:196 s. 193). Sålunda bör det ankomma på borgenären att visa att det har uppkommit en fordran mot europakooperativet medan bevisbördan för att betalning har skett eller att betryggande säkerhet har ställts ligger på europakooperativet. Frågan om vad som skall utgöra betryggande säkerhet har överlämnats till rättstillämpningen. I de fall då det redan sedan tidigare finns en betryggande säkerhet, vars värde inte påverkas av flyttningen av säte, krävs det inte att europakooperativet ställer en ny säkerhet. Fordringar som har uppkommit efter den frist som har angetts i föreläggandet enligt 16 § första stycket omfattas inte.

Beträffande handläggningen gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden. Av den lagen följer bl.a. att tingsrättens beslut kan överklagas till hovrätten (se 39 §). Bestämmelser om att rätten

skall underrätta Bolagsverket om sitt beslut kommer att tas in i en särskild förordning.

Utfärdande av intyg

19 §

Bolagsverket skall utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 7.8 i SCE-förordningen när beslut om tillstånd enligt 17 eller 18 § har meddelats och beslutet har vunnit laga kraft. Intyg får dock inte utfärdas om det föreligger sådant förhållande som avses i artikel 7.15 i SCE-förordningen.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.5.

I paragrafen behandlas utfärdandet av ett sådant intyg som avses i artikel 7.8 i SCE-förordningen. Intyget skall innehålla en slutgiltig bekräftelse av att allt som krävs i fråga om handlingar och formaliteter före flyttningen har fullgjorts. Europakooperativet får inte registreras i sitt nya hemland förrän ett sådant intyg har lagts fram. Av förevarande paragraf framgår att uppgiften att utfärda ett intyg av detta slag i Sverige ankommer på Bolagsverket. Verket skall utfärda intyget dels när verket självt har meddelat europakooperativet tillstånd att verkställa föreningsstämmans beslut om flyttning, dels när rätten, efter verkets överlämnande, har meddelat europakooperativet sådant tillstånd. Det är i båda fallen en förutsättning att besluten har vunnit laga kraft. För det fall Skatteverket eller – i förekommande fall – Finansinspektionen i ett beslut enligt 13 § har motsatt sig flyttningen av säte, skall Bolagsverket inte lämna tillstånd till flyttning av säte (se 15 § fjärde stycket). I dessa fall får Bolagsverket naturligtvis inte heller utfärda ett intyg enligt förevarande paragraf.

En ytterligare förutsättning för att intyg skall kunna utfärdas följer av artikel 7.15 i SCE-förordningen. Sålunda får intyg inte utfärdas om europakooperativet är föremål för ett pågående rättsligt förfarande om t.ex. likvidation eller företagsrekonstruktion. Om ett sådant förfarande pågår, är Bolagsverket enligt

paragrafen förhindrat att utfärda ett intyg enligt bestämmelsen. Av 40 § framgår att ett beslut av Bolagsverket om att inte utfärda intyg får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Europakooperativets organisation

Dualistiskt organiserade europakooperativ

20 §

I fråga om europakooperativ som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 37–41 i SCE-förordningen (dualistiskt organiserade europakooperativ) gäller följande.

Om inte annat följer av annan författning eller av SCE-förordningen, skall bestämmelserna i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar och andra författningar om styrelsen eller dess ledamöter tillämpas på ledningsorganet eller dess ledamöter.

Vad som sägs i följande bestämmelser i lagen om ekonomiska föreningar om styrelsen eller dess ledamöter skall tillämpas på tillsynsorganet eller dess ledamöter:

6 kap. 1 § fjärde stycket om suppleanter,

6 kap. 2 § om förtida avgång,

6 kap. 4 § första stycket om bosättningskrav och obehörighetsgrunder,

6 kap. 4 § andra stycket om krav på medlemskap,

6 kap. 5 § om anmälan av aktieinnehav,

6 kap. 8 § tredje stycket om protokoll,

6 kap. 9 § första stycket om beslutsunderlag och inträde av suppleant,

6 kap. 10 § om jäv,

6 kap. 15 § om registrering,

7 kap. 11 § om upplysningsplikt mot föreningsstämman,

7 kap. 17 § första stycket om klander av föreningsstämmans beslut,

7 kap. 18 § om talan mot föreningen och skiljeförfarande,

8 kap. 7 § om revisorsjäv,

8 kap. 11 § om tillhandahållande av upplysningar till revisorn,

*8 kap. 13 § första stycket om revisionsberättelsen,
11 kap. 4 a § om tvångslikvidation,
11 kap. 17 § andra och tredje styckena om styrelseval i samband med upphörande av likvidation,
11 kap. 17 § fjärde stycket om styrelseval efter upphävande av likvidationsbeslut,
13 kap. 1 och 4–6 §§ om skadestånd, och
15 kap. 4 a § om avregistrering av ledamot.
När 6 kap. 4 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar tillämpas på europakooperativ, skall vad som sägs i den paragrafens andra stycke inte gälla arbetstagarrepresentanter som har utsetts enligt lagen (2006:000) om arbetstagarinflytande i europakooperativ.*

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.21.

Ett europakooperativ kan vara organiserat antingen enligt en monistisk modell (se artiklarna 42–44 i SCE-förordningen) eller enligt en dualistisk modell (se artiklarna 37–41 i SCE-förordningen). I ett monistiskt organiserat europakooperativ skall det finnas en föreningsstämma och ett förvaltningsorgan. I ett dualistiskt organiserat europakooperativ skall det, utöver föreningsstämman, finnas ett tillsynsorgan och ett ledningsorgan. Förevarande paragraf syftar till att ange vad som gäller för de sistnämnda organen i frågor som inte regleras i SCE-förordningen. Ledningsorganet har därvid jämställts med styrelsen. I *andra stycket* anges sålunda att bestämmelserna i föreningslagen och andra författningar om styrelsen eller dess ledamöter skall tillämpas på ledningsorganet eller dess ledamöter såvida inte annat följer av författningen i fråga eller av SCE-förordningen. Hänvisningen är generell och omfattar således i princip samtliga bestämmelser som på något sätt reglerar styrelsen eller styrelsens ledamöter. Som exempel kan nämnas föreningslagens bestämmelser om bosättningskrav och obehörighetsgrunder (se 6 kap. 4 §). Bestämmelserna i lagen om styrelserepresentation för de privatanställda skall dock såvitt avser vissa europakooperativ inte tillämpas på ledningsorganet eller dess ledamöter (jfr artikel 15.2 i

SCE-direktivet). Frågan om vad som för dessa europakooperativ i stället skall gälla i detta avseende regleras i den särskilda lagen om arbetstagarinflytande i europakooperativ.

Eftersom det i svensk föreningsrätt inte finns någon motsvarighet till tillsynsorganet har någon motsvarande generell hänvisning till nationella bestämmelser inte kunnat göras när det gäller tillsynsorganet. Beträffande detta organ är därför endast vissa särskilt utpekade bestämmelser tillämpliga. *Tredje stycket* innehåller en uppräkningslista av de bestämmelser i föreningslagen om styrelsen eller dess ledamöter som skall tillämpas på tillsynsorganet eller dess ledamöter. Bestämmelser om vad som därutöver eller i stället skall tillämpas på tillsynsorganet och dess ledamöter finns i bl.a. lagen (1986:436) om näringsförbud och årsredovisningslagen (1995:1554). Av lagen om arbetstagarinflytande i europakooperativ följer att det kan finnas arbetstagarrepresentanter i tillsynsorganet. Dessa skall i sådana fall behandlas på samma sätt som övriga ledamöter. De bestämmelser som anges i tredje stycket skall alltså i förekommande fall tillämpas även på arbetstagarrepresentanter i tillsynsorganet.

Bestämmelsen i 6 kap. 8 § andra stycket föreningslagen görs inte tillämplig på tillsynsorganet. Det innebär att den verkställande direktören i ett dualistiskt organiserat europakooperativ saknar rätt att delta i tillsynsorganets sammanträden. Regeln i 6 kap. 8 § tredje stycket om att den verkställande direktören har rätt att få en avvikande mening antecknad i protokollet kan därför inte tillämpas i förhållande till tillsynsorganets protokoll.

Av uppräkningslistan i paragrafen framgår att bl.a. reglerna om skadestånd i 13 kap. föreningslagen är tillämpliga på tillsynsorganets ledamöter. På grund av tillsynsorganets särskilda uppgifter måste emellertid ansvaret för dess ledamöter bedömas utifrån andra utgångspunkter än det skadeståndsansvar som åvilar styrelseledamöter i ekonomiska föreningar. Skadevållande handlingar som grundar skadeståndsskyldighet för tillsynsorganets ledamöter kan tänkas vara t.ex. brister i organets tillsyn som leder till att missförhållanden i europakooperativets förvaltning

inte upptäcks. Ett annat exempel kan vara att tillsynsorganet på ett bristfälligt sätt utnyttjar sin befogenhet enligt 21 § att lämna medgivande till beslut som ledningsorganet eller den verkställande direktören fattar.

Av andra stycket samt uppräknningen i tredje stycket följer att 6 kap. 4 § andra stycket föreningslagen om krav på medlemskap i föreningen är tillämpligt på ledamöter i såväl förvaltnings- och ledningsorganen som i tillsynsorganet. I 6 kap. 4 § tredje stycket föreningslagen undantas sådana ledamöter som har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelsrepresentation för de privatanställda från detta krav. Av förevarande paragrafs *fyjärde stycke* framgår att det inte heller när det gäller sådana arbetstagarrepresentanter som utses enligt lagen om arbetstagarinflytande i europakooperativ ställs villkor på att de skall vara medlemmar i europakooperativet.

21 §

Tillsynsorganet får besluta att dess medgivande krävs för vissa kategorier av beslut som ledningsorganet eller den verkställande direktören fattar. Tillsynsorganet skall ge in ett sådant beslut till Bolagsverket för registrering. Beslutet blir gällande från tidpunkten för registreringen.

Tillsynsorganet skall till varje föreningsstämma som skall pröva frågan om fastställelse av europakooperativets resultat- och balansräkningar avge ett yttrande över årsredovisningen samt ledningsorganets och den verkställande direktörens förvaltning. Beträffande tillhandahållande av detta yttrande skall 7 kap. 8 § fjärde stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar tillämpas.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.21.

Tillsynsorganets huvudsakliga uppgifter framgår av SCE-förordningen. Där föreskrivs att organet skall utnämna och entlediga ledamöterna i ledningsorganet (artikel 37.2), kontrollera ledningsorganets förvaltning (artikel 39.1) samt i vissa fall kalla till bolagsstämma (artikel 54.2). I denna lag anges vissa ytterligare uppgifter som skall ankomma på tillsynsorganet. En

sådan uppgift är att kontrollera den verkställande direktörens förvaltning. Den frågan regleras i 29 §. I förevarande paragraf regleras vissa ytterligare uppgifter och befogenheter.

Första stycket skall läsas mot bakgrund av artikel 48.1 i SCE-förordningen. Där anges att ett europakooperativs stadgar skall innehålla en förteckning över de kategorier av transaktioner för vilka tillsynsorganets medgivande måste inhämtas. Enligt artikel 48.3 får en stat föreskriva att tillsynsorganet självt får besluta att dess medgivande krävs för vissa kategorier av transaktioner. Genom förevarande bestämmelse har Sverige utnyttjat den möjligheten. I bestämmelsen har klargjorts att de transaktioner som avses är beslut från ledningsorganets eller den verkställande direktörens sida. Tillsynsorganet kan således inte bestämma att dess medgivande krävs för beslut som exempelvis föreningsstämman fattar. Tillsynsorganets rätt att uppställa krav på medgivande får inte användas på ett sätt som strider mot den grundläggande kompetensfördelning mellan föreningsorganen som kommer till uttryck i SCE-förordningen och denna lag. Sälunda får tillsynsorganet inte använda medgivandeinstrumentet för att i praktiken ta över delar av förvaltningen av europakooperativet. Som exempel på sådana beslut som kan kräva tillsynsorganets medgivande kan nämnas beslut om försäljning av aktier i dotterföretag eller beslut om avskiljande eller nedläggning av en verksamhetsgren (jfr prop. 2003/04:112 s. 130).

För att ett beslut om krav på tillsynsorganets medgivande skall komma till tredje mans kännedom uppställs i första stycket ett krav på att beslutet skall registreras i europakooperativsregistret. En sådan registrering utgör en förutsättning för att beslutet skall bli gällande. Tillsynsorganet ansvarar för att beslutet ges in till Bolagsverket.

I *andra stycket* ges tillsynsorganet uppgiften att inför varje föreningsstämma där årsredovisningen skall behandlas upprätta ett yttrande över årsredovisningen samt ledningsorganets och den verkställande direktörens förvaltning. Detta yttrande skall hållas tillgängligt för medlemmarna på samma sätt som övriga redovisningshandlingar. Lagen innehåller inte några närmare an-

visningar om vad yttrandet skall innehålla. Avsikten är inte att tillsynsorganet skall tillstyrka eller avstyrka fastställande av balansräkningen och resultaträkningen eller ledningsorganets förslag till vinstdisposition. Tillsynsorganet har inte heller någon skyldighet att yttra sig i frågan om huruvida ledningsorganet bör beviljas ansvarsfrihet eller inte. Det framstår dock som lämpligt att denna fråga berörs i yttrandet, liksom andra spörsmål som kan vara av betydelse för medlemmarna när det gäller att ta ställning i de frågor som skall behandlas på stämman.

22 §

Ordföranden i tillsynsorganet skall se till att sammanträden hålls när det behövs. Tillsynsorganet skall alltid sammankallas om en ledamot i tillsynsorganet begär det.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.21.

I paragrafen regleras det ansvar som tillsynsorganets ordförande har för att tillsynsorganet håller sammanträden i tillräcklig utsträckning. En enskild ledamot av tillsynsorganet har alltid rätt att få till stånd ett sammanträde om han eller hon skulle anse att ett sådant är nödvändigt. Den verkställande direktören eller en ledamot av ledningsorganet har inte någon motsvarande rätt.

23 §

Om en ledamot i tillsynsorganet med stöd av artikel 37.3 i SCE-förordningen utses till ledamot i ledningsorganet, får tiden för det senare uppdraget inte överstiga två månader.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.18.

Bestämmelsen har sin grund i artikel 37.3 i SCE-förordningen. Enligt denna artikel får ingen samtidigt vara ledamot i europa-köoperativets lednings- och tillsynsorgan. I händelse av vakans i ledningsorganet får dock, enligt samma artikel, tillsynsorganet tillfälligt utse någon av sina ledamöter till ledamot i ledningsorganet. Genom denna paragraf har det uppställts en gräns för hur länge ett sådant uppdrag får gälla. Sålunda föreskrivs att upp-

draget som ledamot i ledningsorganet i en sådan situation får sträcka sig längst två månader. Tanken är att denna tid skall vara tillräcklig för att en ny ledamot, som inte ingår i tillsynsorganet, skall kunna utses.

Av 10 § framgår att det som föreskrivs i aktiebolagslagen om registrering i aktiebolagsregistret skall tillämpas också beträffande registrering i europakooperativsregistret. Enligt 8 kap. 43 § aktiebolagslagen skall bolaget (föreningen) vid nyregistrering anmäla vem som har utsetts till styrelseledamot för registrering. Detta gäller givetvis också senare inträffade förändringar i styrelsens sammansättning. Det innebär att också ett tillfälligt förordnande av en ledamot i ledningsorganet enligt förevarande paragraf skall anmälas för registrering till Bolagsverket.

24 §

Varje ledamot i tillsynsorganet har rätt att från ledningsorganet få all den information som krävs för att tillsynsorganet skall kunna utöva sin kontroll enligt artikel 39.1 i SCE-förordningen.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.22.

Av paragrafen framgår att varje enskild ledamot av tillsynsorganet har rätt att vända sig till ledningsorganet för att få ut den information som krävs för att tillsynsorganets kontrolluppgifter skall kunna fullgöras. Bestämmelsen har sin grund i artikel 40.3 i SCE-förordningen. Det krävs inte att ledamoten i tillsynsorganet preciserar sin begäran till en viss handling eller ett visst beslut. Det är tillräckligt att ledamoten frågar efter all relevant information som rör en någorlunda avgränsad fråga. Ledningsorganet ansvarar därvid för att den information som lämnas ut blir så fullständig som möjligt.

Av 29 och 30 §§ framgår att förevarande paragraf är tillämplig också i förhållande till den verkställande direktören.

25 §

Revisorn skall underrätta tillsynsorganet om erinringar som revisorn framställer till ledningsorganet och den verkställande

direktören enligt 8 kap. 14 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.21.

Enligt 8 kap. 14 § föreningslagen är revisorn i en ekonomisk förening skyldig att i samband med revisionen framställa de erinringar och påpekanden som följer av god revisionssed till styrelsen och den verkställande direktören. Att bestämmelsen är tillämplig i förhållande till europakooperativets ledningsorgan och dess verkställande direktör följer av 30 § samt artikel 8 i SCE-förordningen. En revisor i ett europakooperativ skall således i samband med revisionen i europakooperativet agera på samma sätt i förhållande till ledningsorganet och den verkställande direktören som en revisor i en svensk ekonomisk förening skall göra i förhållande till styrelsen och den verkställande direktören. Genom paragrafen ges revisorn i ett europakooperativ därutöver en skyldighet att underrätta tillsynsorganet om sådana erinringar som revisorn framställer enligt 8 kap. 14 § föreningslagen.

Monistiskt organiserade europakooperativ

26 §

I fråga om europakooperativ som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 42–44 i SCE-förordningen (monistiskt organiserade europakooperativ) skall, om inte annat följer av annan författning eller av SCE-förordningen, bestämmelserna i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar och andra författningar om styrelsen eller dess ledamöter tillämpas på förvaltningsorganet eller dess ledamöter.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.20.

Genom paragrafen likställs det förvaltningsorgan som enligt SCE-förordningen skall finnas i monistiskt organiserade europakooperativ med styrelsen i en svensk ekonomisk förening. Bestämmelserna i föreningslagen och andra författningar om

styrelsen eller dess ledamöter skall sålunda tillämpas också på förvaltningsorganet eller dess ledamöter. Detta överensstämmer med vad som i 20 § sägs om ledningsorganet i ett dualistiskt organiserat europakooperativ. Liksom i den paragrafen görs här undantag för de fall där det framgår av författningen i fråga att europakooperativ skall vara undantagna från tillämpningsområdet för den författningen. För ytterligare kommentarer hänvisas till kommentaren till 20 §.

Antalet ledamöter i europakooperativets organ

27 §

Ledningsorganet i ett dualistiskt organiserat europakooperativ skall ha minst tre ledamöter och tillsynsorganet minst fem ledamöter.

Förvaltningsorganet i ett monistiskt organiserat europakooperativ skall ha minst tre ledamöter.

När det gäller europakooperativ som ger ut elektroniska pengar tillämpas 2 kap. 9 § femte stycket lagen (2002:149) om elektroniska pengar i stället för första och andra styckena.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.19.

Paragrafen har sin grund i artiklarna 37.4, 39.4 och 42.2 i SCE-förordningen. Enligt dessa artiklar får medlemsstaterna införa bestämmelser om antalet ledamöter i europakooperativets olika organ. Genom denna paragraf har vissa minimiantal fastställts. Några maximigränser för hur många ledamöter som får utses har däremot inte uppställts. Antalet ledamöter skall, med beaktande av bestämmelserna i denna paragraf, fastställas i europakooperativets stadgar.

SCE-förordningen innehåller inte några bestämmelser om suppleanter i de olika föreningsorganen. Föreningslagens bestämmelser om suppleanter har emellertid gjorts tillämpliga på föreningsorganen genom reglerna i 20 § andra och tredje styckena samt 26 §.

Av *tredje stycket* framgår att det i lagen om utgivning av elektroniska pengar finns en särreglering för europakooperativ som ger ut elektroniska pengar.

Den verkställande direktören

28 §

Ett europakooperativ skall ha en verkställande direktör, om antalet anställda i europakooperativet under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren i medeltal har överstigit 200. Ett europakooperativ som har bildats genom fusion eller ombildning skall under de första två räkenskapsåren från det att europakooperativet har bildats ha en verkställande direktör, om antalet anställda i någon av de juridiska personer som har deltagit i bildandet under vart och ett av de två räkenskapsår som föregick bildandet i medeltal översteg 200. I ett europakooperativs stadgar kan det föreskrivas att det även i andra fall skall utses en verkställande direktör. I ett europakooperativ som står under tillsyn av Finansinspektionen skall det alltid finnas en verkställande direktör.

I ett dualistiskt organiserat europakooperativ skall den verkställande direktören utses av ledningsorganet. Den verkställande direktören får i ett sådant fall inte vara ledamot i tillsynsorganet.

I ett monistiskt organiserat europakooperativ skall den verkställande direktören utses av förvaltningsorganet.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.16.

Av *första stycket* framgår att det i ett europakooperativ med säte i Sverige i vissa fall skall finnas en verkställande direktör. Det ankommer i sådana fall på förvaltningsorganet eller, i dualistiskt organiserade kooperativ, ledningsorganet att utse en sådan (*andra och tredje styckena*). Paragrafen har sin grund i artiklarna 37.1 och 42.1 i SCE-förordningen. Där föreskrivs att medlemsstaterna får föreskriva att en verkställande direktör skall ansvara för den löpande förvaltningen ”på samma villkor som gäller för kooperativ med säte på denna medlemsstats territorium”. I konsekvens härmed har villkoren för att det skall finans en verk-

ställande direktör utformats på samma sätt som i den svenska föreningslagen (se 6 kap. 3 § första stycket). Sålunda skall det alltid finnas en verkställande direktör om antalet anställda i europakooperativet under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren i medeltal har överstigit 200. I likhet med vad som gäller för svenska ekonomiska föreningar står det föreningen fritt att i stadgarna föreskriva att det även i andra fall skall utses en verkställande direktör.

Såsom bestämmelserna i föreningslagen är utformade är en ekonomisk förening inte enligt lag skyldig att ha en verkställande direktör under de två första räkenskapsåren, oavsett hur stor föreningen är. Det har ansetts att en sådan ordning är mindre lämplig när det gäller europakooperativ som ju ofta kommer att bildas av redan befintliga juridiska personer. Därför har en specialbestämmelse tagits in i första stycket andra meningen. Den innebär att även ett nybildat europakooperativ, under förutsättning att det har bildats genom fusion eller ombildning, är skyldigt att ha en verkställande direktör om någon av de juridiska personer som deltagit i bildandet av kooperativet skulle ha varit skyldig att ha en verkställande direktör enligt huvudregeln. Ett nybildat europakooperativ är således skyldigt att ha en verkställande direktör om antalet anställda i någon av dessa juridiska personer under vart och ett av de två räkenskapsår som föregick bildandet i medeltal översteg 200. Slutligen framgår av första stycket sista meningen att i europakooperativ som står under tillsyn av Finansinspektionen skall det alltid finnas en verkställande direktör. Motsvarande krav ställs på vanliga nationella finansiella föreningar.

Eftersom tillsynsorganet skall kontrollera såväl ledningsorganet som den verkställande direktören (se artikel 39 i SCE-förordningen och 29 §), föreskrivs också att den verkställande direktören inte får vara ledamot i tillsynsorganet.

Av artikel 8 i SCE-förordningen följer att föreningslagens bestämmelser om den verkställande direktören är tillämpliga på en verkställande direktör i ett europakooperativ. Den verkställande direktören skall sålunda svara för den löpande förvalt-

ningen och för bokföringen på det sätt som anges i 6 kap. 6 § föreningslagen. Frågan om vad som skall anses rymmas inom den löpande förvaltningen får bedömas på samma sätt som när det gäller svenska ekonomiska föreningar. En verkställande direktör i ett europakooperativ med säte i Sverige omfattas vidare av föreningslagens bestämmelser om bl.a. boställningskrav, obehörighetsgrunder, jäv och behörighet att företräda föreningen (se 6 kap. 4, 10 och 12 §§ föreningslagen).

I föreningslagen finns ett antal bestämmelser som reglerar förhållandet mellan styrelsen och den verkställande direktören. I dualistiskt organiserade europakooperativ är sådana bestämmelser generellt tillämpliga på den verkställande direktören i relation till ledningsorganet. I vad mån dessa bestämmelser också är tillämpliga i förhållande till tillsynsorganet regleras genom bestämmelser i 20 § tredje stycket denna lag. Frågan om tillsyn över den verkställande direktören regleras i 29 och 30 §§.

29 §

I ett dualistiskt organiserat europakooperativ skall såväl tillsynsorganet som ledningsorganet utöva kontroll över den verkställande direktörens förvaltning. Vad som sägs i artikel 40 i SCE-förordningen och i 24 § om tillsynsorganets kontroll över ledningsorganet och om rätt till information skall tillämpas även vid tillsynsorganets och ledningsorganets kontroll över den verkställande direktörens förvaltning.

Förslaget har delvis behandlats i avsnitt 4.16.

Av SCE-förordningen framgår att tillsynsorganet skall kontrollera ledningsorganets förvaltning (artikel 39.1). I denna paragraf behandlas tillsynen över den verkställande direktören. En sådan tillsyn skall utövas av såväl tillsynsorganet som ledningsorganet. Bestämmelsen om ledningsorganets tillsyn innebär ett förtydligande av vad som följer av 20 § andra stycket i denna lag jämfört med 6 kap. föreningslagen. Tillsynsorganets kontroll över den verkställande direktören regleras däremot inte på något annat ställe än i förevarande paragraf. Det är alltså fråga om

ytterligare en uppgift utöver de som anges i SCE-förordningen och 21 § i denna lag. Således skall bestämmelserna i artikel 40 i SCE-förordningen om tillsynsorganets kontroll över ledningsorganet – t.ex. skyldigheten att regelbundet lämna information till tillsynsorganet – tillämpas även på den kontroll som tillsynsorganet enligt förevarande paragraf skall utöva över den verkställande direktören. Även regeln i 24 § denna lag skall tillämpas på tillsynsorganets kontroll över den verkställande direktörens förvaltning.

30 §

I ett monistiskt organiserat europakooperativ skall förvaltningsorganet utöva kontroll över den verkställande direktörens förvaltning. Vad som sägs i artikel 40 i SCE-förordningen och i 24 § om tillsynsorganets kontroll över ledningsorganet och om rätt till information skall tillämpas även vid förvaltningsorganets kontroll över den verkställande direktörens förvaltning.

Förslaget har delvis behandlats i avsnitt 4.16.

Paragrafen innebär att förvaltningsorganet i ett monistiskt organiserat europakooperativ skall utöva kontroll över den verkställande direktören på samma sätt som ledningsorganet i ett dualistiskt organiserat europakooperativ. För ytterligare kommentarer hänvisas till kommentaren till 24 och 29 §§.

Europakooperativets årsredovisning m.m.

Upprättande av årsredovisning

31 §

Ett europakooperativ skall upprätta årsredovisning och, i förekommande fall, koncernredovisning, i enlighet med de bestämmelser i årsredovisningslagen (1995:1554) som är tillämpliga på ekonomiska föreningar.

När det gäller europakooperativ som ger ut elektroniska pengar eller driver finansieringsrörelse tillämpas 2 kap. 9 § sjätte stycket

lagen (2002:149) om elektroniska pengar respektive 12 kap. 28 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse i stället för första stycket.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.32.

Paragrafen har sin grund i artikel 68.1 i SCE-förordningen. Där föreskrivs att när det gäller upprättandet av årsredovisning och eventuell sammanställd redovisning skall ett europakooperativ följa bestämmelserna i den medlemsstat där det har sitt säte i enlighet med EG:s fjärde och sjunde bolagsrättsliga direktiv. I *första stycket* har klarlagts att det är årsredovisningslagens (1995:1554) bestämmelser för ekonomiska föreningar som skall tillämpas på europakooperativ med säte i Sverige. Dessa bestämmelser uppfyller i sak de krav som uppställs i nämnda direktiv men har utformats med hänsyn till föreningsformens särart (se t.ex. 5 kap. 15 §, 6 kap. 3 § och 8 kap. 3 §). SCE-förordningen tillåter uttryckligen sådana särbestämmelser.

Av *andra stycket* framgår att det i lagen om utgivning av elektroniska pengar och lagen om bank- och finansieringsrörelse finns särreglering för europakooperativ som ger ut elektroniska pengar respektive driver finansieringsrörelse.

Särskilt bokslut

32 §

Om ett europakooperativ flyttar sitt säte skall lednings- eller förvaltningsorganet upprätta ett särskilt bokslut. Det särskilda bokslutet skall omfatta den tid för vilken årsredovisning inte tidigare har upprättats fram till den dag då flyttningen av säte har fått verkan enligt artikel 7.10 i SCE-förordningen.

Om en ekonomisk förening deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion enligt artikel 19 i SCE-förordningen, och europakooperativet får säte i en annan medlemsstat än Sverige, skall styrelsen för den ekonomiska föreningen upprätta ett särskilt bokslut. Det särskilda bokslutet skall omfatta den tid för vilken årsredovisning inte tidigare har upprättats fram till den dag då

europakooperativet registreras enligt artikel 11.1 i SCE-förordningen.

För det särskilda bokslutet enligt första och andra styckena gäller bestämmelserna om årsbokslut i 6 kap. 4–9 och 11 §§ bokföringslagen (1999:1078). Bokslutet skall ges in till Bolagsverket inom en månad från utgången av den period som bokslutet omfattar.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.32.

Paragrafen reglerar frågan om ett särskilt bokslut dels när ett europakooperativ med säte i Sverige flyttar sitt säte, dels när en svensk ekonomisk förening deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion.

I *första stycket* åläggs ledningsorganet respektive förvaltningsorganet i ett europakooperativ som flyttar sitt säte att upprätta ett särskilt bokslut inför flyttningen. Bokslutet skall omfatta den tid för vilken årsredovisning inte har upprättats. Det innebär att bokslutet skall omfatta perioden från det innevarande räkenskapsårets början till den dag då europakooperativets flyttning av säte har blivit gällande. Denna tidpunkt infaller då europakooperativet antecknas i registret där kooperativet skall ha sitt nya säte (se artikel 7.10 i SCE-förordningen).

I *andra stycket* finns en motsvarande bestämmelse för situationen då en svensk ekonomisk förening deltar i en fusion för att bilda ett europakooperativ. En förutsättning för att bestämmelsen skall bli tillämplig är att fusionen innebär att det nybildade europakooperativet kommer att ha sitt säte utanför Sverige. Det är föreningens styrelse som skall upprätta bokslutet. Redovisningsperioden löper i detta fall från räkenskapsårets början fram till den dag då fusionen träder i kraft, dvs. när det nya europakooperativet registreras.

Bokslutet i de fall som avses i första och andra styckena skall enligt *tredje stycket* upprättas enligt reglerna om årsbokslut i 6 kap. 4–9 och 11 §§ bokföringslagen (1999:1078). Det innebär bl.a. att bokslutet skall innehålla en resultaträkning och en balansräkning. Det uppställs inte några krav på att bokslutet skall revisorsgranskas eller föreläggas föreningsstämman. Däremot

skall det inom en månad från flyttnings- respektive fusionsdagen ges in till Bolagsverket. Eftersom europakooperativet när bokslutet ges in i princip faller under utländsk jurisdiktion har det inte ansetts vara möjligt att göra de sanktionsbestämmelser som gäller enligt årsredovisningslagen (1995:1554) vid försenad eller utebliven årsredovisning tillämpliga.

Valutan för ett europakooperativs kapital

33 §

Ett europakooperativ skall uttrycka sitt kapital i antingen svenska kronor eller euro. Kapitalet skall dock alltid vara uttryckt i samma valuta som europakooperativets redovisningsvaluta.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.33.

Paragrafen innehåller bestämmelser om i vilken valuta europakooperativ med säte i Sverige skall uttrycka sitt kapital. Kooperativen ges här en valmöjlighet mellan euro och svenska kronor. Kapitalet måste dock alltid vara uttryckt i samma valuta som europakooperativets redovisningsvaluta. Att europakooperativet även i det senare avseendet har en valmöjlighet mellan euro och svenska kronor följer direkt av SCE-förordningen. Regleringen överensstämmer i sak med vad som gäller för svenska ekonomiska föreningar (se 4 kap. 6 § bokföringslagen).

Övriga bestämmelser

Behörighet att företräda ett europakooperativ

34 §

Ett europakooperativ får i stadgarna föreskriva att lednings- eller förvaltningsorganet kan bemyndiga en person ensam eller flera personer i förening att företräda europakooperativet.

När det gäller europakooperativ som driver finansieringsrörelse tillämpas 12 kap. 29 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse i stället för första stycket.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.24.

SCE-förordningens utgångspunkt är att ett europakooperativ företräds kollektivt av dess organ. I artikel 47.4 får medlemsstaterna dock föreskriva att det i stadgarna kan medges att befogenhet att företräda europakooperativet får ges en person ensam eller flera personer i förening. Med ”befogenhet” torde här avses möjligheten att binda europakooperativet gentemot tredje man, dvs. vad som i svensk rätt ofta benämns ”behörighet”. Genom förevarande paragraf har Sverige utnyttjat denna möjlighet. Paragrafen överensstämmer med motsvarande reglering i 6 kap. 11 § föreningslagen.

Om europakooperativet har utsett en verkställande direktör har denne rätt att företräda kooperativet inom ramen för de uppgifter som ankommer på honom. Detta följer av artiklarna 8, 37.1 och 42.1 i SCE-förordningen i förening med 28 § denna lag och 6 kap. 12 § föreningslagen (jfr kommentaren till 28 §) och förutsätter således inte någon särskild föreskrift i stadgarna.

Av *tredje stycket* framgår att det i lagen om bank- och finansieringsrörelse finns en särreglering för europakooperativ som driver finansieringsrörelse.

Lednings- eller förvaltningsorganets rätt att i visst fall ändra stadgarna

35 §

Om stadgarna för ett europakooperativ strider mot de ordningar för arbetstagarinflytande som har fastställts i enlighet med rådets direktiv 2003/72/EG om komplettering av stadgan för europeiska kooperativa föreningar med avseende på arbetstagarinflytande, skall lednings- eller förvaltningsorganet ha rätt att, utan beslut om detta av föreningsstämman, ändra stadgarna.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.9.

Beslut om att ändra stadgarna i ett europakooperativ fattas normalt, liksom i en svensk ekonomisk förening, av föreningsstämman (se 7 kap. 14 § föreningslagen, jfr med artiklarna 8 och 52 i SCE-förordningen). Förevarande paragraf innehåller ett undantag från denna huvudregel. Sålunda får lednings- eller förvaltningsorganet på egen hand besluta om sådan ändring av stadgarna som är nödvändig för att stadgarna skall stämma överens med de ordningar för arbetstagarinflytande som har fastställts i enlighet med direktivet om arbetstagarinflytandet i europakooperativ.

Paragrafen ger lednings- eller förvaltningsorganet *en rätt* att ändra stadgarna. Inget hindrar således i och för sig att beslutet i stället fattas av föreningsstämman. Om lednings- eller förvaltningsorganet väljer att inte utnyttja sin beslutanderätt är organet emellertid skyldigt att se till att frågan så snabbt som möjligt föreläggs föreningsstämman för beslut. Av artikel 11.4 i SCE-förordningen framgår att ett europakooperativs stadgar aldrig får strida mot de fastställda ordningarna för arbetstagarinflytande.

Sammanställande av föreningsstämma genom länsstyrelsens försorg

36 §

Om en föreningsstämma som skall hållas enligt SCE-förordningen, lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, stadgarna eller ett stämmobeslut inte sammankallas på föreskrivet sätt, skall länsstyrelsen i det län där lednings- eller förvaltningsorganet har sitt säte på anmälan av en ledamot i förvaltningsorganet, ledningsorganet eller tillsynsorganet eller den verkställande direktören, en revisor eller en föreningsmedlem genast på europakooperativets bekostnad sammankalla stämman.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.29.

Paragrafen har sin grund i artiklarna 54 och 78.2 i SCE-förordningen. I artikel 54 regleras sammankallande av föreningsstämman. Enligt artikel 54.2 kan stämman sammankallas när som

helst av ledningsorganet, förvaltningsorganet, tillsynsorganet eller av annat organ eller behörig myndighet i enlighet med den nationella lagen i den medlemsstat där europakooperativet har sitt säte. Genom förevarande paragraf klargörs att länsstyrelsen i det län där lednings- eller förvaltningsorganet har sitt säte skall utgöra behörig myndighet (jfr artikel 68.2) i detta avseende. En motsvarande bestämmelse finns, såvitt gäller svenska ekonomiska föreningar, i 7 kap. 7 § föreningslagen.

Sanktioner mot europakooperativ med säte och huvudkontor i olika stater

37 §

Om ett europakooperativ inte uppfyller skyldigheten i artikel 6 i SCE-förordningen att ha sitt säte och sitt huvudkontor i samma stat, skall Bolagsverket genom ett särskilt beslut fastställa att europakooperativet inte uppfyller den skyldigheten. När beslutet har vunnit laga kraft, skall verket förelägga europakooperativet att inom viss tid göra rättelse. Därvid skall 11 kap. 6 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar tillämpas. Föreläggandet skall innehålla en erinran om att europakooperativet kommer att förpliktas att gå i likvidation om europakooperativet inte gör rättelse.

Om europakooperativet inte följer föreläggandet, skall Bolagsverket besluta att bolaget skall gå i likvidation. Beslut om likvidation skall dock inte meddelas, om likvidationsgrunden har upphört under ärendets handläggning hos verket.

Ett beslut om likvidation enligt andra stycket får inte verkställas förrän det har vunnit laga kraft.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.27.

Paragrafen har sin grund i artikel 73.2. Enligt denna skall den stat där ett europakooperativ har sitt säte vidta ”lämpliga åtgärder” om kooperativet inte uppfyller skyldigheten i artikel 6 att ha sitt säte och huvudkontor i samma stat. I enlighet härmed har i denna paragrafs *första stycke* föreskrivits att Bolagsverket i dessa fall skall vidta vissa åtgärder. Till att börja med skall verket

meddela ett beslut i vilket verket fastställer att det föreligger en överträdelse i aktuellt avseende. När beslutet har vunnit laga kraft, skall verket vidare förelägga europakooperativet att inom viss tid göra rättelse. Europakooperativet har därvid två alternativ, antingen att flytta huvudkontoret till Sverige eller att i enlighet med det förfarande som anges i artikel 7 flytta sitt säte till det land där huvudkontoret är beläget. Tidsfristen bör bestämmas med beaktande av den tid som ett sådant förfarande kan förväntas ta. Handläggningen av ärendet skall följa bestämmelserna i 11 kap. 6 § föreningslagen.

Av artikel 73.3 följer vidare att medlemsstaten är skyldig att vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att ett europakooperativ som inte vidtar rättelse i tid försätts i likvidation. Bestämmelser om detta har tagits in i *andra stycket*. Det följer av artikel 72 i SCE-förordningen att föreningslagens bestämmelser om genomförandet av likvidationen (se 11 kap. 7–17 §§) är tillämpliga vid likvidation av ett europakooperativ.

I SCE-förordningen anges inte närmare vad som avses med begreppet "huvudkontor". Det har inte heller ansetts möjligt att ta in några bestämmelser om detta i den svenska lagen. Kopplingen till EG-förordningen kräver också återhållsamhet när det gäller uttalanden i förarbetena. Det är fråga om ett gemenskapsrättsligt begrepp (se även artikel 48 i EG-fördraget) och följaktligen finns det inte något utrymme för att ge begreppet en specifik svensk innebörd. Ytterst kan tolkningsfrågor av detta slag komma att avgöras av EG-domstolen.

Bolagsverket skall inte meddela beslut om likvidation om kooperativet vidtar rättelse medan handläggningen pågår vid verket. Bevisning om att grunden för likvidation har upphört måste dock läggas fram innan verket skiljer sig från ärendet. Det är således inte tillräckligt att bevis om att rättelse har skett presenteras i högre instans. Bestämmelsen motsvarar vad som gäller enligt 11 kap. 4 § andra stycket föreningslagen.

Det framgår av 40 § att det är möjligt att överklaga såväl Bolagsverkets fastställelsebeslut enligt första stycket som verkets likvidationsbeslut enligt andra stycket. Av bestämmelserna i

första stycket följer att ett likvidationsbeslut enligt denna paragraf inte får meddelas förrän det beslut genom vilket överträdelsen har fastställts har vunnit laga kraft. Givetvis skall också den i likvidationsföreläggandet angivna tiden ha löpt ut. I *tredje stycket* föreskrivs vidare att ett likvidationsbeslut av ifrågavarande slag inte får verkställas förrän det har vunnit laga kraft. Detta skiljer sig från vad som normalt gäller för Bolagsverkets beslut om likvidation (jfr 11 kap. 4 § fjärde stycket föreningslagen).

SCE-förordningen ålägger även den stat där ett europakooperativ i strid med artikel 6 har sitt huvudkontor en viss skyldighet att agera. Sålunda skall enligt artikel 73.5 myndigheterna i denna medlemsstat omgående underrätta den medlemsstat där europakooperativet har sitt säte. Närmare föreskrifter om sådan under rättelse kommer att tas in i en särskild förordning.

Straff och vite

38 §

Bestämmelserna om straff i 16 kap. 1 § första stycket och andra stycket 1 lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar skall tillämpas på europakooperativ.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.35.

Bestämmelsen pekar ut de straffrättsliga regler som skall tillämpas på ett europakooperativ med säte i Sverige. Det gäller bestämmelserna i 16 kap. 1 § föreningslagen om överträdelser av reglerna om styrelsearbetet (jfr 6 kap. 8 och 9 §§) och skyldighet att föra medlemsförteckning m.m. (3 kap. 6 §). Paragrafen avser endast att fånga upp sådana straffbestämmelser som enligt sin lydelse gäller i fråga om *ekonomiska föreningar*. Sådana bestämmelser kan nämligen inte utan ett särskilt straffstadgande tillämpas på europakooperativ (se vidare avsnitt 4.35). Paragrafen innebär inte någon begränsning när det gäller möjligheten att tillämpa generellt utformade straffbestämmelser i t.ex. brottsbalken på förfaranden inom ett europakooperativ. Även bestämmelsen i 14 kap. 3 § föreningslagen, som straffsanktioneras i

16 kap. 1 § första stycket 2 samma lag, om att endast en ekonomisk förening får använda uttrycket ”ekonomisk förening” i sin firma är av sådan karaktär (jfr kommentaren till 3 §). Den bestämmelsen omfattas följaktligen inte av hänvisningen i förevarande paragraf. Paragrafen utesluter inte heller att generellt utformade bestämmelser om förverkande på grund av brott tillämpas också i fråga om europakooperativ.

39 §

Bestämmelserna om vite i 30 kap. 2 § aktiebolagslagen (2005:551) skall tillämpas på europakooperativ. Vad som sägs där om styrelsen eller dess ledamöter skall tillämpas på europakooperativets lednings- eller förvaltningsorgan eller ledamöterna i dessa organ.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.35.

Genom regeln görs aktiebolagslagens bestämmelser om vite tillämpliga också i fråga om europakooperativ. I dessa bestämmelser förekommer begreppen styrelse och styrelseledamot. I förevarande paragraf har det klarlagts att, vid tillämpning på europakooperativ, skall härmed likställas ledningsorganet och dess ledamöter respektive förvaltningsorganet och dess ledamöter. I 20 och 26 §§ finns mer generellt utformade bestämmelser av samma innebörd. Eftersom vitesbestämmelserna inte omfattas av SCE-förordningens generella hänvisning till nationell rätt – som 20 och 26 §§ anknyter till – har det dock ansetts befogat att i denna paragraf ta in en särskild bestämmelse om saken (jfr 31 § lagen om europabolag).

Överklagande

40 §

Bolagsverkets beslut att avskryva en anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol inom två månader från dagen för beslutet. Detsamma gäller verkets beslut i ett tillståndsärende enligt 15 §, verkets beslut om att vägra

utfärda intyg enligt 19 § samt verkets beslut enligt 39 §. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Skatteverkets och Finansinspektionens beslut i ett ärende enligt 6 eller 13 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Bolagsverkets beslut i ett ärende enligt 37 § får överklagas hos allmän domstol i den ort där lednings- eller förvaltningsorganet har sitt säte. Ett beslut enligt 37 § första stycket får överklagas inom tre veckor från den dag då europakooperativet fick del av beslutet. Ett beslut enligt 37 § andra stycket får överklagas inom tre veckor från dagen för beslutet.

Vid överklagande enligt tredje stycket gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden.

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande av bl.a. Bolagsverkets beslut. Bestämmelserna, som har utformats med 32 § lagen om europabolag som förebild, innebär att Bolagsverkets beslut i registreringsärenden och i ärenden om flyttning av ett europakooperativs säte får överklagas till länsrätten (se *första stycket*). Detsamma gäller beslut om att vägra utfärda ett intyg enligt 19 § liksom beslut om vite enligt 39 §. Överklagandetiden är två månader från dagen för beslutet. Också Skatteverkets respektive Finansinspektionens beslut i fusions- och flyttning-ärenden överklagas till länsrätten (se *andra stycket*). Överklagandetiden är tre veckor från den dag då föreningen eller, i fråga om flyttning av säte, europakooperativet fick del av beslutet. Den sistnämnda fristen för överklagande följer av 23 § andra stycket förvaltningslagen (1986:223). Länsrättens beslut kan i sin tur överklagas till kammarrätten. I samtliga nu nämnda fall krävs prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten.

Beslut i ärenden enligt 37 § får överklagas till tingsrätten i den ort där bolaget har sitt säte (se *tredje stycket*). Överklagandetiden är tre veckor. Den räknas dock från olika tidpunkter beroende på om det rör sig om ett beslut enligt 37 § första stycket (fastställande av att europakooperativet inte uppfyller sin skyldighet enligt artikel 6 i SCE-förordningen) eller andra stycket (beslut

om likvidation). I det förra fallet räknas tiden från den dag då europakooperativet fick del av beslutet medan den i det senare fallet räknas från beslutsdagen.

I *fjärde stycket* har klargjorts att lagen (1996:242) om domstolsärenden är tillämplig vid överklagande av verkets beslut enligt 37 §. Det innebär bl.a. att tingsrättens beslut i ett sådant ärende får överklagas till hovrätten inom tre veckor från beslutet. Av 1 § lagen om domstolsärenden följer att den lagen skall tillämpas även vid rättens prövning av ett från Bolagsverket överlämnat ärende om flyttning av ett europakooperativs säte.

Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 18 augusti 2006, vilket är samma dag som SCE-förordningen träder i kraft. Direktivet om arbetstagarinflytande i europakooperativ skall vara införlivat i svensk rätt samma datum. Det kommer inte att vara möjligt att bilda ett europakooperativ i Sverige före tidpunkten för lagens och SCE-förordningens ikraftträdande.

8.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1972:262) om understödsföreningar

1 §

Med understödsförening förstås enligt denna lag sådan förening för inbördes bistånd som har till ändamål att, utan affärsmässigt drivande av försäkringsrörelse, meddela annan personförsäkring än arbetslöshetsförsäkring och som är på sådant sätt sluten att den huvudsakligen är avsedd för anställda i visst eller vissa företag, personer tillhörande viss yrkesgrupp eller medlemmar i sammanslutning med sådan intressegemenskap att en samverkan även för personförsäkring är naturlig.

Också förening som ej är sluten på sätt som anges i första stycket anses som understödsförening, om den är registrerad såsom understödsförening enligt äldre lag.

Avser verksamheten huvudsakligen pensionsförsäkring på grund av anställning, anses föreningen som understödsförening, även om medlemsavgifterna erlägges av arbetsgivaren.

Av rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) (SCE-förordningen) följer att bestämmelserna i denna lag om understödsföreningar skall tillämpas på europakooperativ som har beviljats tillstånd att driva försäkringsrörelse när det gäller frågor som inte regleras i SCE-förordningen. Särskilda bestämmelser om europakooperativ finns i 83–115 §§ denna lag.

I ett nytt *fjärde stycke* erinras om att bestämmelserna i denna lag om understödsföreningar skall tillämpas på europakooperativ som har fått tillstånd att driva försäkringsrörelse när det gäller frågor som inte regleras i SCE-förordningen. Detta följer av artikel 10.2 i SCE-förordningen. Vidare erinras om att det i lagen finns särskilda bestämmelser om europakooperativ.

27 §

Bestämmelserna i 21–23 §§, 25–30 §§ och 32–37 §§ lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar gäller i tillämpliga delar i fråga om understödsförening med följande avvikelser, nämligen

1. att minst hälften av styrelsens ledamöter skall väljas på föreningsstämma eller av organisation som kan anses företräda medlemmarna,

2. att styrelseledamot får utses för tid till och med den ordinarie föreningsstämma som skall äga rum under fjärde räkenskapsåret efter det han utsetts, om Finansinspektionen medgett det,

3. att anställd hos föreningen ej får vara styrelseordförande.

Vid tillämpningen av 37 § skall iakttagas att hänvisningen till 9 § skall avse 14 § denna lag.

Bestämmelser om arbetstagarrepresentanter finns i lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda.

En juridisk person kan inte vara styrelseledamot.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.23.

I paragrafen har förts in ett nytt *fjärde stycke*. För en kommentar av bestämmelsen hänvisas till författningskommentaren till 6 kap. 4 § föreningslagen.

Särskilda bestämmelser för europakooperativ som driver försäkringsrörelse

Paragraferna 83–115 §§ i denna lag är nya och utgör i stora drag en motsvarighet till lagen (2006:000) om europakooperativ. Nedan kommenteras därför bara skillnaderna i förhållande till motsvarande bestämmelser i den lagen. Bakgrunden till valet av en sådan lagstiftningsteknik behandlas i avsnitt 4.2.

Inledande bestämmelser

83 §

I 84–115 §§ finns bestämmelser som kompletterar rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) (SCE-förordningen). En europeisk förening benämns i nämnda paragrafer ett europakooperativ.

Vad som sägs om europakooperativ som driver försäkringsrörelse gäller, om annat inte anges, endast sådana europakooperativ med säte i Sverige.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 1 § lagen om europakooperativ. Vad som där sägs om att stora delar av den svenska lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar kommer att vara tillämplig på europakooperativ med säte i Sverige innebär för europakooperativ som driver försäkringsrörelse och som har säte i Sverige att stora delar av lagen om understödsföreningar och lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar kommer att vara tillämplig på motsvarande sätt. Hänvisningen till 5 § lagen om europakooperativ motsvaras av 88 § förevarande lag.

84 §

Regler om arbetstagarinflytande i europakooperativ finns i lagen (2006:000) om arbetstagarinflytande i europakooperativ.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 2 § lagen om europakooperativ.

*Firma***85 §**

Ett europakooperativs firma skall innehålla beteckningen SCE. Firman skall tydligt skilja sig från andra ännu bestående firmor som är införda i det register som avses i 92 §.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 3 § lagen om europakooperativ. Bestämmelser om understödsförenings firma finns i 12 § förevarande lag.

*Bildandet av ett europakooperativ***86 §**

Om inte annat följer av SCE-förordningen, skall bestämmelserna om fusion av publika försäkringsaktiebolag i 15 a kap. försäkringsrörelselagen (1982:713) tillämpas på en understödsförening som deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.10.

Av artikel 20 i SCE-förordningen framgår att de nationellt tillämpliga bestämmelserna om intern fusion av publika aktiebolag skall gälla också för kooperativ, om frågan inte regleras av förordningen och det saknas särskilda nationella bestämmelser om fusion för det aktuella kooperativet. I paragrafen klargörs att det är bestämmelserna om fusion av publika försäkringsaktiebolag i försäkringsrörelselagen – och inte motsvarande bestämmelser i aktiebolagslagen – som skall komplettera förord-

ningen när en understödsförening deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion.

87 §

En ekonomisk förening eller motsvarande utländsk förening som har sitt huvudkontor i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet får delta i bildandet av ett europakooperativ, om föreningen

1. är bildad i överensstämmelse med lagstiftningen i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

2. har sitt säte i den stat som avses i 1, samt

3. har faktisk och fortlöpande anknytning till ekonomin i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Vid bildandet av ett europakooperativ på annat sätt än genom fusion eller ombildning skall vad som sägs i första stycket om en ekonomisk förening eller motsvarande utländsk föreningsform gälla även annan sådan juridisk person som avses i artikel 48 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 4 § lagen om europakooperativ.

88 §

Om en understödsförening deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion, skall vad som sägs om redovisningsvaluta i 15 a kap. 1 § tredje stycket försäkringsrörelselagen (1982:713) inte tillämpas på understödsföreningen.

Första stycket gäller också när europakooperativet skall ha sitt säte i en annan stat.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 5 § lagen om europakooperativ.

89 §

En understödsförening som deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion skall, om europakooperativet enligt fusions-

förslaget skall ha sitt säte i en annan medlemsstat än Sverige, inom två veckor från det att fusionsförslaget har offentliggjorts enligt artikel 24 i SCE-förordningen ansöka om prövning enligt artikel 21 samma förordning. En ansökan som inte har gjorts inom föreskriven tid skall avvisas.

Skatteverket får motsätta sig att understödsföreningen deltar i fusionen, om Skatteverket har beslutat om revision hos föreningen och det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av fusionen.

Finansinspektionen får motsätta sig att understödsföreningen deltar i fusionen, om det är motiverat av hänsyn till allmänintresset.

Skatteverket och Finansinspektionen skall meddela beslut i frågan inom två månader från den dag då förslaget om flyttningen offentliggjordes enligt artikel 24 i SCE-förordningen. Myndigheterna får inte meddela ett beslut om att understödsföreningen inte får delta i fusionen utan att föreningen först har fått tillfälle att yttra sig.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 6 § lagen om europakooperativ. Vad som där sägs om Bolagsverket avser för en understödsförening i stället Finansinspektionen.

I 6 § tredje stycket lagen om europakooperativ nämns uttryckligen att Finansinspektionen har möjlighet att motsätta sig deltagandet i en fusion, om det finns skäl att anta att det skulle uppstå allvarliga störningar i betalningssystemets eller kapitalmarknadens funktion. Detta framgår inte av tredje stycket i förevarande paragraf, eftersom en understödsförenings deltagande i bildandet av ett europakooperativ genom fusion knappast kan få sådana effekter.

90 §

Om Skatteverket, Finansinspektionen eller, efter överklagande, domstol i ett sådant beslut som avses i 89 § fjärde stycket har motsatt sig att understödsföreningen deltar i fusionen och beslutet

har vunnit laga kraft, skall inspektionen genast avslå en ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen.

Skatteverkets och Finansinspektionens beslut enligt 89 § kan innebära antingen att myndigheterna motsätter sig att en understödsförening deltar i fusionen eller att de inte gör det. Av paragrafen framgår att Finansinspektionen i det förra fallet inte får lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen. Ansökan skall i stället genast avslås. Understödsföreningen bör informera Finansinspektionen om Skatteverkets och inspektionens beslut genom att ge in ett intyg från myndigheterna i samband med ansökan om tillstånd enligt 15 a kap. 13 § försäkringsrörelselagen (jfr kommentaren till 86 §). Den skyldigheten behöver emellertid inte regleras i lag.

Se även författningskommentaren till 7 § tredje stycket lagen om europakooperativ.

91 §

Bolagsverket skall utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 29.2 i SCE-förordningen, när beslut om tillstånd har meddelats enligt 15 a kap. 13 § försäkringsrörelselagen (1982:713) och beslutet har vunnit laga kraft.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 8 § lagen om europakooperativ. Vad som där sägs om 23 kap. 20–24 §§ aktiebolagslagen avser för understödsföreningar i stället 15 a kap. 13 § försäkringsrörelselagen (jfr kommentaren till 86 §). Även när det gäller understödsföreningar skall Bolagsverket utfärda intyget när Finansinspektionen har meddelat föreningen tillstånd att verkställa fusionsplanen. Det krävs att beslutet har vunnit laga kraft. Av 15 a kap. 13 § femte stycket försäkringsrörelselagen framgår att inspektionen är skyldig att underrätta Bolagsverket om sådana laga-kraftvunna beslut.

Register över europakooperativ m.m.

92 §

Bolagsverket skall föra ett register över europakooperativ (europakooperativsregistret). I fråga om registrering i europakooperativsregistret tillämpas vad som föreskrivs i försäkringsrörelselagen (1982:713) och andra författningar om registrering i försäkringsregistret. Om en styrelseledamot eller en styrelsesuppleant har utsetts enligt lagen (2006:000) om arbetstagarinflytande i europakooperativ, skall även detta registreras.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

- 1. avgifter i ärenden om registrering enligt denna lag, och*
- 2. handläggningen av registreringsärenden.*

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 10 § lagen om europakooperativ. Där sägs bl.a. att SCE-förordningen föreskriver att registrering av europakooperativ skall ske i ett register som anges i nationell lagstiftning i enlighet med tillämplig lagstiftning för publika aktiebolag. För understödsföreningar gäller att dessa registreras i understödsföreningsregistret i enlighet med 3 § denna lag. Av resonemanget ovan följer dock att det är tillämplig lagstiftning för publika aktiebolag – inte för understödsföreningar enligt denna lag – som styr vilka uppgifter som skall skrivas in i registret. Av paragrafen framgår därför att i europakooperativsregistret skall de uppgifter skrivas in som enligt försäkringsrörelselagen – inte aktiebolagslagen – och andra författningar skall anmälas för registrering i försäkringsregistret.

93 §

Föreningens styrelse eller lednings- eller förvaltningsorgan skall ge in sådana förslag till beslut eller sådana uppgifter som avses i artiklarna 7.2, 35.3 och 76.3 i SCE-förordningen till Bolagsverket för registrering. Verket skall genast kungöra uppgift om registreringen i Post- och Inrikes Tidningar. Om förslaget inte kungörs i

sin helhet, skall det i kungörelsen lämnas uppgift om var det hålls tillgängligt.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 11 § lagen om europakooperativ. Vad som där sägs om 15 kap. 2 § föreningslagen avser för understödsföreningar i stället 104 § lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar.

Flyttning av ett europakooperativs säte

94 §

Ett europakooperativ skall inom två veckor från det att lednings- eller förvaltningsorganet har offentliggjort ett förslag om flyttning av säte enligt artikel 7.2 i SCE-förordningen ansöka om prövning enligt artikel 7.14 samma förordning. En ansökan som inte har gjorts inom föreskriven tid skall avvisas.

Skatteverket får motsätta sig flyttningen av säte, om Skatteverket har beslutat om revision hos europakooperativet och det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av en flyttning av europakooperativets säte.

Finansinspektionen får motsätta sig flyttningen av säte, om det är motiverat av hänsyn till allmänintresset.

Skatteverket och Finansinspektionen skall meddela beslut i frågan om flyttning av säte inom två månader från den dag då förslaget om flyttningen offentliggjordes enligt artikel 7.2 i SCE-förordningen. Myndigheterna får inte meddela ett beslut om att motsätta sig flyttning utan att europakooperativet först har fått tillfälle att yttra sig.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 13 § lagen om europakooperativ. För en kommentar av skillnaderna mellan 13 § tredje stycket lagen om europakooperativ och tredje stycket i förevarande paragraf hänvisas till författningskommentaren till 89 § förevarande lag.

95 §

Om föreningsstämman med stöd av artikel 7 i SCE-förordningen har beslutat att europakooperativets säte skall flyttas till en annan stat, skall europakooperativet ansöka om tillstånd till flyttningen. Frågor om sådant tillstånd prövas av Finansinspektionen.

Ansökan skall ges in inom en månad från föreningsstämmans beslut om flyttning.

Till ansökan skall fogas

1. en kopia av protokollet från den föreningsstämma där beslut om flyttning fattades,

2. en kopia av förslaget om flyttning,

3. en kopia av den redogörelse som avses i artikel 7.3 i SCE-förordningen, och

4. en kopia av ett sådant beslut som avses i 94 § fjärde stycket.

Om europakooperativet inte har fogat de handlingar som anges i tredje stycket till ansökan eller om det finns något annat hinder mot att ta upp ansökan till prövning, skall europakooperativet föreläggas att inom viss tid yttra sig eller avhjälpa bristen. Om europakooperativet inte gör detta, skall ansökan avvisas.

Om Skatteverket, Finansinspektionen eller, efter överklagande, domstol i ett sådant beslut som avses i 94 § fjärde stycket har motsatt sig flyttningen av säte och beslutet har vunnit laga kraft, skall ansökan genast avslås.

Finansinspektionen skall underrätta registreringsmyndigheten om ansökningar enligt första stycket och om lagakraftvunna beslut som meddelats med anledning av sådana ansökningar.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.6

Paragrafen innehåller bestämmelser om ett europakooperativs ansökan om tillstånd att flytta sitt säte. Ansökan skall enligt första stycket prövas av Finansinspektionen. Ansökan skall enligt andra stycket ges in till Finansinspektionen inom en månad från föreningsstämmans beslut om flyttning.

Av tredje stycket framgår vilka handlingar som skall ges in vid ansökan om tillstånd. Bestämmelsen motsvarar 15 § andra stycket lagen om europakooperativ. Till skillnad från vad som

gäller för flertalet andra europakooperativ, finns det för europakooperativ som driver försäkringsrörelse inte någon skyldighet att underrätta kooperativets kända borgenärer. Följaktligen behöver kooperativet inte heller intyga att så skett (jfr 15 § andra stycket 4 lagen om europakooperativ).

Det följer av allmänna principer att ansökan skall avvisas om den kommer in efter den tidpunkt som anges i andra stycket. I ett sådant fall måste föreningsstämman fatta ett nytt beslut för att frågan skall kunna tas upp till prövning. Av *fjärde stycket* framgår att en ansökan skall avvisas också när det saknas någon handling som enligt tredje stycket skall bifogas. Innan avvisning får ske, skall dock europakooperativet ha beretts tillfälle att avhjälpa bristen. Avvisning skall också ske om det finns något annat hinder mot att ta upp ansökan till prövning. Som exempel kan nämnas att föreningsstämmans beslut om flyttning är behäftat med något formellt fel eller att det inte fattats med tillräcklig majoritet.

Skatteverkets och Finansinspektionens beslut enligt 94 § kan innebära antingen att myndigheterna motsätter sig att europakooperativet flyttar sitt säte eller att de inte gör det. I det förra fallet får Finansinspektionen enligt *femte stycket* inte lämna tillstånd till flyttningen av sätet. Ansökan skall i stället genast avslås. Europakooperativet bör informera Finansinspektionen om Skatteverkets och inspektionens beslut genom att ge in en kopia av ett sådant lagakraftvunnet beslut som meddelats av dessa myndigheter enligt 94 § (*tredje stycket 4*).

Av *sjätte stycket* framgår att Finansinspektionen skall underrätta registreringsmyndigheten, dvs. Bolagsverket, om gjorda ansökningar och lagakraftvunna beslut som har meddelats med anledning av sådana ansökningar.

96 §

Tillstånd till flyttningen av säte skall meddelas om

1. europakooperativets borgenärer tillförsäkras en betryggande säkerhet, om ett sådant skydd behövs med hänsyn till europa-

kooperativets ekonomiska förhållanden och borgenärerna inte redan har en sådan säkerhet,

2. europakooperativets ekonomiska förhållanden i övrigt är sådana att flyttningen kan anses förenlig med försäkringstagares eller andra fordringsägares intressen, och

3. det inte finns hinder mot flyttningen enligt artikel 7.15 i SCE-förordningen.

I paragrafen anges under vilka förutsättningar tillstånd skall ges till flyttning av säte till en annan medlemsstat. Bestämmelsen har behandlats i avsnitt 4.6.

Avgörande för om flyttningen av ett europakooperativs säte skall medges är enligt första och andra punkterna att kooperativets ekonomiska förhållanden är sådana att flyttningen kan anses förenlig med försäkringstagares eller andra fordringsägares intressen. En liknande prövning görs vid nationella fusioner (se 15 a kap. 13 § fjärde stycket försäkringsrörelselagen, jfr 86 §). Genom den paragrafen har artikel 13 i det tredje bolagsrättsliga direktivet (fusionsdirektivet, 78/855/EEG) genomförts. Den artikeln anger bl.a. att vid fusion skall lagstiftningen i medlemsstaterna på ett betryggande sätt skydda rättigheterna för borgenärer i de fusionerande bolagen, varvid lagstiftningen i medlemsstaterna i detta syfte minst skall föreskriva att dessa borgenärer har rätt till betryggande säkerhet, om ett sådant skydd behövs med hänsyn till de fusionerande bolagens ekonomiska förhållanden.

Vid flyttning av säte föreskrivs i SCE-förordningen att den behöriga myndigheten skall pröva att de intressen som borgenärer och övriga rättighetshavare har mot SCE-föreningen, inbegripet offentliga organs intressen, är skyddade på ett betryggande sätt i överensstämmelse med de krav som har fastställts av den medlemsstat där SCE-föreningen har sitt säte före flyttningen.

Frågan om vad som skall utgöra betryggande säkerhet har överlämnats till rättstillämpningen. I de fall då det redan sedan tidigare finns en betryggande säkerhet, vars värde inte påverkas

av flyttningen av säte, krävs det inte att kooperativet ställer en ny säkerhet.

Innebörden av begreppet ”europakooperativets ekonomiska förhållanden” bör tolkas i ljuset av förordningsbestämmelsen. Här görs dock bedömningen att begreppet inte enbart är begränsat till det enskilda kooperativets ekonomiska ställning. Hänsyn skall tas även till de ekonomiska förhållanden europakooperativet kommer att verka under efter flyttningen.

Bestämmelsen är tillämplig på de fordringar som finns vid inspektionens prövning.

Tredje punkten har inte någon motsvarighet i fusionsbestämmelserna. Den innebär att tillstånd till flyttning inte skall lämnas om det föreligger ett sådant hinder som avses i artikel 7.15 i SCE-förordningen. Beträffande innebörden av den artikeln, se författningskommentaren till 19 § lagen om europakooperativ.

97 §

Bolagsverket skall utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 7.8 i SCE-förordningen när beslut har meddelats enligt 96 § och beslutet har vunnit laga kraft.

Av paragrafen framgår att Bolagsverket skall utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 7.8 i SCE-förordningen även för europakooperativ som har tillstånd att driva försäkringsrörelse.

Beträffande paragrafens närmare innehåll hänvisas till författningskommentaren till 19 § lagen om europakooperativ. Hänvisningarna där kring frågan om Skatteverket eller Finansinspektionen har motsatt sig flyttningen avser för europakooperativ som driver försäkringsrörelse i stället 94 § och 95 § femte stycket denna lag. Hänvisningen till 40 § lagen om europakooperativ avser 115 § denna lag.

*Europakooperativets organisation***98 §**

I fråga om europakooperativ som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 37–41 i SCE-förordningen (dualistiskt organiserade europakooperativ) gäller följande.

Om inte annat följer av annan författning eller av SCE-förordningen, skall bestämmelserna i denna lag och andra författningar om styrelsen eller dess ledamöter tillämpas på ledningsorganet eller dess ledamöter.

Vad som sägs i följande bestämmelser i lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar om styrelsen eller dess ledamöter skall tillämpas på tillsynsorganet eller dess ledamöter:

21 § tredje och fjärde styckena om förtida avgång,

22 § första stycket om bosättningskrav och obehörighetsgrunder,

22 § andra stycket om krav på medlemskap,

23 § första stycket om suppleanter,

25 § tredje stycket om protokoll,

26 § första stycket om beslutsunderlag och inträde av suppleant,

27 § om jäv,

36 § om talan mot föreningen,

37 § om registrering,

46 § första momentet tredje och fjärde styckena om revisorsjäv,

50 § tredje stycket om tillhandahållande av upplysningar till revisorn,

51 § första stycket om revisionsberättelsen,

57 § andra momentet om upplysningsplikt mot föreningsstämman,

69 § första momentet första–tredje styckena om klander av föreningsstämmans beslut,

106 och 107 §§, 108 § första stycket samt 109 § om skadestånd, och

116 § om skiljeförfarande.

Vad som sägs i följande bestämmelser i denna lag om styrelsen eller dess ledamöter skall tillämpas på tillsynsorganet eller dess ledamöter:

26 § om lämnande av kredit,

26 h § om tystnadsplikt,

45 § första stycket om tvångslikvidation, och

70 § om rätt för Finansinspektionen att sammankalla styrelsen och närvara vid sådant sammanträde och delta i överläggningarna.

När 22 § lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar tillämpas på europakooperativ, skall vad som sägs i den paragrafens andra stycke inte gälla arbetstagarrepresentanter som har utsetts enligt lagen (2006:000) om arbetstagarinflytande i europakooperativ.

Paragrafen gäller för europakooperativ som har ett sådant förvaltningsystem som avses i artiklarna 37–41 i SCE-förordningen, dvs. dualistiskt organiserade europakooperativ. För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 20 § lagen om europakooperativ. Vad som där sägs om olika bestämmelser i föreningslagen avser enligt *tredje stycket* i stället motsvarande bestämmelser i lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar. Hänvisningen i den nämnda författningskommentaren till 21 § lagen om europakooperativ motsvaras av 99 § förevarande lag.

Någon motsvarighet till tillsynsorganet i dualistiskt organiserade kooperativ finns inte i svensk associationsrätt. Utöver vad som gäller för tillsynsorganet enligt SCE-förordningen och de bestämmelser i denna lag som enligt *tredje stycket* också skall tillämpas på tillsynsorganet, finns det behov av att särskilt reglera tillsynsorganet i dualistiskt organiserade europakooperativ som driver försäkringsrörelse. Bestämmelsen i *fjärde stycket* anger att vissa av bestämmelserna i denna lag som gäller för styrelsen eller dess ledamöter också tillämpas på tillsynsorganet eller dess ledamöter. Dessa bestämmelser kommenteras nedan var och en för sig. Hänvisningen till bestämmelsen i 45 § första stycket om tvångslikvidation motsvaras av 11 kap. 4 a § lagen om ekonomiska föreningar (jfr författningskommentaren till 20 § tredje stycket lagen om europakooperativ).

Enligt 26 § får en understödsförening inte lämna kredit till bl.a. styrelseledamot, styrelsesuppleant och vissa till dessa närstående personer. Av hänvisningen till den paragrafen följer att

förbudet mot krediter gäller också i förhållande till ledamöter i tillsynsorganet och till dem närstående personer i ett dualistiskt organiserat europakooperativ som driver försäkringsrörelse.

I 26 h § föreskrivs att bl.a. en styrelseledamot hos ett företag som vid fullgörande enligt vissa bestämmelser får kunskap om affärsförhållanden i ett företag inte obehörigen får röja vad han fått veta. Att bestämmelsen gäller även för ledamöter i tillsynsorganet följer av hänvisningen i denna paragraf.

Enligt 70 § får Finansinspektionen kalla till styrelsesammanträde i en understödsförening. Vid ett sådant styrelsesammanträde får företrädare för inspektionen närvara och delta i överläggningarna. Finansinspektionen får motsvarande rätt i fråga om tillsynsorganet. Dessa bestämmelser torde komma att tillgripas endast i allvarliga undantagsfall, t.ex. om inspektionen konstaterat sådana allvarliga missförhållanden i europakooperativets verksamhet att inspektionen anser det nödvändigt att framföra sina synpunkter direkt till kooperativets styrelse. I ett dualistiskt organiserat europakooperativ ansvarar ledningsorganet för kooperativets ledning och förvaltning, dvs. uppgifter som ankommer på styrelsen i en understödsförening. Tillsynsorganet kontrollerar emellertid ledningsorganets förvaltning samt väljer och entledigar ledamöterna i ledningsorganet (artiklarna 37.1 och 39.1 i SCE-förordningen). På motsvarande sätt som Finansinspektionen kan sammankalla styrelsen i en understödsförening eller – med stöd av bestämmelserna i denna paragraf – ledningsorganet i ett dualistiskt organiserat europakooperativ – kan inspektionen också sammankalla tillsynsorganet om det anses nödvändigt.

99 §

Tillsynsorganet får besluta att dess medgivande krävs för vissa kategorier av beslut som ledningsorganet eller den verkställande direktören fattar. Tillsynsorganet skall ge in ett sådant beslut till Bolagsverket för registrering. Beslutet blir gällande från tidpunkten för registreringen.

Tillsynsorganet skall till varje föreningsstämma som skall pröva frågan om fastställelse av europakooperativets resultat- och balansräkningar avge ett yttrande över årsredovisningen samt ledningsorganets förvaltning. Beträffande tillhandahållande av detta yttrande skall 7 kap. 8 § fjärde stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar tillämpas.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 21 § lagen om europakooperativ.

I *andra stycket* hänvisas – i kontrast till systematiken i övrigt i lagen om understödsföreningar – till en bestämmelse i 1987 års föreningslag. Det beror på att motsvarande bestämmelse saknas i 1951 års föreningslag.

100 §

Ordföranden i tillsynsorganet skall se till att sammanträden hålls när det behövs. Tillsynsorganet skall alltid sammankallas om en ledamot i tillsynsorganet begär det.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 22 § lagen om europakooperativ.

101 §

Om en ledamot i tillsynsorganet med stöd av artikel 37.3 i SCE-förordningen utses till ledamot i ledningsorganet, får tiden för det senare uppdraget inte överstiga två månader.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 23 § lagen om europakooperativ. Hänvisningen där till 10 § lagen om europakooperativ motsvaras av 92 § denna lag. Hänvisningen till 8 kap. 43 § aktiebolagslagen motsvaras av 8 kap. 17 § försäkringsrörelselagen.

102 §

Varje ledamot i tillsynsorganet har rätt att från ledningsorganet få all den information som krävs för att tillsynsorganet skall kunna utöva sin kontroll enligt artikel 39.1 i SCE-förordningen.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 24 § lagen om europakooperativ.

103 §

Revisorn skall underrätta tillsynsorganet om erinringar som revisorn framställer till ledningsorganet och den verkställande direktören enligt 50 § femte stycket lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 25 § lagen om europakooperativ. Vad som där sägs om 8 kap. 14 § i 1987 års föreningslag motsvaras av 50 § femte stycket 1951 års föreningslag.

104 §

I fråga om europakooperativ som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 42–44 i SCE-förordningen (monistiskt organiserade europakooperativ) skall, om inte annat följer av annan författning eller av SCE-förordningen, bestämmelserna i denna lag och andra författningar om styrelsen eller dess ledamöter tillämpas på förvaltningsorganet eller dess ledamöter.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 26 § lagen om europakooperativ. Hänvisningen där till 20 § lagen om europakooperativ motsvaras av 98 § denna lag.

105 §

Ledningsorganet i ett dualistiskt organiserat europakooperativ skall ha minst tre ledamöter och tillsynsorganet minst fem ledamöter.

Förvaltningsorganet i ett monistiskt organiserat europakooperativ skall ha minst tre ledamöter.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 27 § lagen om europakooperativ. Vad som där sägs om 20 § andra och tredje styckena samt 26 § lagen om europakooperativ motsvaras av 98 § andra och tredje styckena samt 104 § förevarande lag.

106 §

Ett europakooperativ skall upprätta årsredovisning och, i förekommande fall, koncernredovisning i enlighet med de bestämmelser i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag som är tillämpliga på ekonomiska föreningar.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 31 § lagen om europakooperativ. Europakooperativ som driver försäkringsrörelse tillämpar dock lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, vilken lag är tillämplig på understödsföreningar.

107 §

Om ett europakooperativ flyttar sitt säte skall lednings- eller förvaltningsorganet upprätta ett särskilt bokslut. Det särskilda bokslutet skall omfatta den tid för vilken årsredovisning inte tidigare har upprättats fram till den dag då flyttningen av säte har fått verkan enligt artikel 7.10 i SCE-förordningen.

Om en understödsförening deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion enligt artikel 19 i SCE-förordningen, och europakooperativet får säte i en annan medlemsstat än Sverige, skall styrelsen för understödsföreningen upprätta ett särskilt bokslut. Det särskilda bokslutet skall omfatta den tid för vilken årsredovisning inte tidigare har upprättats fram till den dag då europakooperativet registreras enligt artikel 11.1 i SCE-förordningen.

För det särskilda bokslutet enligt första och andra styckena gäller bestämmelserna om årsbokslut i 6 kap. 4–9 och 11 §§ bokförings-

lagen (1999:1078). Bokslutet skall ges in till Bolagsverket inom en månad från utgången av den period som bokslutet omfattar.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 32 § lagen om europakooperativ. Hänvisningen där till årsredovisningslagen avser för europakooperativ som driver försäkringsrörelse lagen om årsredovisning i försäkringsföretag.

108 §

Ett europakooperativ skall uttrycka sitt kapital i antingen svenska kronor eller euro. Kapitalet skall dock alltid vara uttryckt i samma valuta som europakooperativets redovisningsvaluta.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 33 § lagen om europakooperativ.

Övriga bestämmelser

109 §

Ett europakooperativ får i stadgarna föreskriva att lednings- eller förvaltningsorganet kan bemyndiga en person ensam eller flera personer i förening att företräda europakooperativet.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 34 § lagen om europakooperativ. Hänvisningen där till 6 kap. 11 § i 1987 års föreningslag motsvaras av 30 § i 1951 års föreningslag.

110 §

Om stadgarna för ett europakooperativ strider mot de ordningar för arbetstagarinflytande som har fastställts i enlighet med rådets direktiv 2003/72/EG om komplettering av stadgan för europeiska kooperativa föreningar med avseende på arbetstagarinflytande, skall lednings- eller förvaltningsorganet ha rätt att, utan beslut om detta av föreningsstämman, ändra stadgarna.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 35 § lagen om europakooperativ. Hänvisningen där till 7 kap. 14 § föreningslagen motsvaras av 37 § förevarande lag.

111 §

Om en föreningsstämma som skall hållas enligt SCE-förordningen, denna lag, lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar, stadgarna eller ett stämmobeslut inte sammankallas på föreskrivet sätt, skall länsstyrelsen i det län där lednings- eller förvaltningsorganet har sitt säte på anmälan av en ledamot i förvaltningsorganet, ledningsorganet eller tillsynsorganet eller en revisor eller en föreningsmedlem genast på europakooperativets bekostnad sammankalla stämman.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 36 § lagen om europakooperativ. Hänvisningen där till 7 kap. 7 § i 1987 års föreningslag motsvaras av 59 § i 1951 års föreningslag.

112 §

Om ett europakooperativ inte uppfyller skyldigheten i artikel 6 i SCE-förordningen om att ha sitt säte och sitt huvudkontor i samma stat, skall Bolagsverket genom ett särskilt beslut fastställa att europakooperativet inte uppfyller den skyldigheten. När beslutet har vunnit laga kraft, skall verket förelägga europakooperativet att inom viss tid göra rättelse. Därvid skall 11 kap. 6 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar tillämpas. Föreläggandet skall innehålla en erinran om att europakooperativet kommer att förpliktas att gå i likvidation om europakooperativet inte gör rättelse.

Om europakooperativet inte följer föreläggandet, skall Bolagsverket besluta att bolaget skall gå i likvidation. Beslut om likvidation skall dock inte meddelas, om likvidationsgrunden har upphört under ärendets handläggning hos verket.

Ett beslut om likvidation enligt andra stycket får inte verkställas förrän det har vunnit laga kraft.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 37 § lagen om europakooperativ. Hänvisningen där till 11 kap. 4 § andra stycket och 7–17 §§ föreningslagen motsvaras i förekommande fall av bestämmelser i förevarande lag jämte bestämmelser i 1951 års föreningslag. Hänvisningen till 40 § lagen om europakooperativ motsvaras av 115 § i förevarande lag.

I *första stycket* hänvisas till en bestämmelse i 1987 års föreningslag. Det beror på att motsvarande bestämmelse saknas i 1951 års föreningslag.

113 §

Bestämmelserna om straff i 77–80 §§ skall tillämpas på europakooperativ.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.35.

Bestämmelsen pekar ut de straffrättsliga regler som skall tillämpas på ett europakooperativ med säte i Sverige som driver försäkringsrörelse. Dessa hänvisar i förekommande fall till ett antal bestämmelser i denna lag och 1951 års föreningslag om överträdelse av bl.a. reglerna om styrelsearbetet och skyldigheten att föra medlemsförteckning. Paragrafen avser endast att fånga upp sådana straffbestämmelser som enligt sin lydelse gäller i fråga om *understödsföreningar*. Sådana bestämmelser kan nämligen inte utan ett särskilt straffstadgande tillämpas på europakooperativ (se vidare avsnitt 4.35). Paragrafen innebär inte någon begränsning när det gäller möjligheten att tillämpa generellt utformade straffbestämmelser i t.ex. brottsbalken på förfaranden inom ett europakooperativ. Paragrafen utesluter inte heller att generellt utformade bestämmelser om förverkande på grund av brott tillämpas också i fråga om europakooperativ.

114 §

Bestämmelserna om vite i 21 kap. 2 § första–tredje och femte styckena försäkringsrörelselagen (1982:713) skall tillämpas på europakooperativ. Vad som sägs där om styrelsen eller dess ledamöter skall tillämpas på europakooperativets lednings- eller förvaltningsorgan eller ledamöterna i dessa organ.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.35.

Genom regeln görs vissa av bestämmelserna om vite i försäkringsrörelselagen tillämpliga också på europakooperativ som driver försäkringsrörelse. Det omfattar vitesförelägganden som registreringsmyndigheten, dvs. Bolagsverket, har möjlighet att utfärda. För redovisning av paragrafens innehåll i övrigt hänvisas till författningskommentaren till 39 § lagen om europakooperativ. Vad som där sägs om 20 och 26 §§ lagen om europakooperativ motsvaras av 98 och 104 §§ förevarande lag.

115 §

Bolagsverkets beslut att avskrivna en anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol inom två månader från dagen för beslutet. Detsamma gäller Finansinspektionens beslut i ett tillståndsärende enligt 96 §, Bolagsverkets beslut om att vägra utfärda intyg enligt 97 § samt verkets beslut enligt 114 §. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Skatteverkets och Finansinspektionens beslut i ett ärende enligt 89 eller 94 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Bolagsverkets beslut i ett ärende enligt 112 § får överklagas hos allmän domstol i den ort där lednings- eller förvaltningsorganet har sitt säte. Ett beslut enligt 112 § första stycket får överklagas inom tre veckor från den dag då europakooperativet fick del av beslutet. Ett beslut enligt 112 § andra stycket får överklagas inom tre veckor från dagen för beslutet.

Vid överklagande enligt tredje stycket gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 40 § lagen om europakooperativ. När det gäller europakooperativ som driver försäkringsrörelse är det dock Finansinspektionen som fattar beslut om tillstånd till flyttning av säte.

Ikraftträdande

För en kommentar av bestämmelsen om ikraftträdande hänvisas till motsvarande bestämmelse i författningskommentaren till lagen om europakooperativ.

8.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl.

1 §

Identitetsbeteckning i numerisk form (organisationsnummer) skall fastställas för

1. aktiebolag, europabolag *och europakooperativ* med säte i Sverige, handelsbolag, ekonomisk förening och samfällighetsförening,
2. erkänd arbetslöshetskassa, understödsförening och annan allmän inrättning som enligt lag eller annan författning står under offentlig tillsyn,
3. kommun, landsting, kommunalförbund och annat organ för samverkan mellan kommuner, och
4. registrerat trossamfund och dess organisatoriska delar.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.29.

I punkten 1 har gjorts ett tillägg som innebär att europakooperativ som har säte i Sverige skall tilldelas ett organisationsnummer.

8.4 Förslaget till lag om ändring i försäkringsrörelselagen (1982:713)

1 a kap.

1 §

För europabolag med säte i Sverige som har beviljats koncession att driva försäkringsrörelse gäller 2–5 a, 7, 8 och 9 a §§, 16 § första och andra styckena, 17–29 och 32 §§ i lagen (2004:575) om europabolag samt bestämmelserna i detta kapitel.

För ett sådant europabolag skall vad som sägs i

1. 5 § första stycket lagen om europabolag om tillämpningen av 14 kap. 1 § tredje stycket aktiebolagslagen (1975:1385), i stället avse 15 a kap. 1 § tredje stycket denna lag,

2. 7 § första stycket lagen om europabolag om registreringsbestämmelser, i stället avse bestämmelser i denna lag och andra författningar om registrering i försäkringsregistret,

3. 17 § andra stycket lagen om europabolag om tillämpningen av 9 kap. 16 § aktiebolagslagen, i stället avse 9 kap. 9 § fjärde stycket denna lag,

4. 21 § lagen om europabolag om tillämpningen av 10 kap. 6 § aktiebolagslagen, i stället avse 10 kap. 12 § denna lag,

5. 27 § andra stycket lagen om europabolag om tillämpningen av 9 kap. 13 § första stycket aktiebolagslagen, i stället avse 9 kap. 9 § första stycket denna lag,

6. 28 § lagen om europabolag om aktiebolagslagen, i stället avse denna lag, och

7. 32 § första stycket lagen om europabolag om 11 §, i stället avse 4 § i detta kapitel.

Ändringen i *första stycket* innebär att också bestämmelserna i 5 a och 9 a §§ lagen om europabolag tillämpas på försäkringsbolag som avser att driva verksamhet i europabolagsform. Ett sådant bolag måste således ansöka om prövning hos både Skatteverket och Finansinspektionen inför att delta i bildandet av ett europabolag genom fusion. Detsamma gäller ett europabolag som avser att flytta sitt säte.

*Bildande av ett europabolag genom fusion***3 §**

Ett försäkringsbolag som deltar i bildandet av ett europabolag genom fusion skall till en ansökan om verkställande av fusionsplanen enligt 15 a kap. 13 § i förekommande fall, utöver vad som framgår av 28 § försäkringsrörelseförordningen (1982:790), foga en kopia av ett sådant beslut som avses i 5 a § fjärde stycket lagen (2004:575) om europabolag. Om sökanden inte har bifogat ett sådant beslut, skall Bolagsverket förelägga denne att avhjälpa bristen. Om sökanden inte gör detta, skall ansökan avvisas.

Om Skatteverket, Finansinspektionen eller, efter överklagande, domstol i ett sådant beslut som avses i 5 a § fjärde stycket lagen om europabolag har motsatt sig att försäkringsbolaget deltar i fusionen och beslutet har vunnit laga kraft, skall ansökan genast avslås.

Bolagsverket skall utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 25.2 i SE-förordningen, när beslut om tillstånd har meddelats enligt 15 a kap. 13 § och beslutet har vunnit laga kraft.

I paragrafen har förts in två nya stycken. I *första stycket* åläggs ett försäkringsbolag som deltar i bildandet av ett europabolag genom fusion att, utöver vad som följer av försäkringsrörelseförordningen, ge in en kopia på ett sådant beslut från Skatteverket och Finansinspektionen som regleras i 5 a kap. lagen om europabolag, när det ansöker om verkställande av fusionsplanen. Den paragrafen är bara tillämplig i de fall då europabolaget skall ha sitt säte i en annan medlemsstat än Sverige. Följaktligen gäller skyldigheten enligt förevarande paragraf att ge in en kopia av myndigheternas beslut också endast i den situationen. Detta har markerats genom orden ”i förekommande fall”.

Skatteverkets och Finansinspektionens beslut enligt 5 a § lagen om europabolag kan innebära antingen att myndigheterna motsätter sig att ett försäkringsbolag deltar i fusionen eller att de inte gör det. I det förra fallet får Finansinspektionen inte lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen. Det framgår av *andra stycket*.

Se även författningskommentaren till 7 § lagen om europa-kooperativ.

4 §

Om bolagsstämman med stöd av artikel 8 i SE-förordningen har beslutat att bolagets säte skall flyttas till en annan stat, skall bolaget ansöka om tillstånd till flyttningen. Frågor om sådant tillstånd prövas av Finansinspektionen. Ärenden som är av principiell betydelse eller av särskild vikt prövas dock av regeringen.

Ansökan skall ges in inom en månad från bolagsstämmans beslut om flyttning.

Till ansökan skall fogas

1. en kopia av protokollet från den bolagsstämma där beslut om flyttning fattades,

2. en kopia av förslaget om flyttning,

3. en kopia av den redogörelse som avses i artikel 8.3 i SE-förordningen, och

4. en kopia av ett sådant beslut som avses i 9 a § fjärde stycket lagen (2004:575) om europabolag.

Om bolaget inte har fogat de handlingar som anges i tredje stycket till ansökan eller om det finns något annat hinder mot att ta upp ansökan till prövning, skall bolaget föreläggas att inom viss tid yttra sig eller avhjälpa bristen. Om bolaget inte gör detta, skall ansökan avvisas.

Om Skatteverket, Finansinspektionen eller, efter överklagande, domstol i ett sådant beslut som avses i 9 a § fjärde stycket lagen om europabolag har motsatt sig flyttningen av säte och beslutet har vunnit laga kraft, skall ansökan genast avslås.

Finansinspektionen skall underrätta Bolagsverket om ansökningar enligt första stycket och om lagakraftvunna beslut som meddelats med anledning av sådana ansökningar.

Ändringarna i paragrafen hänger samman med den nya bestämmelsen i 9 a § lagen om europabolag. Skatteverkets och Finansinspektionens beslut enligt den paragrafen kan innebära antingen att myndigheterna motsätter sig att europabolaget flyttar sitt

säte eller att de inte gör det. I det förra fallet får Finansinspektionen enligt det nya *femte stycket* inte lämna tillstånd till flyttningen av sätet. Ansökan skall i stället genast avslås. Europabolaget informerar Finansinspektionen om myndigheternas beslut genom att ge in en kopia av ett sådant lagakraftvunnet beslut som meddelats enligt 9 a § lagen om europabolag (*tredje stycket 4*).

Ikraftträdande

För en kommentar av bestämmelsen om ikraftträdande hänvisas till motsvarande bestämmelse i författningskommentaren till lagen om europabolag.

8.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (1986:436) om näringsförbud

4 §

Har näringsverksamhet bedrivits av en juridisk person får, under de förutsättningar som anges i 1-3 §§, näringsförbud meddelas, i fråga om

kommanditbolag: komplementär,

annat handelsbolag: bolagsman,

aktiebolag och försäkringsbolag: ledamot och suppleant i styrelsen samt verkställande direktör och vice verkställande direktör,

bankaktiebolag, sparbank och ekonomisk förening: ledamot och suppleant i styrelsen,

europaisk ekonomisk intressegruppering med säte i Sverige: företagsledare,

europabolag *och europakooperativ* med säte i Sverige: ledamot och suppleant i förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan samt verkställande direktör och vice verkställande direktör,

om denne begått brottet i näringsverksamheten eller innehade sin ställning när betalningen av skatt, tull eller avgift underläts eller den juridiska personen försattes i konkurs.

Första stycket gäller också den som i annan egenskap än där sägs faktiskt har utövat ledningen av en näringsverksamhet eller utåt har framträtt som ansvarig för en enskild näringsverksamhet.

Under de förutsättningar som anges i 2 § får näringsförbud även meddelas den som innehade sin ställning enligt första stycket senare än ett år innan konkursansökan kom in till tingsrätten.

I paragrafen anges vilka befattningshavare i olika juridiska personer som under vissa förutsättningar kan meddelas näringsförbud. Paragrafen har gjorts tillämplig även på europakooperativ med säte i Sverige. Kompletteringen i *första stycket* innebär att ledamöter och suppleanter i ett sådant kooperativs förvaltnings-, lednings- och tillsynsorgan samt kooperativets verkställande och vice verkställande direktör kan åläggas näringsförbud. Detsamma gäller andra faktiska företrädare för europakooperativet (jfr andra stycket). Den nya punkten är tillämplig även på europakooperativ som driver bank- eller försäkringsrörelse. Den stämmer överens med vad som sedan tidigare gäller för motsvarande befattningshavare i europabolag.

6 §

Den som är underkastad näringsförbud får inte

1. driva näringsverksamhet,
2. vara bolagsman i ett annat handelsbolag än kommanditbolag eller komplementär i ett kommanditbolag eller medlem i en europeisk ekonomisk intressegruppering med säte i Sverige,
3. vara stiftare av ett aktiebolag, en sparbank eller ett försäkringsbolag,
4. vara ledamot eller suppleant i styrelsen för ett aktiebolag, en sparbank, ett försäkringsbolag, ett handelsbolag, en europeisk ekonomisk intressegruppering med säte i Sverige eller en ekonomisk förening eller en sådan ideell förening eller stiftelse som driver näringsverksamhet eller ledamot eller suppleant i för-

valtnings-, lednings- eller tillsynsorganet för ett europabolag eller ett europakooperativ med säte i Sverige,

5. vara verkställande direktör eller vice verkställande direktör i ett aktiebolag, ett försäkringsbolag eller ett europabolag eller ett europakooperativ med säte i Sverige eller företagsledare i en europeisk ekonomisk intressegruppering med säte i Sverige,

6. vara firmatecknare eller i annan egenskap vara ställföreträdare för en sådan juridisk person som anges vid 4,

7. faktiskt utöva ledningen av en näringsverksamhet eller av en sådan juridisk person som är bokföringspliktig även om den inte driver näring,

8. äga så många aktier i ett aktiebolag, ett försäkringsaktiebolag eller ett europabolag med säte i Sverige att hans andel av röstetalet för samtliga aktier i bolaget överstiger femtio procent, eller

9. inneha fullmakt att företräda en enskild näringsidkare i dennes näringsverksamhet eller en juridisk person som anges i 4.

Förbudet i första stycket 9 gäller inte i fråga om fullmakt som avses i 10 § andra stycket lagen (1915:218) om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område.

Beträffande verkställande direktör och vice verkställande direktör för en filial enligt lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. och föreståndare för en verksamhet enligt samma lag finns bestämmelser om näringsförbud i den lagen.

Näringsförbud utgör inget hinder mot att sådan verksamhet bedrivs som innebär utövning av rättighet som avses i 2 kap. 1 § regeringsformen eller 1 kap. 1 §, 4 kap. 1 §, 6 kap. 1 § eller 13 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen eller 1 kap. 1 §, 3 kap. 1, 2 eller 8 § eller 10 kap. 1 § yttrandefrihetsgrundlagen.

I *första stycket 4* har ledamot eller suppleant i ett europakooperativs lednings-, förvaltnings- eller tillsynsorgan lagts till de befattningar som inte får innehas av den som är underkastad näringsförbud. När det gäller lednings- och förvaltningsorganen utgör tillägget ett förtydligande av vad som följer redan av lagen om europakooperativ (se 20 och 26 §§). I *första stycket 5* har

europakooperativ med säte i Sverige lagts till de juridiska personer i vilka den som har näringsförbud inte får vara verkställande direktör eller vice verkställande direktör. Även detta utgör ett förtydligande.

8.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar

6 kap. 4 §

Verkställande direktören och minst halva antalet styrelseledamöter skall vara bosatta inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer i särskilda fall tillåter annat. Den som är underårig eller i konkurs eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken kan inte vara styrelseledamot eller verkställande direktör. Att detsamma gäller den som är underkastad näringsförbud följer av 6 § lagen (1986:436) om näringsförbud.

Styrelseledamöterna skall vara medlemmar i föreningen, om inte stadgarna i särskilt angivna fall tillåter annat. Den som enligt lag är ställföreträdare för en medlem eller, om en juridisk person är medlem, den som är ledamot av styrelsen för den juridiska personen eller delägare i denna får dock vara styrelseledamot utan att vara medlem i föreningen, även om stadgarna saknar föreskrift om det.

Bestämmelserna i andra stycket gäller inte arbetstagarrepresentanter som har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda.

En juridisk person kan inte vara styrelseledamot.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.23.

I det nya *fyärde stycket* har den redan tidigare gällande principen att en juridisk person inte kan vara styrelseledamot i en ekonomisk förening lagfästs. Bestämmelsen har tillkommit med anledning av artikel 46.1 i SCE-förordningen, där det föreskrivs att en juridisk person skall ha rätt att vara ledamot i ett

europakooperativs organ, såvida inte annat stadgas i den på kooperativ tillämpliga lagen i den medlemsstat där europakooperativet har sitt säte. En konsekvens av den nya bestämmelsen är således att en juridisk person inte heller kan utses till ledamot i ett ”svenskt” europakooperativs förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan. Ett förordnande i strid med bestämmelsen är ogiltigt. Bestämmelsen gäller även i de fall då ett europakooperativ som har bildats i en annan medlemsstat flyttar sitt säte till Sverige. Om det i ett sådant kooperativ finns juridiska personer som styrelseledamöter, kommer dessa alltså att förlora sin behörighet i och med att europakooperativet registreras här.

8.7 Förslaget till lag om ändring i lagen om värdepappersrörelse (1991:981)

2 kap.

4 §

Ett värdepappersbolag skall ha en styrelse med minst fem ledamöter. Bolaget skall ha en verkställande direktör.

I ett värdepappersbolag skall revisorerna vara auktoriserade eller godkända revisorer. Minst en av de av stämman utsedda revisorerna skall vara auktoriserad revisor eller godkänd revisor som avlagt revisorsexamen. Till revisor kan även ett registrerat revisionsbolag utses. Bestämmelser om vem som kan vara huvudansvarig för revisionen och om underrättelseskyldighet finns i 17 § revisorslagen (2001:883).

För varje värdepappersbolag skall finnas ett huvudkontor i Sverige.

I fråga om europabolag som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 39–42 i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag skall vad som sägs i följande bestämmelser i denna lag om styrelsen eller dess ledamöter tillämpas på tillsynsorganet eller dess ledamöter:

1 kap. 8 § om tystnadsplikt,

1 kap. 8 b § om meddelandeförbud,

2 kap. 1 § första stycket 4 om ledningsprövning,

3 kap. 7 § andra stycket 1 och femte stycket om kredit m.m. till styrelseledamot,

6 kap. 6 § om rätt för Finansinspektionen att sammankalla styrelsen och närvara vid sådant sammanträde och delta i överläggningarna, samt

6 kap. 9 § tredje stycket 2 och fjärde stycket om återkallelse av tillstånd.

Av 16 § andra stycket och 22 § lagen (2004:575) om europabolag framgår att de i fjärde stycket angivna bestämmelserna om styrelsen eller dess ledamöter skall tillämpas också på ett europabolags lednings- eller förvaltningsorgan eller dess ledamöter.

Den 1 juli 2005 trädde en bestämmelse om meddelandeförbud i lagen om värdepappersrörelse i kraft (se prop. 2004/05:144). En undersökningsledare eller åklagare som begär uppgifter enligt 1 kap. 8 a § om uppgiftsskyldighet för värdepappersbolag får enligt 1 kap. 8 b § förordna att värdepappersbolaget samt dess styrelseledamöter och anställda inte får röja för kunden eller för någon utomstående bl.a. att uppgifter har lämnats. Av den nya hänvisningen i *fjärde stycket* följer att motsvarande meddelandeförbud kan åläggas också ledamöter av tillsynsorganet i ett dualistisk organiserat europabolag. Att ansvar kan utkrävas av en sådan ledamot i tillsynsorganet om han eller hon bryter mot meddelandeförbudet framgår av 1 kap. 8 c §. Genom tillägget säkerställs att Sverige helt lever upp till åtagandet i artikel 4 i 2001 års protokoll till EU:s konvention från år 2000 om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål (se prop. 2004/05:144 s. 117).

8.8 Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

13 §

Verkställande direktören skall varje år till registreringsmyndigheten ge in en bestyrkt kopia av

1. filialens redovisningshandlingar och revisionsberättelse för det senaste räkenskapsåret,
2. motsvarande handlingar för företaget i dess helhet, om de gjorts offentliga i företagets hemland.

Första stycket 1 gäller inte, om företaget lyder under lagstiftningen i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och

1. har en rättslig form som är jämförbar med aktiebolaget,
2. är ett kreditinstitut eller värdepappersbolag av motsvarande slag som de företag som omfattas av lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag,
3. är ett försäkringsföretag av motsvarande slag som de företag som omfattas av lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, *eller*
4. är ett europakooperativ.

Handlingar som avses i första stycket skall ges in inom tre månader efter det att det utländska företagets redovisningshandlingar och revisionsberättelse har lagts fram för företagets delägare, dock senast sju månader från det att filialens räkenskapsår har utgått. Handlingarna skall vara upprättade på eller översatta till svenska.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.30.

I paragrafen föreskrivs bl.a. att den verkställande direktören är skyldig att varje år till registreringsmyndigheten ge in kopia av filialens redovisningshandlingar och revisionsberättelse för det senaste räkenskapsåret. I *andra stycket* undantas vissa företag från denna skyldighet, under förutsättning att företaget lyder under lagstiftningen i en stat inom EES-området. Det andra stycket har kompletterats med en särskild punkt om europa-koperativ. Kompletteringen innebär att filialer till europa-

kooperativ är undantagna från filiallagens bestämmelse om skyldighet att till registreringsmyndigheten ge in bestyrkt kopia av redovisningshandlingar och revisionsberättelse.

14 §

För filialens bokföring och revision gäller, utöver vad som föreskrivits i 11–13 §§, i tillämpliga delar detsamma som för ett svenskt företag av motsvarande slag.

Skyldighet att upprätta årsredovisning gäller inte om företaget lyder under lagstiftningen i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och

1. har en rättslig form som är jämförbar med aktiebolaget,
2. är ett kreditinstitut eller värdepappersbolag av motsvarande slag som de företag som omfattas av lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag,
3. är ett försäkringsföretag av motsvarande slag som de företag som omfattas av lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, *eller*
4. är ett europakooperativ.

Om filialen är skyldig att avsluta den löpande bokföringen men till följd av bestämmelsen i andra stycket inte upprättar någon årsredovisning, skall den i stället upprätta ett årsbokslut. För årsbokslutet tillämpas

1. i filial till företag som avses i andra stycket 1 och som inte är att hänföra till samma stycke 2 eller 3, bestämmelserna i 6 kap. 4–11 §§ bokföringslagen (1999:1078),
2. i filial till företag som avses i andra stycket 2, bestämmelserna i 2 kap. 2 § och 3–5 kap. lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, med undantag för hänvisningen till 3 kap. 5 § årsredovisningslagen (1995:1554), och
3. i filial till företag som avses i andra stycket 3, bestämmelserna i 2 kap. 2 § och 3–5 kap. lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, med undantag för hänvisningen till 3 kap. 5 § årsredovisningslagen.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.30.

Tillägget i *andra stycket 4* innebär att filialer till europakooperativ har lagts till de företag som inte, under förutsättning att företaget lyder under lagstiftningen i en stat inom EES-området, är skyldiga att upprätta årsredovisning.

8.9 Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet

1 kap.

2 §

Auktorisation och tillstånd kan meddelas svenska aktiebolag, svenska ekonomiska föreningar och utländska företag.

I fråga om europabolag *och europakooperativ* som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 39–42 i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag *eller artiklarna 37–41 i rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar)* skall vad som sägs i följande bestämmelser i denna lag om styrelsen *eller dess ledamöter* tillämpas på tillsynsorganet *eller dess ledamöter*:

2 kap. 2 § första stycket 4 om ledningsprövning,

2 kap. 10 § om meddelandeförbud,

8 kap. 2 § första stycket 4 om ledningsprövning,

11 kap. 5 § om rätt för Finansinspektionen att sammankalla styrelsen och närvara vid sådant sammanträde och delta i överläggningarna, samt

11 kap. 7 § första stycket 4 och fjärde stycket om återkallelse av auktorisation eller tillstånd.

Av 16 § andra stycket och 22 § lagen (2004:575) om europabolag *samt 20 § andra stycket och 26 § lagen (2006:000) om europakooperativ* framgår att de i andra stycket angivna bestämmelserna om styrelsen *eller dess ledamöter* skall tillämpas också på ett europabolags *eller ett europakooperativs* lednings- eller förvaltningsorgan *eller dess ledamöter*.

Ändringarna i *andra stycket* innebär inledningsvis att de bestämmelser om styrelsen i denna lag som gäller för tillsynsorganet i ett dualistiskt organiserat europabolag också gäller för tillsynsorganet i ett dualistiskt organiserat europakooperativ. Vidare kompletteras listan med bestämmelser som skall tillämpas på tillsynsorganet med en bestämmelse om meddelandeförbud som också skall tillämpas på ledamöterna i tillsynsorganet. Se även författningskommentaren till 2 kap. 4 § lagen om värdepappersrörelse. Vad som där sägs om 1 kap. 8 c § motsvaras av 2 kap. 11 § denna lag.

Tredje stycket innehåller en erinran om att i andra stycket nämnda bestämmelser, enligt lagen om europabolag, skall tillämpas även på ett europabolags lednings- eller förvaltningsorgan. Ändringarna i stycket innebär att bestämmelserna, enligt lagen om europakooperativ, skall tillämpas även på ett europakooperativs lednings- eller förvaltningsorgan eller dess ledamöter.

8.10 Förslaget till lag om ändring i lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt

10 §

En fysisk eller juridisk person som lämnar uppgifter med stöd av 9 § får inte göras ansvarig för att ha åsidosatt tystnadsplikt, om den fysiska eller juridiska personen hade anledning att räkna med att uppgiften borde lämnas. Den som lämnar uppgifter med stöd av 9 c § får inte heller göras ansvarig för att ha åsidosatt tystnadsplikt. Detsamma gäller en styrelseledamot eller en anställd som lämnar uppgifter för den fysiska eller juridiska personens räkning.

I fråga om europabolag och europakooperativ som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 39–42 i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag eller artiklarna 37–41 i rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) tillämpas vad som sägs om

styrelseledamot i första stycket på ledamot i tillsynsorganet. Detsamma gäller vad som sägs om styrelseledamöter i 11 § om meddelandeförbud.

Av 16 § andra stycket och 22 § lagen (2004:575) om europabolag samt 20 § andra stycket och 26 § lagen (2006:000) om europakooperativ framgår att de i andra stycket angivna bestämmelserna skall tillämpas också på ledamöter i ett europabolags eller ett europakooperativs lednings- eller förvaltningsorgan.

I 15 kap. 2 § aktiebolagslagen (1975:1385), 13 kap. 2 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, 5 kap. 2 § stiftelselagen (1994:1220) och 37 § revisionslagen (1999:1079) finns särskilda bestämmelser om ansvar för revisorer i aktiebolag, ekonomiska föreningar, stiftelser och vissa andra företag.

I paragrafen har förts in två nya stycken. De gäller för dualistiskt organiserade europabolag och europakooperativ. *Andra stycket*, som kompletterar 16 § lagen om europabolag och 20 § lagen om europakooperativ, anger att vissa bestämmelser i denna lag som gäller för styrelseledamöter också skall tillämpas på ledamöter i tillsynsorganet. Det avser dels bestämmelsen i första stycket om att styrelseledamot under vissa förhållanden inte får göras ansvarig för att ha åsidosatt tystnadsplikt. Det gäller vidare bestämmelsen i 11 § om meddelandeförbud.

I *tredje stycket* har tagits in en erinran om att i andra stycket nämnda bestämmelser, enligt lagen om europabolag och lagen om europakooperativ, skall tillämpas även på ledamöter i ett europabolags eller ett europakooperativs lednings- eller förvaltningsorgan.

8.11 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag

7 kap.

13 §

En styrelseledamot eller befattningshavare hos ett holdingföretag med finansiell verksamhet eller ett holdingföretag med blandad verksamhet som i den egenskapen får kunskap om affärsförhållanden i ett företag som enligt 7 § skall lämna uppgifter, får inte obehörigen röja vad han fått veta och inte heller utnyttja kunskapen i strid med det uppgiftslämnande företagets intresse.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i sekretesslagen (1980:100).

I fråga om europabolag *och europakooperativ* som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 39–42 i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag *eller artiklarna 37–41 i rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar)* tillämpas vad som sägs om styrelseledamot i första stycket på ledamot i tillsynsorganet. *Vad som sägs om styrelseledamöter i 13 b § om meddelandeförbud skall tillämpas på tillsynsorganets ledamöter.*

Av 16 § andra stycket och 22 § lagen (2004:575) om europabolag *samt 20 § andra stycket och 26 § lagen (2006:000) om europakooperativ* framgår att *de* i tredje stycket angivna *bestämmelserna* skall tillämpas också på ledamöter i ett europabolags *eller ett europakooperativs* lednings- eller förvaltningsorgan.

Ändringarna i *tredje stycket* innebär att den bestämmelse om styrelseledamot i denna lag som gäller för ledamot i tillsynsorganet i ett dualistiskt organiserat europabolag också gäller för ledamot i tillsynsorganet i ett dualistiskt organiserat europa-

kooperativ. Ändringarna innebär vidare att ytterligare en bestämmelse skall tillämpas på ledamöterna i tillsynsorganet. Det är en bestämmelse om meddelandeförbud. För en kommentar av det tillägget hänvisas till författningskommentaren till 2 kap. 4 § lagen om värdepappersrörelse. Vad som där sägs om 1 kap. 8 c § motsvaras av 13 c § i detta kapitel.

Fjärde stycket innehåller en erinran om att i tredje stycket nämnd bestämmelse, enligt lagen om europabolag, skall tillämpas även på ledamöter i ett europabolags lednings- eller förvaltningsorgan. Ändringarna i stycket innebär att bestämmelserna, enligt lagen om europakooperativ, skall tillämpas även på ett europakooperativs lednings- eller förvaltningsorgan.

8.12 Förslaget till lag om ändring i årsredovisningslagen (1995:1554)

5. kap.

Särskilt om europabolag *och europakooperativ*

27 §

I fråga om europabolag *och europakooperativ* med ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 39–42 i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för *europabolag eller artiklarna 37–41 i rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar)* skall vad som sägs om styrelseledamöter i 12, 18 b, 20 och 22–25 §§ tillämpas på ledamöter eller suppleanter i *europabolagets eller europakooperativets* tillsynsorgan.

Av 16 § andra stycket och 22 § lagen (2004:575) om europabolag *samt 20 § andra stycket och 26 § lagen (2006:000) om europakooperativ* framgår att de i första stycket angivna bestämmelserna skall tillämpas också på ledamöter eller suppleanter i ett europabolags *eller europakooperativs* lednings- eller förvaltningsorgan.

Paragrafen har hittills innehållit vissa särskilda redovisningsbestämmelser för europabolag (jfr prop. 2003/04:112. 153). Dess bestämmelser har nu gjorts tillämpliga även på europakooperativ. I 5 kap. årsredovisningslagen finns bestämmelser om att vissa uppgifter skall lämnas beträffande en styrelseledamot, en verkställande direktör eller en motsvarande befattningshavare. Bestämmelserna i *första stycket* innebär att ett europakooperativ i förekommande fall skall lämna samma uppgifter om ledamöter i tillsynsorganet. Det gäller uppgifter om lån (12 §), löner och ersättningar (20 och 23 §§) samt pensioner och liknande förmåner (22 och 23 §§). Vidare har bestämmelserna om uppgift om könsfördelningen (18 b §), suppleanter (24 §) och avtal om avgångsvederlag (25 §) gjorts tillämpliga på tillsynsorganet. Det följer av lagen om europakooperativ att nämnda bestämmelser skall tillämpas även på ledamöter i ett europakooperativs förvaltnings- eller ledningsorgan. Ett särskilt förtydligande i det avseendet har tagits in i *andra stycket*.

8.13 Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag

5 kap.

1 §

Utöver vad som följer av övriga bestämmelser i denna lag skall årsredovisningen innehålla de upplysningar som anges i 3–6 §§ nedan. Upplysningarna skall lämnas i noter. Om det inte står i strid med kravet på överskådlighet, får upplysningarna i stället lämnas i balansräkningen eller resultaträkningen. Vidare skall, med beaktande av vad som föreskrivs i 2 §, följande bestämmelser om tilläggsupplysningar i 5 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) tillämpas:

- 1 § andra stycket om hänvisningar till noter,
- 2 § om värderings- och omräkningsprinciper,
- 3 § om anläggningstillgångar,

4 § om uppgifter om taxeringsvärden,
4 a §, 4 b § första–tredje styckena och 4 c § om finansiella instrument,
5 § om uppskrivningsfond och fond för verkligt värde,
8 och 9 §§ om uppgifter om dotterföretag och vissa andra företag,
12 § om lån till ledande befattningshavare,
13 § om konvertibla lån,
14 § andra och tredje styckena om förändringar i eget kapital m.m.,
16 § första stycket och 17 § första stycket om upplysningar om skatt,
18 § om medelantalet anställda under räkenskapsåret,
18 a § om sjukfrånvaro,
18 b § om könsfördelningen bland ledande befattningshavare,
19–21 §§ om löner, andra ersättningar och sociala kostnader,
22 § om pensioner och liknande förmåner,
23 § om tidigare styrelse och verkställande direktör,
24 § om suppleanter och vice verkställande direktör,
25 § om avtal om avgångsvederlag,
26 § om uppgift om moderföretag, samt
27 § om europabolag och europakooperativ.

5 kap. 27 § årsredovisningslagen innehåller vissa särskilda redovisningsregler för europabolag som är organiserade enligt den dualistiska modellen. Den bestämmelsen har gjorts tillämplig även på europakooperativ (se avsnitt 1.12). Ändringen i denna paragraf innebär att 5 kap. 27 § årsredovisningslagen kommer att gälla också för europakooperativ som driver bank- eller finansieringsrörelse eller ger ut elektroniska pengar.

8.14 Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag

5 kap.

1 §

Utöver vad som följer av övriga bestämmelser i denna lag skall årsredovisningen innehålla de upplysningar som anges i 3–6 §§ nedan. Upplysningarna skall lämnas i noter. Om det inte står i strid med kravet på överskådlighet, får upplysningarna i stället lämnas i balansräkningen eller resultaträkningen. Vidare skall, med beaktande av vad som föreskrivs i 2 §, följande bestämmelser om tilläggsupplysningar i 5 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) tillämpas:

- 1 § andra stycket om hänvisningar till noter,
- 2 § om värderings- och omräkningsprinciper,
- 3 § om anläggningstillgångar,
- 4 § om uppgifter om taxeringsvärden,
- 4 a §, 4 b § första–tredje styckena och 4 c § om finansiella instrument,
- 5 § om uppskrivningsfond och fond för verkligt värde,
- 7 § om inköp och försäljning mellan koncernföretag,
- 8 och 9 §§ om uppgifter om dotterföretag och vissa andra företag,
- 10 § andra stycket om kort- och långfristiga balansposter,
- 11 § om ställda säkerheter,
- 12 § om lån till ledande befattningshavare,
- 13 § om konvertibla lån,
- 14 § andra och tredje styckena om förändringar i eget kapital m.m.,
- 16 § första stycket och 17 § första stycket om upplysningar om skatt,
- 18 § om medelantalet anställda under räkenskapsåret,
- 18 a § om sjukfrånvaro,
- 18 b § om könsfördelningen bland ledande befattningshavare,
- 19–21 §§ om löner, andra ersättningar och sociala kostnader,

- 22 § om pensioner och liknande förmåner,
- 23 § om tidigare styrelse och verkställande direktör,
- 24 § om suppleanter och vice verkställande direktör,
- 25 § om avtal om avgångsvederlag,
- 26 § om uppgift om moderföretag, samt
- 27 § om europabolag och europakooperativ.

För en kommentar till ändringen hänvisas till författningskommentaren till lagen om ändring i lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

8.15 Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1570) om medlemsbanker

1 kap.

1 §

Denna lag innehåller bestämmelser om hur en medlemsbank bildas och om dess organisation m.m. Bestämmelser om tillstånd att driva bankrörelse, den rörelse som en medlemsbank får driva samt andra bestämmelser som är gemensamma för bankaktiebolag, sparbanker och medlemsbanker finns i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Av rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) (SCE-förordningen) följer att bestämmelserna i denna lag om medlemsbanker skall tillämpas på europakooperativ som har beviljats tillstånd att driva bankrörelse när det gäller frågor som inte regleras i SCE-förordningen. Särskilda bestämmelser om europakooperativ finns i 1 a kap. denna lag.

I ett nytt *andra stycke* erinras om att bestämmelserna i denna lag om medlemsbanker skall tillämpas på europakooperativ som har fått tillstånd att driva bankrörelse när det gäller frågor som inte regleras i SCE-förordningen. Detta följer av artikel 8.2 i SCE-

förordningen. Vidare erinras om att särskilda bestämmelser om europakooperativ finns i 1 a kap. denna lag.

1 a kap. Särskilda bestämmelser för europakooperativ som driver bankrörelse

Detta kapitel i lagen om medlemsbanker är nytt och utgör i stora drag en kopia av lagen (2006:000) om europakooperativ. Nedan kommenteras därför bara skillnaderna i förhållande till motsvarande bestämmelser i den lagen. Bakgrunden till valet av en sådan lagstiftningsteknik behandlas i avsnitt 4.2.

Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser som kompletterar rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) (SCE-förordningen). En europeisk kooperativ förening benämns i detta kapitel ett europakooperativ.

Vad som sägs i detta kapitel om europakooperativ som driver bankrörelse gäller, om annat inte anges, endast europakooperativ med säte i Sverige.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 1 § lagen om europakooperativ. Vad som där sägs om att stora delar av föreningslagen kommer att vara tillämplig på europakooperativ med säte i Sverige innebär för europakooperativ som driver bankrörelse och som har säte i Sverige att stora delar av lagen om medlemsbanker kommer att vara tillämplig på motsvarande sätt. Hänvisningen till 5 § lagen om europakooperativ motsvaras av 5 § förevarande kapitel.

*Arbetstagarinflytandet i europakooperativ***2 §**

Regler om arbetstagarinflytande i europakooperativ finns i lagen (2006:000) om arbetstagarinflytande i europakooperativ.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 2 § lagen om europakooperativ.

*Firma***3 §**

Ett europakooperativs firma skall innehålla beteckningen SCE. Firman skall tydligt skilja sig från andra ännu bestående firmor som är införda i det register som avses i 10 §.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 3 § lagen om europakooperativ. Bestämmelser om medlemsbanks firma finns i 12 kap. förevarande lag. Därtill finns det en bestämmelse om firma i 1 kap. 9 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse som också är tillämplig på europakooperativ som driver bankrörelse och har sitt säte i Sverige.

*Bildandet av ett europakooperativ**Deltagande i bildandet av ett europakooperativ***4 §**

En ekonomisk förening eller motsvarande utländsk förening som har sitt huvudkontor i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet får delta i bildandet av ett europakooperativ, om föreningen

1. är bildad i överensstämmelse med lagstiftningen i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

2. har sitt säte i den stat som avses i 1, samt

3. har faktisk och fortlöpande anknytning till ekonomin i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Vid bildandet av ett europakooperativ på annat sätt än genom fusion eller ombildning skall vad som sägs i första stycket om ekonomisk förening eller motsvarande utländsk föreningsform gälla även annan sådan juridisk person som avses i artikel 48 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 4 § lagen om europakooperativ.

Redovisningsvaluta vid bildande av ett europakooperativ genom fusion

5 §

Om en medlemsbank deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion, skall vad som sägs om redovisningsvaluta i 10 kap. 1 § andra stycket och 2 § andra stycket inte tillämpas på medlemsbanken.

Första stycket gäller också när europakooperativet skall ha sitt säte i en annan stat.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 5 § lagen om europakooperativ.

Skatteverkets och Finansinspektionens rätt att motsätta sig att en medlemsbank deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion

6 §

En medlemsbank som deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion skall, om europakooperativet enligt fusionsförslaget skall ha sitt säte i en annan medlemsstat än Sverige, inom två veckor från det att fusionsförslaget har offentliggjorts enligt artikel 24 i SCE-förordningen ansöka om prövning enligt artikel 21

samma förordning. En ansökan som inte har gjorts inom föreskriven tid skall avvisas.

Skatteverket får motsätta sig att medlemsbanken deltar i fusionen, om Skatteverket har beslutat om revision hos banken och det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av fusionen.

Finansinspektionen får motsätta sig att medlemsbanken deltar i fusionen, om det finns skäl att anta att det skulle uppstå allvarliga störningar i betalningssystemets eller kapitalmarknadens funktion eller om det annars är motiverat av hänsyn till allmänintresset.

Skatteverket och Finansinspektionen skall meddela beslut i frågan inom två månader från den dag då förslaget om flyttningen offentliggjordes enligt artikel 24 i SCE-förordningen. Myndigheterna får inte meddela ett beslut om att banken inte får delta i fusionen utan att banken först har fått tillfälle att yttra sig.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 6 § lagen om europakooperativ. Vad som där sägs om Bolagsverket avser för en medlemsbank i stället Finansinspektionen.

Ansökan om tillstånd att verkställa fusionsavtalet

7 § I fråga om tillstånd att verkställa fusionsavtalet skall bestämmelserna i 10 kap. 22–24 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse om tillstånd att verkställa fusionsplanen tillämpas.

Om Skatteverket, Finansinspektionen eller, efter överklagande, domstol i ett beslut som avses i 6 § fjärde stycket har motsatt sig att medlemsbanken deltar i fusionen och beslutet har vunnit laga kraft, skall ansökan genast avslås.

Artikel 20 i SCE-förordningen anger som huvudregel att de nationella bestämmelser som gäller för kooperativ skall tillämpas på de kooperativ som deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion. Enligt artikel 28.1 skall bildandet dock, såvitt

gäller bl.a. skyddet av föreningens borgenärers intressen, följa nationella bestämmelser för publika aktiebolag. I 10 kap. 5 § denna lag respektive 20 kap. 22–24 §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse finns bestämmelser om ett särskilt förfarande för tillstånd till verkställande av fusionsavtal/fusionsplan. Bestämmelserna om förfarandet i de båda lagarna liknar varandra men är inte identiska. Vid tillståndsprövningen skall Finansinspektionen eller, i förekommande fall, regeringen beakta följdverkningarna av fusionen för borgenärerna, främst insättarna i de olika bankerna. Bestämmelserna får därmed anses vara av sådant slag som avses i artikel 28.1 i SCE-förordningen. Av *första stycket* framgår följaktligen att förfarandet för bankaktiebolag, och inte förfarandet för medlemsbanker, skall tillämpas när en svensk medlemsbank deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion.

Skatteverkets och Finansinspektionens beslut enligt 6 § kan innebära antingen att myndigheterna motsätter sig att en medlemsbank deltar i fusionen eller att de inte gör det. I det förra fallet får Finansinspektionen enligt *andra stycket* inte lämna tillstånd till verkställande av fusionsavtalet. Ansökan skall i stället genast avslås. Medlemsbanken bör informera Finansinspektionen om myndigheternas beslut genom att ge in intyg från dessa i samband med ansökan om tillstånd. Den skyldigheten behöver emellertid inte regleras i lag.

Se även författningskommentaren till 7 § tredje stycket lagen om europakooperativ.

Utfärdande av intyg vid bildande av ett europakooperativ genom fusion

8 §

Bolagsverket skall utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 29.2 i SCE-förordningen, när beslut om tillstånd har meddelats enligt 10 kap. 24 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och beslutet har vunnit laga kraft.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 8 § lagen om europakooperativ. Vad som där sägs om 23 kap. 20–24 §§ aktiebolagslagen avser för medlemsbanker i stället 10 kap. 22–24 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (jfr kommentaren till 7 §). När det gäller medlemsbanker skall Bolagsverket utfärda intyget när Finansinspektionen har meddelat banken tillstånd att verkställa fusionsavtalet. Det krävs att beslutet har vunnit laga kraft. Av 10 kap. 22 § tredje stycket lagen om bank- och finansieringsrörelse framgår att inspektionen är skyldig att underrätta Bolagsverket om sådana lagakraftvunna beslut.

Rätt att säga upp sig till utträde ur en övertagande förening vid bildande av ett europakooperativ genom fusion

9 §

En medlem i en övertagande medlemsbank som har motsatt sig bildandet av ett europakooperativ genom fusion, får säga upp sig till utträde ur banken om fusionen innebär att europakooperativet kommer att ha sitt säte i en annan stat än Sverige. En sådan uppsägning skall ske inom den tid och på de villkor som anges i artikel 7.5 i SCE-förordningen.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 9 § lagen om europakooperativ.

Register över europakooperativ m.m.

Registreringsmyndighet

10 §

Bolagsverket skall föra ett register över europakooperativ (europakooperativsregistret). I fråga om registrering i europakooperativsregistret tillämpas vad som föreskrivs i aktiebolagslagen (2005:551) och andra författningar om registrering i bankregistret. Om en

styrelseledamot eller styrelsesuppleant har utsetts enligt lagen (2006:000) om arbetstagarinflytande i europakooperativ, skall även detta registreras.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

- 1. avgifter i ärenden om registrering enligt detta kapitel, och*
- 2. handläggningen av registreringsärenden.*

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 10 § lagen om europakooperativ. Där sägs bl.a. att SCE-förordningen föreskriver att registrering av europa-koperativ skall ske i ett register som anges i nationell lagstiftning i enlighet med tillämplig lagstiftning för publika aktiebolag. För banker gäller att dessa registreras i bankregistret, oavsett om de drivs i aktiebolagsform eller föreningsform (13 kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse). När det gäller europakooperativ som driver bankrörelse skall därför svenska regler om registrering i bankregistret tillämpas beträffande europakooperativsregistret. Av resonemanget ovan följer dock att i det registret skall de uppgifter skrivas in som enligt aktiebolagslagen – inte lagen om medlemsbanker – och andra författningar skall anmälas för registrering (jfr 27 kap. 1 § aktiebolagslagen).

Offentliggörande av förslag till beslut i vissa fall

11 §

Medlemsbankens styrelse eller lednings- eller förvaltningsorgan skall ge in sådana förslag till beslut eller sådana uppgifter som avses i artiklarna 7.2, 35.3 och 76.3 i SCE-förordningen till Bolagsverket för registrering. Verket skall genast kungöra uppgift om registreringen i Post- och Inrikes Tidningar. Om förslaget inte kungörs i sin helhet, skall det i kungörelsen lämnas uppgift om var det hålls tillgängligt.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 11 § lagen om europakooperativ. Vad som där sägs om 15 kap. 2 § föreningslagen avser för medlemsbanker i stället 13 kap. 1 § förevarande lag.

Flyttning av ett europakooperativs säte

Skatteverkets och Finansinspektionens rätt att motsätta sig flyttning av säte

12 §

Ett europakooperativ skall inom två veckor från det att lednings- eller förvaltningsorganet har offentliggjort ett förslag om flyttning av säte enligt artikel 7.2 i SCE-förordningen ansöka om prövning enligt artikel 7.14 samma förordning. En ansökan som inte har gjorts inom föreskriven tid skall avvisas.

Skatteverket får motsätta sig flyttningen av säte, om Skatteverket har beslutat om revision hos europakooperativet och det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av en flyttning av europakooperativets säte.

Finansinspektionen får motsätta sig flyttningen av säte, om det finns skäl att anta att det skulle uppstå allvarliga störningar i betalningssystemets eller kapitalmarknadens funktion eller om det annars är motiverat av hänsyn till allmänintresset.

Skatteverket och Finansinspektionen skall meddela beslut i frågan om flyttning av säte inom två månader från den dag då förslaget om flyttningen offentliggjordes enligt artikel 7.2 i SCE-förordningen. Myndigheterna får inte meddela ett beslut om att motsätta sig flyttning utan att europakooperativet först har fått tillfälle att yttra sig.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 13 § lagen om europakooperativ.

*Ansökan om tillstånd***13 §**

Om föreningsstämman med stöd av artikel 7 i SCE-förordningen har beslutat att europakooperativets säte skall flyttas till en annan stat, skall europakooperativet ansöka om tillstånd till flyttningen. Frågor om sådant tillstånd prövas av Finansinspektionen.

Ansökan skall ges in inom en månad från föreningsstämmans beslut om flyttning.

Till ansökan skall fogas

1. en kopia av protokollet från den föreningsstämma där beslut om flyttning fattades,

2. en kopia av förslaget om flyttning,

3. en kopia av den redogörelse som avses i artikel 7.3 i SCE-förordningen, och

4. en kopia av ett sådant beslut som avses i 12 § fjärde stycket.

Om europakooperativet inte har fogat de handlingar som anges i tredje stycket till ansökan eller om det finns något annat hinder mot att ta upp ansökan till prövning, skall europakooperativet föreläggas att inom viss tid yttra sig eller avhjälpa bristen. Om europakooperativet inte gör detta, skall ansökan avvisas.

Om Skatteverket, Finansinspektionen eller, efter överklagande, domstol i ett sådant beslut som avses i 12 § fjärde stycket har motsatt sig flyttningen av säte och beslutet har vunnit laga kraft, skall ansökan genast avslås.

Finansinspektionen skall underrätta registreringsmyndigheten om ansökningar enligt första stycket och om lagakraftvunna beslut som meddelats med anledning av sådana ansökningar.

Paragrafen motsvarar 95 § lagen om understödsföreningar. För en redogörelse av innehållet hänvisas därför till författningskommentaren till den paragrafen.

14 §

Tillstånd till flyttningen av säte skall meddelas om

1. europakooperativets borgenärer tillförsäkras en betryggande säkerhet, om ett sådant skydd behövs med hänsyn till europa-

kooperativets ekonomiska förhållanden och borgenärerna inte redan har en sådan säkerhet,

2. europakooperativets ekonomiska förhållanden i övrigt är sådana att flyttningen kan anses förenlig med insättares eller andra fordringsägares intressen, och

3. det inte finns hinder mot flyttningen enligt artikel 7.15 i SCE-förordningen.

Paragrafen motsvarar 96 § lagen om understödsföreningar. För en redogörelse av innehållet hänvisas därför till författningskommentaren till den paragrafen.

Utfärdande av intyg

15 §

Bolagsverket skall utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 7.8 i SCE-förordningen när beslut har meddelats enligt 14 § och beslutet har vunnit laga kraft.

Av paragrafen framgår att Bolagsverket skall utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 7.8 i SCE-förordningen även för europakooperativ som har tillstånd att driva bankrörelse.

Beträffande paragrafens närmare innehåll hänvisas till författningskommentaren till 19 § lagen om europakooperativ. Hänvisningarna där kring frågan om Skatteverket eller Finansinspektionen motsatt sig flyttningen avser för europakooperativ som driver bankrörelse i stället 12 § och 13 § femte stycket detta kapitel. Hänvisningen till 40 § lagen om europakooperativ avser 34 § detta kapitel.

Europakooperativets organisation

Dualistiskt organiserade europakooperativ

16 §

I fråga om europakooperativ som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 37–41 i SCE-förordningen (dualistiskt organiserade europakooperativ) gäller följande.

Om inte annat följer av annan författning eller av SCE-förordningen, skall bestämmelserna i denna lag och andra författningar om styrelsen eller dess ledamöter tillämpas på ledningsorganet eller dess ledamöter.

Vad som sägs i följande bestämmelser i denna lag om styrelsen eller dess ledamöter skall tillämpas på tillsynsorganet eller dess ledamöter:

- 6 kap. 1 § tredje stycket om suppleanter,*
- 6 kap. 2 § om förtida avgång,*
- 6 kap. 3 § första stycket om bosättningskrav och obehörighetsgrunder,*
- 6 kap. 3 § andra stycket om krav på medlemskap,*
- 6 kap. 3 § fjärde stycket om styrelsens sammansättning,*
- 6 kap. 5 § om anmälan av aktieinnehav,*
- 6 kap. 11 § andra stycket om protokoll,*
- 6 kap. 12 § första stycket om beslutsunderlag och inträde av suppleant,*
- 6 kap. 13 § om jäv,*
- 6 kap. 17 § om registrering,*
- 7 kap. 11 § om upplysningsplikt mot föreningsstämman,*
- 7 kap. 18 § om klander av föreningsstämmans beslut,*
- 7 kap. 19 § om talan mot föreningen och skiljeförfarande,*
- 7 a kap. 5 § om revisorsjäv,*
- 7 a kap. 10 § om tillhandahållande av upplysningar till revisorn,*
- 7 a kap. 12 § om revisionsberättelsen,*
- 7 b kap. 8 § om tillhandahållande av upplysningar till lekmannarevisorn,*
- 7 b kap. 11 § om jäv för lekmannarevisorer,*

7 b kap. 14 § första stycket om lekmanarevisorernas granskningsrapport,

9 kap. 18 § andra och tredje styckena om styrelseval i samband med upphörande av likvidation,

9 kap. 18 § fjärde stycket om styrelseval efter upphävande av likvidationsbeslut, och

11 kap. 1 och 4–12 §§ om skadestånd.

Vad som sägs i följande bestämmelser i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse om styrelsen eller dess ledamöter skall tillämpas på tillsynsorganet eller dess ledamöter:

1 kap. 12 § om meddelandeförbud,

3 kap. 2 § första stycket 4 om ledningsprövning,

8 kap. 5 § första stycket 1 om avtal om tjänster med eller till förmån för styrelseledamot,

13 kap. 12 § om rätt för Finansinspektionen att sammankalla styrelsen och närvara vid sådant sammanträde och delta i överläggningarna, och

15 kap. 2 § om återkallelse av tillstånd.

När 6 kap. 3 § denna lag tillämpas på europakooperativ, skall vad som sägs i den paragrafens andra stycke inte gälla arbetstagarrepresentanter som har utsetts enligt lagen (2006:000) om arbetstagarinflytande i europakooperativ.

Paragrafen gäller för europakooperativ som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 37–41 i SCE-förordningen, dvs. dualistiskt organiserade europakooperativ. För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 20 § lagen om europakooperativ. Vad som där sägs om olika bestämmelser i föreningslagen avser i stället i förekommande fall motsvarande bestämmelser i lagen om medlemsbanker enligt tredje stycket. Hänvisningen till 21 § lagen om europakooperativ motsvaras av 17 § i detta kapitel.

Jämfört med vad som gäller enligt 20 § lagen om europakooperativ är ytterligare en bestämmelse tillämplig på ledamöterna i tillsynsorganet. Det är bestämmelsen i 6 kap. 3 § fjärde stycket som föreskriver att av styrelseledamöterna får högst en

för varje påbörjat femtal vara anställd i medlemsbanken. Att tillsynsorganet skall ha minst fem ledamöter framgår av 1 a kap. 23 §.

Någon motsvarighet till tillsynsorganet i dualistiskt organiserade kooperativ finns inte i svensk associationsrätt. Utöver vad som gäller för tillsynsorganet enligt SCE-förordningen och de bestämmelser i denna lag som enligt tredje stycket också skall tillämpas på tillsynsorganet, finns det behov av att särskilt reglera tillsynsorganet i dualistiskt organiserade europakooperativ som driver bankrörelse. Bestämmelsen i *fjärde stycket* anger att vissa av de bestämmelser i lagen om bank- och finansieringsrörelse som gäller för styrelsen eller dess ledamöter också tillämpas på tillsynsorganet eller dess ledamöter. Dessa bestämmelser kommenteras nedan var och en för sig.

Enligt 1 kap. 12 § får en åklagare eller undersökningsledare som begär uppgifter enligt 1 kap. 11 § om uppgiftsskyldighet för kreditinstitut förordna att kreditinstitutet samt dess styrelseledamöter och anställda inte får röja för kunden eller för någon utomstående bl.a. att uppgifter har lämnats. Av hänvisningen i detta stycke följer att motsvarande meddelandeförbud kan åläggas också ledamöter av tillsynsorganet i ett dualistiskt organiserat europakooperativ. Att ansvar kan utkrävas av en sådan ledamot i tillsynsorganet om han eller hon bryter mot meddelandeförbudet framgår av 1 kap. 13 §. Genom denna hänvisning säkerställs att Sverige helt lever upp till åtagandet i artikel 4 i 2001 års protokoll till EU:s konvention från år 2000 om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål (se prop. 2004/05:144 s. 117).

I 3 kap. 2 § anges de förutsättningar som måste vara uppfyllda för att ett företag skall ges tillstånd att driva bankrörelse. För att tillstånd skall ges krävs enligt första stycket punkten 4 att den som avses ingå i företagets styrelse eller vara ersättare för en styrelseledamot har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av ett kreditinstitut och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift. Av hänvisningen till den paragrafen följer att om avsikten är att driva bankrörelse i ett dualistiskt organiserat europakooperativ, samma krav ställs på dem som avses att ingå

som ledamöter i tillsynsorganet samt på deras ersättare som på en styrelseledamot eller dennes ersättare i en medlemsbank.

Enligt 8 kap. 5 § får en bank inte ingå avtal om tjänster på andra villkor än sådana som institutet normalt tillämpar eller ingå andra avtal som inte är affärsmässigt betingade med eller till förmån för styrelseledamot. En bank får t.ex. inte lämna kredit till en styrelseledamot på andra villkor än sådana som banken normalt ställer upp. Av hänvisningen till den paragrafen följer att vad som gäller för kreditgivning etc. till styrelseledamöter också gäller när sådana tjänster tillhandahålls ledamöter i tillsynsorganet i ett dualistiskt organiserat europakooperativ som driver bankrörelse.

Enligt 13 kap. 12 § får Finansinspektionen, när det anses nödvändigt, sammankalla styrelsen i en medlemsbank. Vid ett sådant styrelsesammanträde får företrädare för inspektionen närvara och delta i överläggningarna. Finansinspektionen får motsvarande rätt i fråga om tillsynsorganet. Dessa bestämmelser torde komma att tillgripas endast i allvarliga undantagsfall, t.ex. om inspektionen konstaterat sådana allvarliga missförhållanden i europakooperativets verksamhet att inspektionen anser det nödvändigt att framföra sina synpunkter direkt till kooperativets styrelse. I ett dualistiskt organiserat europakooperativ ansvarar ledningsorganet för kooperativets ledning och förvaltning, dvs. uppgifter som ankommer på styrelsen i en medlemsbank. Tillsynsorganet kontrollerar emellertid ledningsorganets förvaltning samt väljer och entledigar ledamöterna i ledningsorganet (artiklarna 37.1 och 39.1 i SCE-förordningen). På motsvarande sätt som Finansinspektionen kan sammankalla styrelsen i en medlemsbank eller – med stöd av bestämmelserna i denna paragraf – ledningsorganet i ett dualistiskt organiserat europakooperativ – kan inspektionen också sammankalla tillsynsorganet om det anses nödvändigt.

15 kap. 2 § innehåller bestämmelser om återkallelse av ett kreditinstituts tillstånd att driva bankrörelse. Enligt första stycket skall en medlemsbanks tillstånd återkallas om någon som ingår i bankens styrelse inte uppfyller de krav som anges i 3 kap.

2 § andra stycket 4 lagen om bank- och finansieringsrörelse, dvs. de krav på lämplighet som ställs på styrelseledamöter för att ett företag skall ges tillstånd att driva bankrörelse. Enligt 15 kap. 2 § första stycket får tillståndet emellertid återkallas bara om Finansinspektionen först beslutat att anmärka på att personen ingår i styrelsen och han eller hon, sedan en av inspektionen bestämd tid om högst tre månader gått, fortfarande finns kvar i styrelsen. I stället för att återkalla tillståndet får Finansinspektionen – eller i förekommande fall regeringen (se 15 kap. 6 §) – besluta att en styrelseledamot inte längre får vara det och får då förordna en ersättare. Om bankrörelse drivs av ett dualistiskt organiserat europakooperativ skall motsvarande åtgärder kunna vidtas också om ledamöterna i tillsynsorganet inte uppfyller de krav som ställs på dem.

17 §

Tillsynsorganet får besluta att dess medgivande krävs för vissa kategorier av beslut som ledningsorganet eller den verkställande direktören fattar. Tillsynsorganet skall ge in ett sådant beslut till Bolagsverket för registrering. Beslutet blir gällande från tidpunkten för registreringen.

Tillsynsorganet skall till varje föreningsstämma som skall pröva frågan om fastställelse av europakooperativets resultat- och balansräkningar avge ett yttrande över årsredovisningen samt ledningsorganets och den verkställande direktörens förvaltning. Beträffande tillhandahållande av detta yttrande skall 7 kap. 8 § fjärde stycket tillämpas.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 21 § lagen om europakooperativ. Hänvisningen där till 29 § lagen om europakooperativ avser för europakooperativ som driver bankrörelse 25 § i detta kapitel.

18 §

Ordföranden i tillsynsorganet skall se till att sammanträden hålls när det behövs. Tillsynsorganet skall alltid sammankallas om en ledamot i tillsynsorganet begär det.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 22 § lagen om europakooperativ.

19 §

Om en ledamot i tillsynsorganet med stöd av artikel 37.3 i SCE-förordningen utses till ledamot i ledningsorganet, får tiden för det senare uppdraget inte överstiga två månader.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 23 § lagen om europakooperativ. Hänvisningen där till 10 § lagen om europakooperativ motsvaras av 10 § i detta kapitel.

20 §

Varje ledamot i tillsynsorganet har rätt att från ledningsorganet få all den information som krävs för att tillsynsorganet skall kunna utöva sin kontroll enligt artikel 39.1 i SCE-förordningen.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 24 § lagen om europakooperativ. Hänvisningen där till 29 och 30 §§ lagen om europakooperativ avser för europakooperativ som driver bankrörelse 25 och 26 §§ i detta kapitel.

21 §

Revisorn skall underrätta tillsynsorganet om erinringar som revisorn framställer till ledningsorganet och den verkställande direktören enligt 7 a kap. 18 §.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 25 § lagen om europakooperativ. Vad som där

sågs om 8 kap. 14 § föreningslagen motsvaras av 7 a kap. 18 § förevarande lag.

Monistiskt organiserade europakooperativ

22 §

I fråga om europakooperativ som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 42–44 i SCE-förordningen (monistiskt organiserade europakooperativ) skall, om inte annat följer av annan författning eller av SCE-förordningen, bestämmelserna i denna lag och andra författningar om styrelsen eller dess ledamöter tillämpas på förvaltningsorganet eller dess ledamöter.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 26 § lagen om europakooperativ. Hänvisningen där till 20 § lagen om europakooperativ avser för europakooperativ som driver bankrörelse 16 § i detta kapitel.

Antalet ledamöter i europakooperativets organ

23 § *Ledningsorganet och tillsynsorganet i ett dualistiskt organiserat europakooperativ skall ha minst fem ledamöter.*

Förvaltningsorganet i ett monistiskt organiserat europakooperativ skall ha minst fem ledamöter.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 27 § lagen om europakooperativ. För europakooperativ som driver bankrörelse krävs dock ett högre minimiantal ledamöter i ledningsorganet respektive förvaltningsorganet jämfört med vad som gäller för icke-finansiella europakooperativ. Det hänger samman med att en medlemsbank måste ha minst fem ledamöter i styrelsen och att det inte finns skäl att kräva ett lägre antal styrelseledamöter för europakooperativ som driver bankrörelse.

Hänvisningen till 20 och 26 §§ lagen om europakooperativ motsvaras av 16 § andra och tredje styckena samt 22 § i detta kapitel.

Den verkställande direktören

24 §

I ett europakooperativ skall det finnas en verkställande direktör.

I ett dualistiskt organiserat europakooperativ skall den verkställande direktören utses av ledningsorganet. Den verkställande direktören får i ett sådant fall inte vara ledamot i tillsynsorganet.

I ett monistiskt organiserat europakooperativ skall den verkställande direktören utses av förvaltningsorganet.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.16.

Av första stycket framgår att ett europakooperativ med säte i Sverige som driver bankrörelse alltid skall ha en verkställande direktör. Detta ligger i linje med vad som gäller för andra finansiella europakooperativ. Det ankommer på förvaltningsorganet eller, i dualistiskt organiserade kooperativ, ledningsorganet att utse den verkställande direktören (*andra och tredje styckena*).

Paragrafen har sin grund i artiklarna 37.1 och 42.1 i SCE-förordningen. Där föreskrivs att medlemsstaterna får föreskriva att en verkställande direktör skall ansvara för den löpande förvaltningen "på samma villkor som gäller för kooperativ med säte på denna medlemsstats territorium". I konsekvens härmed krävs att ett europakooperativ som driver finansiell verksamhet alltid har en verkställande direktör. För medlemsbanker finns visserligen inte ett sådant uttryckligt krav men lagen om medlemsbanker utgår från att styrelsen skall utse en verkställande direktör att under styrelsens inseeende leda verksamheten också i en sådan bank.

Eftersom tillsynsorganet skall kontrollera såväl ledningsorganet som den verkställande direktören (se artikel 39 i SCE-

förordningen och 25 §), föreskrivs också att den verkställande direktören inte får vara ledamot i tillsynsorganet.

Av artikel 8 i SCE-förordningen följer att bestämmelser i lagen om medlemsbanker om den verkställande direktören är tillämpliga på en verkställande direktör i ett europakooperativ som driver bankrörelse.

Frågan om tillsyn över den verkställande direktören regleras i 25 och 26 §§.

Se även författningskommentaren till 28 § lagen om europakooperativ.

25 §

I ett dualistiskt organiserat europakooperativ skall såväl tillsynsorganet som ledningsorganet utöva kontroll över den verkställande direktörens förvaltning. Vad som sägs i artikel 40 i SCE-förordningen och i 20 § om tillsynsorganets kontroll över ledningsorganet och om rätt till information skall tillämpas även vid tillsynsorganets och ledningsorganets kontroll över den verkställande direktörens förvaltning.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 29 § lagen om europakooperativ. Hänvisningen där till 20 § andra stycket och 21 § lagen om europakooperativ samt 6 kap. föreningslagen motsvaras av 16 § andra stycket och 17 § i detta kapitel samt 6 kap. lagen om medlemsbanker.

26 §

I ett monistiskt organiserat europakooperativ skall förvaltningsorganet utöva kontroll över den verkställande direktörens förvaltning. Vad som sägs i artikel 40 i SCE-förordningen och i 20 § om tillsynsorganets kontroll över ledningsorganet och om rätt till information skall tillämpas även vid förvaltningsorganets kontroll över den verkställande direktörens förvaltning.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 30 § lagen om europakooperativ.

*Europakooperativets årsredovisning m.m.**Upprättande av årsredovisning***27 §**

Ett europakooperativ som driver bankrörelse skall upprätta årsredovisning och, i förekommande fall, koncernredovisning i enlighet med de bestämmelser i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag som är tillämpliga på medlemsbanker.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 31 § lagen om europakooperativ. Europakooperativ som driver bankrörelse tillämpar dock lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, vilken lag är tillämplig på medlemsbanker.

Särskilt bokslut

28 § *Om ett europakooperativ flyttar sitt säte skall lednings- eller förvaltningsorganet upprätta ett särskilt bokslut. Det särskilda bokslutet skall omfatta den tid för vilken årsredovisning inte tidigare har upprättats fram till den dag då flyttningen av säte har fått verkan enligt artikel 7.10 i SCE-förordningen.*

Om en medlemsbank deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion enligt artikel 19 i SCE-förordningen, och europakooperativet får säte i en annan medlemsstat än Sverige, skall styrelsen för medlemsbanken upprätta ett särskilt bokslut. Det särskilda bokslutet skall omfatta den tid för vilken årsredovisning inte tidigare har upprättats fram till den dag då europakooperativet registreras enligt artikel 11.1 i SCE-förordningen.

För det särskilda bokslutet enligt första och andra styckena gäller bestämmelserna om årsbokslut i 6 kap. 4–9 och 11 §§ bokföringslagen (1999:1078). Bokslutet skall ges in till Bolagsverket inom en månad från utgången av den period som bokslutet omfattar.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 32 § lagen om europakooperativ. Hänvisningen där till årsredovisningslagen avser för europakooperativ som driver bankrörelse lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

Valutan för ett europakooperativs kapital

29 §

Ett europakooperativ skall uttrycka sitt kapital i antingen svenska kronor eller euro. Kapitalet skall dock alltid vara uttryckt i samma valuta som europakooperativets redovisningsvaluta.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 33 § lagen om europakooperativ.

Övriga bestämmelser

Behörighet att företräda ett europakooperativ

30 §

Rätten att teckna firman för ett europakooperativ som driver bankrörelse får utövas bara av två eller flera personer i förening.

Av paragrafen framgår att rätten att teckna firman för ett europakooperativ som driver bankrörelse alltid får utövas bara av två eller flera personer i förening. Motsvarande krav gäller beträffande firmateckningsrätten i medlemsbanker (se 6 kap. 14 § tredje stycket lagen om medlemsbanker). Inte heller den verkställande direktören har således rätt att teckna firman ensam.

Se även författningskommentaren till 34 § lagen om europakooperativ.

Lednings- eller förvaltningsorganets rätt att i vissa fall ändra stadgarna

31 §

Om stadgarna för ett europakooperativ strider mot de ordningar för arbetstagarinflytande som har fastställts i enlighet med rådets direktiv 2003/72/EG om komplettering av stadgan för europeiska kooperativa föreningar med avseende på arbetstagarinflytande, skall lednings- eller förvaltningsorganet ha rätt att, utan beslut om detta av föreningsstämman, ändra stadgarna.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 35 § lagen om europakooperativ. Hänvisningen där till 7 kap. 14 § föreningslagen motsvaras av 7 kap. 14 § förevarande lag.

Sammanställande av föreningsstämma genom länsstyrelsens försorg

32 §

Om en föreningsstämma som skall hållas enligt SCE-förordningen, denna lag, stadgarna eller ett stämmobeslut inte sammankallas på föreskrivet sätt, skall länsstyrelsen i det län där lednings- eller förvaltningsorganet har sitt säte på anmälan av en ledamot i förvaltningsorganet, ledningsorganet eller tillsynsorganet eller den verkställande direktören, en revisor eller en föreningsmedlem genast på europakooperativets bekostnad sammankalla stämman.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 36 § lagen om europakooperativ.

Sanktioner mot europakooperativ med säte och huvudkontor i olika stater

33 §

Om ett europakooperativ inte uppfyller skyldigheten i artikel 6 i SCE-förordningen om att ha sitt säte och sitt huvudkontor i samma stat, skall Bolagsverket genom ett särskilt beslut fastställa att europakooperativet inte uppfyller den skyldigheten. När beslutet har vunnit laga kraft, skall verket förelägga europakooperativet att inom viss tid göra rättelse. Därvid skall 11 kap. 6 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. Föreläggandet skall innehålla en erinran om att europakooperativet kommer att förpliktas att gå i likvidation om europakooperativet inte gör rättelse.

Om europakooperativet inte följer föreläggandet, skall Bolagsverket besluta att bolaget skall gå i likvidation. Beslut om likvidation skall dock inte meddelas, om likvidationsgrunden har upphört under ärendets handläggning hos verket.

Ett beslut om likvidation enligt andra stycket får inte verkställas förrän det har vunnit laga kraft.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 37 § lagen om europakooperativ. Hänvisningen där till 11 kap. 4 § andra stycket och 7–17 §§ föreningslagen motsvaras av 9 kap. 4 § andra stycket och 7–18 §§ förevarande lag. Hänvisningen till 40 § lagen om europakooperativ motsvaras av 34 § detta kapitel.

I första stycket hänvisas till en bestämmelse i föreningslagen. Det beror på att motsvarande bestämmelse saknas i förevarande lag.

Överklagande

34 §

Bolagsverkets beslut att avskriva en anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol inom två månader från dagen för beslutet. Detsamma gäller

Finansinspektionens beslut i ett tillståndsärende enligt 14 § och Bolagsverkets beslut om att vägra utfärda intyg enligt 14 §. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Skatteverkets och Finansinspektionens beslut i ett ärende enligt 6 eller 12 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Bolagsverkets beslut i ett ärende enligt 33 § får överklagas hos allmän domstol i den ort där lednings- eller förvaltningsorganet har sitt säte. Ett beslut enligt 33 § första stycket får överklagas inom tre veckor från den dag då europakooperativet fick del av beslutet. Ett beslut enligt 33 § andra stycket får överklagas inom tre veckor från dagen för beslutet.

Vid överklagande enligt tredje stycket gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden.

För redovisning av paragrafens innehåll hänvisas till författningskommentaren till 40 § lagen om europakooperativ. När det gäller europakooperativ som driver bankrörelse är det dock Finansinspektionen som fattar beslut om tillstånd till flytt av säte.

6 kap.

3 §

Minst hälften av styrelseledamöterna skall vara bosatta inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte något annat tillåts i särskilda fall. Frågor om sådant tillstånd prövas av Finansinspektionen. Ärenden som är av principiell betydelse eller av synnerlig vikt prövas dock av regeringen. Den som är underårig eller i konkurs eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken kan inte vara styrelseledamot. Att detsamma gäller den som är underkastad näringsförbud följer av 6 § lagen (1986:436) om näringsförbud.

Styrelseledamöterna skall vara medlemmar i medlemsbanken, om inte stadgarna i särskilt angivna fall tillåter annat. Den som enligt lag är ställföreträdare för en medlem eller, om en juridisk person är medlem, den som är ledamot av styrelsen för den

juridiska personen eller delägare i denna får dock vara styrelseledamot utan att vara medlem i banken, även om stadgarna saknar föreskrift om det.

Bestämmelserna i andra stycket gäller inte arbetstagarrepresentanter som har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda.

Av styrelseledamöterna får högst en för varje påbörjat femtal vara anställd i medlemsbanken. Vid denna beräkning skall hänsyn inte tas till arbetstagarrepresentanter som har utsetts enligt lagen om styrelserepresentation för de privatanställda.

En juridisk person kan inte vara styrelseledamot.

Förslaget har behandlats i avsnitt 4.23.

I paragrafen har förts in ett nytt *femte stycke*. För en kommentar av bestämmelsen hänvisas till författningskommentaren till 6 kap. 4 § föreningslagen.

Ikraftträdande

För en kommentar av bestämmelsen om ikraftträdande hänvisas till motsvarande bestämmelse i författningskommentaren till lagen om europakooperativ.

8.16 Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument

2 kap.

5 §

En central värdepappersförvarare skall ha en styrelse med minst fem ledamöter och en verkställande direktör.

I fråga om europabolag *och europakooperativ* som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 39–42 i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga

för europabolag eller artiklarna 37–41 i rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) skall vad som sägs om styrelsen i 2 kap. 2 § första stycket 4 om ledningsprövning samt i 9 kap. 3 § första stycket 4 och fjärde stycket om återkallelse av auktorisation tillämpas på tillsynsorganet. Vad som sägs om styrelseledamöter i 8 kap. 4 § om meddelandeförbud skall tillämpas på ledamöter i tillsynsorganet.

Av 16 § andra stycket och 22 § lagen (2004:575) om europabolag samt 20 § andra stycket och 26 § lagen (2006:000) om europakooperativ framgår att de i andra stycket angivna bestämmelserna om styrelsen eller dess ledamöter skall tillämpas också på ett europabolags eller ett europakooperativs lednings- eller förvaltningsorgan eller dess ledamöter.

Ändringarna i *andra stycket* innebär inledningsvis att de bestämmelser om styrelsen i denna lag som gäller för tillsynsorganet i ett dualistiskt organiserat europabolag också gäller för tillsynsorganet i ett dualistiskt organiserat europakooperativ. Ändringarna innebär vidare att ytterligare en bestämmelse skall tillämpas på ledamöterna i tillsynsorganet. Det är en bestämmelse om meddelandeförbud. För en kommentar av det tillägget hänvisas till författningskommentaren till 2 kap. 4 § lagen om värdepappersrörelse. Vad som där sägs om 1 kap. 8 c § motsvaras av 8 kap. 5 § denna lag.

Tredje stycket innehåller en erinran om att i andra stycket nämnda bestämmelser, enligt lagen om europabolag, skall tillämpas även på ett europabolags lednings- eller förvaltningsorgan. Ändringarna i stycket innebär att bestämmelserna, enligt lagen om europakooperativ, skall tillämpas även på ett europakooperativs lednings- eller förvaltningsorgan eller dess ledamöter.

8.17 Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar

2 kap.

9 §

Ett institut för elektroniska pengar skall ha en styrelse med minst fem ledamöter. Institutet skall ha en verkställande direktör.

För varje institut för elektroniska pengar skall det finnas ett huvudkontor i Sverige.

I fråga om europabolag *och europakooperativ* som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 39–42 i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag *eller artiklarna 37–41 i rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar)* skall vad som sägs om styrelsen i 2 kap. 2 § första stycket 4 om ledningsprövning samt i 6 kap. 13 § första stycket 5 och andra stycket om återkallelse av tillstånd tillämpas på tillsynsorganet. *Vad som sägs om styrelseledamöter i 4 kap. 6 § om meddelandeförbud skall tillämpas på ledamöter i tillsynsorganet.*

Av 16 § andra stycket och 22 § lagen (2004:575) om europabolag *samt 20 § andra stycket och 26 § lagen (2006:000) om europakooperativ* framgår att de i tredje stycket angivna bestämmelserna om styrelsen *eller dess ledamöter* skall tillämpas också på ett europabolags *eller ett europakooperativs* lednings- eller förvaltningsorgan *eller dess ledamöter.*

I ett europakooperativ som har ett sådant förvaltningssystem som avses i tredje stycket skall både ledningsorganet och tillsynsorganet ha minst fem ledamöter. I ett europakooperativ som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 42–44 i förordningen om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) skall förvaltningsorganet ha minst fem ledamöter.

Ett europakooperativ skall upprätta årsredovisning och, i förekommande fall, koncernredovisning i enlighet med de bestämmelser i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och

värdepappersbolag som är tillämpliga på institut för elektroniska pengar.

Ändringarna i *tredje stycket* innebär inledningsvis att de bestämmelser om styrelsen i denna lag som gäller för tillsynsorganet i ett dualistiskt organiserat europabolag också gäller för tillsynsorganet i ett dualistiskt organiserat europakooperativ. Ändringarna innebär vidare att ytterligare en bestämmelse skall tillämpas på ledamöterna i tillsynsorganet. Det är en bestämmelse om meddelandeförbud. För en kommentar av det tillägget hänvisas till författningskommentaren till 2 kap. 4 § lagen om värdepappersrörelse. Vad som där sägs om 1 kap. 8 c § motsvaras av 4 kap. 7 § denna lag.

Fjärde stycket innehåller en erinran om att i tredje stycket nämnda bestämmelser, enligt lagen om europabolag, skall tillämpas även på ett europabolags lednings- eller förvaltningsorgan. Ändringarna i stycket innebär att bestämmelserna, enligt lagen om europakooperativ, skall tillämpas även på ett europakooperativs lednings- eller förvaltningsorgan.

I paragrafen har införts ett nytt *femte stycke*. Det innehåller undantagsbestämmelser i förhållande till 27 § lagen om europakooperativ. För europakooperativ som ger ut elektroniska pengar krävs ett högre minimiantal ledamöter i ledningsorganet respektive förvaltningsorganet jämfört med vad som gäller för icke-finansiella europakooperativ. Det hänger samman med att ett institut för elektroniska pengar som inte drivs i formen europakooperativ måste ha minst fem ledamöter i styrelsen och att det inte finns skäl att kräva ett färre antal ledamöter för europakooperativ som driver motsvarande verksamhet.

Även det *sjätte stycket* är nytt. Det innehåller en undantagsbestämmelse i förhållande till 31 § lagen om europakooperativ. Av bestämmelsen framgår att europakooperativ som ger ut elektroniska pengar tillämpar lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

8.18 Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i visa fall, m.m.

10 §

En fysisk eller juridisk person som avses i 2 § första stycket 1–6 lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt, dess styrelseledamöter eller anställda får inte röja för kunden eller för någon utomstående att en granskning har genomförts eller att uppgifter har lämnats enligt 8 § eller att polisen genomför en undersökning.

I fråga om europabolag och europakooperativ som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 39–42 i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag eller artiklarna 37–41 i rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) tillämpas vad som sägs om styrelseledamöter i första stycket på ledamöter i tillsynsorganet.

Av 16 § andra stycket och 22 § lagen (2004:575) om europabolag samt 20 § andra stycket och 26 § lagen (2006:000) om europakooperativ framgår att den i tredje stycket angivna bestämmelsen skall tillämpas också på ledamöter i ett europabolags eller ett europakooperativs lednings- eller förvaltningsorgan.

I paragrafen har förts in två nya stycken. De gäller för dualistiskt organiserade europabolag och europakooperativ. *Andra stycket*, som kompletterar 16 § lagen om europabolag och 20 § lagen om europakooperativ, anger att bestämmelsen i första stycket som gäller för styrelseledamöter också skall tillämpas på ledamöter i tillsynsorganet. Också en ledamot i tillsynsorganet är således underkastad meddelandeförbud på sätt som anges i första stycket.

I tredje stycket har tagits in en erinran om att i andra stycket nämnd bestämmelse, enligt lagen om europabolag och lagen om europakooperativ, skall tillämpas även på ledamöter i ett europabolags eller ett europakooperativs lednings- eller förvaltningsorgan.

8.19 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:46) om investeringsfonder

2 kap.

3 §

För fondbolag gäller vad som är föreskrivet om aktiebolag i allmänhet om inte annat följer av denna lag.

Ett fondbolag skall ha en styrelse med minst tre ledamöter samt en verkställande direktör.

I fråga om europabolag som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 39–42 i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag skall vad som sägs om styrelsen eller dess ledamöter i följande bestämmelser tillämpas på tillsynsorganet eller dess ledamöter:

2 kap. 1 § 4 om ledningsprövning,

2 kap. 18 § första stycket 1 om förbud mot att handla med en investeringsfond,

2 kap. 20 a § om meddelandeförbud, och

10 kap. 15 § om rätt för Finansinspektionen att sammankalla styrelsen samt närvara vid sådant sammanträde och delta i överläggningarna.

Av 16 § andra stycket och 22 § lagen (2004:575) om europabolag framgår att de i tredje stycket angivna bestämmelserna om styrelsen eller dess ledamöter skall tillämpas också på ett europabolags lednings- eller förvaltningsorgan eller dess ledamöter.

Ändringen i *tredje stycket* motsvarar ändringen i 2 kap. 4 § lagen om värdepappersrörelse. För en kommentar av tillägget hänvisas därför till författningskommentaren till den paragrafen. Vad som där sägs om 1 kap. 8 c § motsvaras av 2 kap. 20 b § denna lag.

8.20 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

3 kap.

9 §

Ett aktiebolag och en ekonomisk förening får ansöka om tillstånd innan företaget registrerats i aktiebolags-, europabolags-, föreningsregistret *eller europakooperativsregistret*.

Om ett aktiebolag har ansökt om tillstånd inom sex månader från stiftelseurkundens undertecknande räknas den tid som anges i 2 kap. 9 § första stycket aktiebolagslagen (1975:1385) från tillståndsbeslutet. Om en ekonomisk förening har ansökt om tillstånd inom sex månader från beslutet om att bilda föreningen räknas den tid som anges i 2 kap. 3 § första stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar från tillståndsbeslutet.

Ändringen i *första stycket* innebär att också ett utländskt europakooperativ kan ansöka om tillstånd att driva bankrörelse eller finansieringsrörelse i Sverige innan kooperativet har registrerats i det svenska europakooperativsregistret och därmed blivit ett svenskt europakooperativ.

10 kap.

31 §

Om Skatteverket, Finansinspektionen eller, efter överklagande, domstol i ett beslut som avses i 5 a § fjärde stycket lagen (2004:575) om europabolag har motsatt sig att bankaktiebolaget deltar i fusionen och beslutet har vunnit laga kraft, skall ansökan genast avslås.

Bolagsverket skall utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 25.2 i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag (SE-förordningen), när ett beslut har meddelats enligt 22–24 §§ och beslutet har vunnit laga kraft.

Skatteverkets och Finansinspektionens beslut enligt 5 a kap. lagen om europabolag kan innebära antingen att myndigheterna motsätter sig att ett bankaktiebolag deltar i fusionen eller att de inte gör det. I det förra fallet får Finansinspektionen enligt *första stycket* inte lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen. Ansökan skall i stället genast avslås. Banken bör informera Finansinspektionen om myndigheternas beslut genom att ge in intyg från dessa i samband med ansökan om tillstånd. Den skyldigheten behöver emellertid inte regleras i lag. Se även författningskommentaren till 7 § tredje stycket lagen om europa-köoperativ.

Ändringen i *andra stycket* är bara redaktionell.

33 §

Om bolagsstämman med stöd av artikel 8 i SE-förordningen har beslutat att bolagets säte skall flyttas till en annan stat, skall bolaget ansöka om tillstånd till flyttningen. Frågor om sådant tillstånd prövas av Finansinspektionen. Ärenden som är av principiell betydelse eller av särskild vikt prövas dock av regeringen.

Ansökan skall ges in inom en månad från bolagsstämmans beslut om flyttning.

Till ansökan skall fogas

1. en kopia av protokollet från den bolagsstämma där beslut om flyttning fattades,

2. en kopia av förslaget om flyttning,

3. en kopia av den redogörelse som avses i artikel 8.3 i SE-förordningen, och

4. en kopia av ett sådant beslut som avses i 9 a § fjärde stycket lagen (2004:575) om europabolag.

Om bolaget inte har fogat de handlingar som anges i tredje stycket till ansökan eller om det finns något annat hinder mot att ta upp ansökan till prövning, skall bolaget föreläggas att inom viss tid yttra sig eller avhjälpa bristen. Om bolaget inte gör detta, skall ansökan avvisas.

Om Skatteverket, Finansinspektionen eller, efter överklagande, domstol i ett sådant beslut som avses i 9 a § fjärde stycket lagen om

europabolag har motsatt sig flyttningen av säte och beslutet har vunnit laga kraft, skall ansökan genast avslås.

Finansinspektionen skall underrätta registreringsmyndigheten om ansökningar enligt första stycket och om lagakraftvunna beslut som meddelats med anledning av sådana ansökningar.

Ändringarna motsvarar ändringarna som gjorts i 1 a kap. 4 § försäkringsrörelselagen. För en kommentar av ändringarna hänvisas därför till författningskommentaren till den paragrafen.

36 §

I fråga om europabolag med ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 39–42 i SE-förordningen (dualistiskt organiserade europabolag) skall vad som sägs i följande bestämmelser i denna lag om ett bankaktiebolags styrelse eller dess ledamöter tillämpas på tillsynsorganet eller dess ledamöter:

1 kap. 12 § om meddelandeförbud,

3 kap. 2 § första stycket 4 om ledningsprövning,

8 kap. 5 § första stycket 1 om avtal om tjänster med eller till förmån för styrelseledamot,

10 kap. 7 § andra meningen om styrelsens sammansättning,

10 kap. 10 § om uppdrag i andra företag,

10 kap. 11 § andra stycket om upplysningsplikt mot stämman,

13 kap. 12 § om rätt för Finansinspektionen att sammankalla styrelsen och närvara vid sådant sammanträde och delta i överläggningarna, samt

15 kap. 2 § om återkallelse av tillstånd.

Av 16 § andra stycket och 22 § lagen (2004:575) om europabolag framgår att de i första stycket angivna bestämmelserna om styrelsen eller dess ledamöter skall tillämpas också på ett europabolags lednings- eller förvaltningsorgan eller dess ledamöter.

Ändringen i *första stycket* motsvarar ändringen i 2 kap. 4 § lagen om värdepappersrörelse. För en kommentar av tillägget hänvisas därför till författningskommentaren till den paragrafen. Vad som där sägs om 1 kap. 8 c § motsvaras av 1 kap. 13 § denna lag.

12 kap.

Särskilda bestämmelser för europakooperativ

21 §

I fråga om tillstånd att verkställa ett fusionsavtal, genom vilket en kreditmarknadsförening deltar i bildandet av ett europakooperativ, skall bestämmelserna i 10 kap. 22–24 §§ om tillstånd att verkställa en fusionsplan tillämpas.

Om Skatteverket, Finansinspektionen eller, efter överklagande, domstol i ett beslut enligt 6 § fjärde stycket lagen (2006:000) om europakooperativ har motsatt sig att kreditmarknadsföreningen deltar i fusionen och beslutet har vunnit laga kraft, skall ansökan genast avslås.

Paragrafen, som är ny, motsvarar 1 a kap. 7 § lagen om medlemsbanker. För en redogörelse av innehållet hänvisas därför till författningskommentaren till den paragrafen.

22 §

Bolagsverket skall utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 29.2 i SCE-förordningen, när beslut om tillstånd har meddelats enligt 10 kap. 24 § och beslutet har vunnit laga kraft.

Paragrafen, som är ny, motsvarar 1 a kap. 8 § lagen om medlemsbanker. För en redogörelse av innehållet hänvisas därför till författningskommentaren till den paragrafen.

23 §

När ett europakooperativ som har tillstånd att driva finansieringsrörelse avser att flytta sitt säte från Sverige till en annan stat tillämpas inte 14–19 §§ lagen (2006:000) om europakooperativ. I stället tillämpas 24–26 §§ i detta kapitel.

Paragrafen är ny. Som framgår av avsnitt 4.6 bör den prövning som skall ske när ett europakooperativ som har tillstånd att driva

finansieringsrörelse vill flytta sitt säte till en annan medlemsstat motsvara den som sker vid fusion av bankaktiebolag. Den prövningen skiljer sig från vad som gäller för aktiebolag i allmänhet. Bestämmelser motsvarande de som gäller för bankaktiebolag har tagits in i 24–26 §§.

24 §

Om föreningsstämman med stöd av artikel 7 i SCE-förordningen har beslutat att europakooperativets säte skall flyttas till en annan stat, skall europakooperativet ansöka om tillstånd till flyttningen. Frågor om sådant tillstånd prövas av Finansinspektionen.

Ansökan skall ges in inom en månad från föreningsstämmans beslut om flyttning.

Till ansökan skall fogas

- 1. en kopia av protokollet från den föreningsstämma där beslut om flyttning fattades,*
- 2. en kopia av förslaget om flyttning,*
- 3. en kopia av den redogörelse som avses i artikel 7.3 i SCE-förordningen, och*
- 4. en kopia av ett sådant beslut som avses i 13 § fjärde stycket lagen (2006:000) om europakooperativ.*

Om europakooperativet inte har fogat de handlingar som anges i tredje stycket till ansökan eller om det finns något annat hinder mot att ta upp ansökan till prövning, skall europakooperativet föreläggas att inom viss tid yttra sig eller avhjälpa bristen. Om europakooperativet inte gör detta, skall ansökan avvisas.

Om Skatteverket, Finansinspektionen eller, efter överklagande, domstol i ett sådant beslut som avses i 13 § fjärde stycket lagen (2006:000) om europakooperativ har motsatt sig flyttningen av säte och beslutet har vunnit laga kraft, skall ansökan genast avslås.

Finansinspektionen skall underrätta registreringsmyndigheten om ansökningar enligt första stycket och om lagakraftvunna beslut som meddelats med anledning av sådana ansökningar.

Paragrafen, som är ny, motsvarar 95 § lagen om understödsföreningar. För en redogörelse av innehållet hänvisas därför till författningskommentaren till den paragrafen.

25 §

Tillstånd till flyttningen av säte skall meddelas om

1. europakooperativets borgenärer tillförsäkras en betryggande säkerhet, om ett sådant skydd behövs med hänsyn till europakooperativets ekonomiska förhållanden och borgenärerna inte redan har en sådan säkerhet,

2. europakooperativets ekonomiska förhållanden i övrigt är sådana att flyttningen kan anses förenlig med insättares eller andra fordringsägares intressen, och

3. det inte finns hinder mot flyttningen enligt artikel 7.15 i SCE-förordningen.

Paragrafen, som är ny, motsvarar 96 § lagen om understödsföreningar. För en redogörelse av innehållet hänvisas därför till författningskommentaren till den paragrafen.

26 §

Bolagsverket skall utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 7.8 i SCE-förordningen när beslut har meddelats enligt 25 § och beslutet har vunnit laga kraft.

Av paragrafen framgår att Bolagsverket skall utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 7.8 i SCE-förordningen även för europakooperativ som har tillstånd att driva finansieringsrörelse.

Beträffande paragrafens närmare innehåll hänvisas till författningskommentaren till 19 § lagen om europakooperativ. Hänvisningen där till 15 § fjärde stycket lagen om europakooperativ kring frågan om Skatteverket eller Finansinspektionen motsatt sig flyttningen avser för europakooperativ som driver finansieringsrörelse i stället 24 § femte stycket i detta kapitel.

27 §

I fråga om europakooperativ som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 37–41 i SCE-förordningen (dualistiskt organiserade europakooperativ) skall vad som sägs i följande bestämmelser i denna lag om en kreditmarknadsförenings styrelse eller dess ledamöter tillämpas på tillsynsorganet eller dess ledamöter:

1 kap. 12 § om meddelandeförbud,

3 kap. 2 § första stycket 4 om ledningsprövning,

8 kap. 5 § första stycket 1 om avtal om tjänster med eller till förmån för styrelseledamot,

12 kap. 3 § om styrelsens sammansättning,

12 kap. 6 § om uppdrag i andra företag,

12 kap. 7 § andra stycket om upplysningsplikt mot stämman,

13 kap. 12 § om rätt för Finansinspektionen att sammankalla styrelsen och närvara vid sådant sammanträde och delta i överläggningarna, samt

15 kap. 2 § om återkallelse av tillstånd.

Av 20 § andra stycket och 26 § lagen (2006:000) om europakooperativ framgår att de i första stycket angivna bestämmelserna om styrelsen eller dess ledamöter skall tillämpas också på ett europakooperativs lednings- eller förvaltningsorgan eller dess ledamöter.

Paragrafen är ny. Första stycket motsvarar i huvudsak 1 a kap. 16 § fjärde stycket lagen om medlemsbanker. För en redogörelse av innehållet hänvisas därför till författningskommentaren till den paragrafen. Första stycket här tar emellertid upp ytterligare tre bestämmelser i lagen om bank- och finansieringsrörelse som gäller för styrelsen eller dess ledamöter och som också tillämpas på tillsynsorganet eller dess ledamöter. Dessa bestämmelser kommenteras nedan var och en för sig.

I 27 § lagen om europakooperativ regleras hur många ledamöter de olika organen i ett europakooperativ skall ha. 12 kap. 3 § i förevarande lag anger att flertalet av ledamöterna i en kreditmarknadsförenings styrelse skall vara personer som inte är

anställda i föreningen eller i företag som ingår i en koncern där föreningen är moderbolag. Syftet med den bestämmelsen är att stärka styrelsens oberoende i förhållande till anställda i ledande positioner. I förarbetena till motsvarande bestämmelse för bankaktiebolag, som sedermera införts även för kreditmarknadsföreningar (prop. 1997/98:166 s. 111 och prop. 2002/03:139 s. 357), sägs att styrelsen inte kan fungera som tillsynsorgan om alltför många av styrelseledamöterna samtidigt är anställda i bankaktiebolaget. Mot bakgrund av det starka intresset av en väl fungerande intern kontroll i banker ansågs intresset av att garantera styrelsens oberoende ställning starkare i bankaktiebolag än i andra aktiebolag. Tillsynsorganet i ett dualistiskt organiserat europakooperativ skall kontrollera ledningsorganets förvaltning. Det är rimligt att denna kontroll inte utövas av ett organ som enbart består av anställda i föreningen eller i den koncern där föreningen är dotterbolag. Bestämmelsen i 12 kap. 3 § gäller därför även för tillsynsorganet.

12 kap. 6 § innehåller en bestämmelse om att vissa uppgifter skall lämnas innan styrelseval förrättas vid föreningsstämma. Enligt bestämmelsen skall föreningsstämmans ordförande innan styrelseval förrättas i en kreditmarknadsförening lämna uppgift till stämman om vilka uppdrag den som valet gäller innehar i andra företag. I dualistiskt organiserade europakooperativ utser föreningsstämman ledamöter i tillsynsorganet (artikel 39.2 i SCE-förordningen). Ledamöterna i ledningsorganet väljs av tillsynsorganet (artikel 37.2). I fråga om dualistiskt organiserade europakooperativ har därför föreskrivits att vad som gäller för styrelseval tillämpas på val av ledamot i tillsynsorganet.

I 12 kap. 7 § andra stycket finns bestämmelser om styrelsens upplysningsplikt vid föreningsstämma i kreditmarknadsförening. Enligt 20 § tredje stycket lagen om europakooperativ skall bestämmelserna i föreningslagen om styrelsens upplysningsplikt tillämpas också på tillsynsorganet i dualistiskt organiserade europakooperativ. Om finansieringsrörelse drivs av ett dualistiskt organiserat europakooperativ, tillämpas på motsvarande sätt

den särskilda bestämmelsen i lagen om bank- och finansieringsrörelse om styrelsens upplysningsplikt också på tillsynsorganet.

I *andra stycket* har tagits in en erinran om att nämnda bestämmelser, enligt lagen om europakooperativ, skall tillämpas även på ett europakooperativs lednings- eller förvaltningsorgan eller dess ledamöter.

28 §

Ett europakooperativ skall upprätta årsredovisning och, i förekommande fall, koncernredovisning i enlighet med de bestämmelser i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag som är tillämpliga på kreditmarknadsföreningar.

Paragrafen, som är ny motsvarar i huvudsak 1 a kap. 27 § fjärde stycket lagen om medlemsbanker. För en redogörelse av innehållet hänvisas därför till författningskommentaren till den paragrafen.

29 §

Rätten att teckna firman för ett europakooperativ får utövas bara av två eller flera personer i förening, om inte annat följer av 6 kap. 12 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

Av paragrafen framgår att rätten att teckna firman för ett europakooperativ som driver finansieringsrörelse – med undantag av verkställande direktören i vissa fall – alltid får utövas bara av två eller flera personer i förening. Motsvarande krav gäller beträffande firmateckningsrätten i en kreditmarknadsförening (se 12 kap. 5 §).

Se även författningskommentaren till 34 § lagen om europakooperativ.

Ikraftträdande

För en kommentar av bestämmelsen om ikraftträdande hänvisas till motsvarande bestämmelse i författningskommentaren till lagen om europabolag.

8.21 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:575) om europabolag

Skatteverkets och Finansinspektionens rätt att motsätta sig att ett svenskt aktiebolag deltar i bildandet av ett europabolag genom fusion

5 a §

Ett aktiebolag som deltar i bildandet av ett europabolag enligt artikel 2.1 i SE-förordningen skall, om europabolaget enligt fusionsförslaget skall ha säte i en annan medlemsstat än Sverige, inom två veckor från det att uppgifter om fusionen har offentliggjorts enligt artikel 21 i samma förordning ansöka hos Skatteverket och, om bolaget står under Finansinspektionens tillsyn, hos Finansinspektionen om prövning enligt artikel 19 samma förordning. En ansökan som inte har gjorts inom föreskriven tid skall avvisas.

Skatteverket får motsätta sig att bolaget deltar i fusionen, om Skatteverket har beslutat om revision hos bolaget och det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av fusionen.

Finansinspektionen får, avseende ett aktiebolag som står under inspektionens tillsyn, motsätta sig att bolaget deltar i fusionen, om det finns skäl att anta att det skulle uppstå allvarliga störningar i betalningssystemets eller kapitalmarknadens funktion eller om det annars är motiverat av hänsyn till allmänintresset.

Skatteverket och, i förekommande fall, Finansinspektionen skall meddela beslut i frågan inom två månader från den dag då uppgifter om fusionen har offentliggjorts enligt artikel 21 i SE-förordningen. Myndigheterna får inte meddela ett beslut om att bolaget inte får delta i fusionen utan att bolaget först har fått tillfälle att yttra sig.

Jfr avsnitt 5.

I paragrafen regleras Skatteverkets och Finansinspektionens rätt att motsätta sig att ett svensk aktiebolag deltar i bildandet av ett europabolag genom fusion. En motsvarande bestämmelse finns, såvitt gäller europakooperativ, i 6 § förslaget till lag om europakooperativ. För kommentarer hänvisas till författningskommentaren till den bestämmelsen.

Ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen

5 b §

Till en ansökan om verkställande av fusionsplanen enligt 23 kap. 20 § aktiebolagslagen (2005:551) skall i förekommande fall, utöver vad som där framgår, fogas en kopia av ett sådant beslut som avses i 5 a § fjärde stycket. Om sökanden inte har bifogat ett sådant beslut, skall Bolagsverket förelägga denne att avhjälpa bristen. Om sökanden inte gör detta, skall ansökan avvisas.

Om Skatteverket, Finansinspektionen eller, efter överklagande, domstol i ett sådant beslut som avses i 5 a § fjärde stycket har motsatt sig att bolaget deltar i fusionen och beslutet har vunnit laga kraft, skall ansökan genast avslås.

Jfr avsnitt 5.

I paragrafen åläggs ett aktiebolag som deltar i bildandet av ett europabolag genom fusion att ge in kopia på ett sådant beslut från Skatteverket och – i förekommande fall – Finansinspektionen som regleras i 5 a §. En motsvarande bestämmelse finns, såvitt gäller europakooperativ, i 7 § förslaget till lag om europakooperativ. För kommentarer hänvisas till författningskommentaren till den bestämmelsen.

7 §

Bolagsverket skall föra ett register över europabolag (europabolagsregistret). I fråga om registrering i europabolagsregistret tillämpas vad som föreskrivs i aktiebolagslagen (2005:551) och

andra författningar om registrering i aktiebolagsregistret eller, om europabolaget driver bankrörelse, bankregistret. *Om en styrelseledamot eller en styrelsesuppleant har utsetts enligt lagen (2004:559) om arbetstagarinflytande i europabolag, skall även detta registreras.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. avgifter i ärenden om registrering enligt denna lag, och
2. handläggningen av registreringsärenden.

I paragrafen anges bl.a. att i fråga om registrering av uppgifter i europabolagsregistret skall bestämmelserna i aktiebolagslagen och andra författningar om registrering i aktiebolagsregistret tillämpas. Enligt 8 kap. 43 § aktiebolagslagen skall ett bolag för registrering anmäla bl.a. vem som har utsetts till styrelseledamot och styrelsesuppleant. I anmälan skall också särskilt anges om en styrelseledamot eller en styrelsesuppleant har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda. I europabolag regleras emellertid arbetstagarinflytandet i lagen (2004:559) om arbetstagarinflytande i europabolag. I det *första stycket* i förevarande paragraf har därför gjorts ett tillägg om att uppgift om en styrelseledamot eller en styrelsesuppleant har utsetts enligt den lagen också skall registreras.

8 §

Bolagets styrelse eller lednings- eller förvaltningsorgan skall ge in sådana förslag till beslut eller sådana uppgifter som avses i artiklarna 8.2, 32.2, 33.3, 37.4 och 66.3 i SE-förordningen till Bolagsverket för registrering. Verket skall *genast* kungöra uppgift om registreringen i Post- och Inrikes Tidningar. Om förslaget inte kungörs i sin helhet, skall det i kungörelsen lämnas uppgift om var det hålls tillgängligt.

I paragrafen har endast en redaktionell ändring gjorts.

Skatteverkets och Finansinspektionens rätt att motsätta sig flyttning av säte

9 a §

Ett europabolag skall inom två veckor från det att lednings- eller förvaltningsorganet har offentliggjort ett förslag om flyttning av säte enligt artikel 8.2 i SE-förordningen ansöka hos Skatteverket och, om bolaget står under Finansinspektionens tillsyn, hos Finansinspektionen om prövning enligt artikel 8.14 samma förordning. En ansökan som inte har gjorts inom föreskriven tid skall avvisas.

Skatteverket får motsätta sig flyttningen av säte, om Skatteverket har beslutat om revision hos bolaget och det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av en flyttning av bolagets säte.

Finansinspektionen får, avseende ett europabolag som står under inspektionens tillsyn, motsätta sig flyttningen av säte, om det finns skäl att anta att det skulle uppstå allvarliga störningar i betalningssystemets eller kapitalmarknadens funktion eller om det annars är motiverat av hänsyn till allmänintresset.

Skatteverket och, i förekommande fall, Finansinspektionen skall meddela beslut i frågan om flyttning av säte inom två månader från den dag då förslaget om flyttningen offentliggjordes enligt artikel 8.2 i SE-förordningen. Myndigheterna får inte meddela ett beslut om att motsätta sig flyttning utan att europabolaget först har fått tillfälle att yttra sig.

Jfr avsnitt 5.

I paragrafen regleras Skatteverkets och Finansinspektionens rätt att motsätta sig att ett europabolag med säte i Sverige flyttar till en annan medlemsstat. Den har sin grund i artikel 8.14 SE-förordningen. En motsvarande bestämmelse finns, såvitt gäller europakooperativ, i 13 § förslaget till lag om europakooperativ. För kommentarer hänvisas till författningskommentaren till den bestämmelsen.

11 §

Bolaget skall hos Bolagsverket ansöka om tillstånd till flyttning av säte enligt artikel 8 i SE-förordningen. Ansökan skall ges in inom en månad från bolagsstämmans beslut om flyttning.

Till ansökan skall fogas

1. en kopia av protokollet från den bolagsstämma där beslut om flyttning fattades,

2. en kopia av förslaget om flyttning,

3. en kopia av den redogörelse som avses i artikel 8.3 i SE-förordningen,

4. intyg från bolagets lednings- eller förvaltningsorgan eller verkställande direktör om att bolagets kända borgenärer har underrättats enligt 10 §, *och*

5. *en kopia av ett sådant giltigt beslut som avses i 9 a § fjärde stycket.*

Om bolaget inte har fogat de handlingar som anges i andra stycket till ansökan eller om det finns något annat hinder mot att ta upp ansökan till prövning, skall Bolagsverket förelägga bolaget att inom viss tid yttra sig eller avhjälpa bristen. Om bolaget inte gör detta, skall ansökan avvisas.

Om Skatteverket, Finansinspektionen eller, efter överklagande, domstol i ett sådant beslut som avses i 9 a § fjärde stycket har motsatt sig flyttningen av säte och beslutet har vunnit laga kraft, skall ansökan genast avslås.

Jfr avsnitt 5.

I *andra stycket* har en ny punkt 5 lagts till. Den innebär att ett europabolag som ansöker om tillstånd till flyttning av säte skall bifoga en kopia av Skatteverkets och – i förekommande fall – Finansinspektionens beslut enligt 9 a §. Om beslutet inte bifogas, skall ansökan avvisas. Om det ges in ett beslut men detta innebär att någon av myndigheterna har motsatt sig flyttningen av säte, skall ansökan avslås. Det framgår av det nya *fjärde stycket*. Avslagsbeslutet skall i ett sådant fall meddelas utan att Bolagsverket kallar bolaget borgenärer enligt bestämmelserna i 12 §. Motsvarande bestämmelser finns, såvitt gäller europakooperativ,

i 15 § förslaget till lag om europakooperativ. För ytterligare kommentarer hänvisas till kommentaren till den paragrafen.

Särskilt bokslut

26 a §

Om ett europabolag flyttar sitt säte skall lednings- eller förvaltningsorganet upprätta ett särskilt bokslut. Det särskilda bokslutet skall omfatta den tid för vilken årsredovisning inte tidigare har upprättats fram till den dag då flyttningen av säte har blivit gällande enligt artikel 8.10 i SE-förordningen.

Om ett aktiebolag deltar i bildandet av ett europabolag genom fusion enligt artikel 17 i SE-förordningen, och europabolaget får säte i en annan medlemsstat, skall styrelsen för aktiebolaget upprätta ett särskilt bokslut. Det särskilda bokslutet skall omfatta den tid för vilken årsredovisning inte tidigare har upprättats fram till den dag då europabolaget registreras enligt artikel 12 i SE-förordningen.

För det särskilda bokslutet enligt första och andra styckena gäller bestämmelserna om årsbokslut i 6 kap. 4–9 och 11 §§ bokföringslagen (1999:1078). Bokslutet skall ges in till Bolagsverket inom en månad från utgången av den period som bokslutet omfattar.

Jfr avsnitt 5.

Paragrafen reglerar frågan om ett särskilt bokslut dels när ett europabolag med säte i Sverige flyttar sitt säte, dels när ett svenskt aktiebolag deltar i bildandet av ett europabolag genom fusion. En motsvarande bestämmelse finns, såvitt gäller europakooperativ, i 32 § förslaget till lag om europakooperativ. För kommentarer hänvisas till författningskommentaren till den bestämmelsen.

32 §

Bolagsverkets beslut att avskriva en anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas hos allmän förvaltnings-

domstol inom två månader från dagen för beslutet. Detsamma gäller verkets beslut i ett tillståndsärende enligt 11 §, verkets beslut om att vägra utfärda intyg enligt 15 § samt verkets beslut enligt 31 §. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Skatteverkets och Finansinspektionens beslut enligt 5 a eller 9 a § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Bolagsverkets beslut i ett ärende enligt 29 § får överklagas hos allmän domstol i den ort där lednings- eller förvaltningsorganet har sitt säte. Ett beslut enligt 29 § första stycket får överklagas inom tre veckor från den dag då bolaget fick del av beslutet. Ett beslut enligt 29 § andra stycket får överklagas inom tre veckor från dagen för beslutet.

Vid överklagande enligt *tredje stycket* gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden.

Jfr avsnitt 5.

I paragrafen har ett nytt *andra stycke* lagts till. Det innehåller bestämmelser om överklagande av Skatteverkets respektive Finansinspektionens beslut att motsätta sig att ett svenskt aktiebolag deltar i bildandet av ett europabolag genom fusion eller att ett europabolag med säte i Sverige flyttar till ett annat land. Motsvarande bestämmelser finns, såvitt gäller europakooperativ, i 40 § förslaget till lag om europakooperativ.

Ikraftträdande

De nya bestämmelserna i lagen om europabolag föreslås träda i kraft samtidigt med motsvarande bestämmelser i lagen om europakooperativ, dvs. den 18 augusti 2006. De nya bestämmelserna får betydelse i de fall då ett svenskt aktiebolag deltar i bildandet av ett europabolag genom fusion eller då ett europabolag med säte i Sverige skall flytta till ett annat land. Av en särskild övergångsbestämmelse framgår att de nya bestämmelserna inte blir tillämpliga i ärenden av detta slag som har

initierats före de nya bestämmelsernas ikraftträdande. Om en ansökan om att flytta säte har getts in till Bolagsverket före den 18 augusti 2006, skall således Skatteverket inte pröva om det vill motsätta sig flyttningen. Detsamma gäller i ärenden om fusion.

Övergångsbestämmelserna gäller endast i fråga om ”ansökningar om tillstånd”. Sålunda gäller inte några särskilda övergångsbestämmelser för de nya bestämmelserna om bokslut vid flyttning eller fusion. Skyldigheten att upprätta sådant bokslut gäller således vid alla fusioner och flyttningar som genomförs efter den 18 augusti 2006, oavsett när ärendet initierades hos Bolagsverket.